

311470

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926-వ సం॥ నవంబరు నెల 23-వ తేది మంగళవారము } No. 197
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామచంద్రుల కార్తికమాస బహుళ చవతి. } సంచిక ౧౯౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు వాందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియుంట నుండవగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టిపేది, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

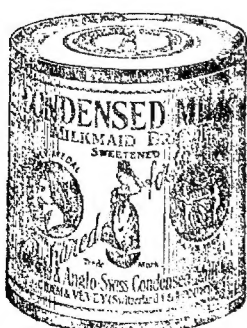
ARE YOU — QUITE SURE

that your milk supply is uncontaminated
and untouched by unclean hands.

**YOU CAN
BE SURE IF YOU USE**

**MILKMAID BRAND
CONDENSED MILK**

which is guaranteed pure, rich, full cream cow's
milk as delicious with Coffee, Cocoa, Tea and
all other purposes as it is convenient, safe and
reliable for Baby feeding. : : : : :

Trial tins are on sale at Annas 2
per tin or will be sent post free
if name and address in full accom-
panied by stamps for Annas 3 are
sent to : : : : :
MILKMAID MILK, P. O. Box 396, CALCUTTA.

NESTLÉ & ANGLO-SWISS CONDENSED MILK CO., (INCORPORATED IN SWITZERLAND), CALCUTTA

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108
Apply to:—

Imperial Telegraph Collage, Delhi

కంట్రాక్టు కావలెను 3264

“పడమర గోదావరి జిల్లా భీమవంట్లో 20,000 చాపా
యల బంగారం కట్టుటకు కంట్రాక్టును కావలెను. కంట్రాక్టు
కావలసినవారు యోగ్యతాపత్రాలతో సహా తమ తూర్పు
గోదావరి జిల్లా శివసామి గ్రామంలో రెవ. సి. పి. ట్రాంబర్న్
దొరవారిని శిశంబు 15 వ తేదీన పూర్తిగా ఖర్చు చూడవలెను.”

వైద్య గ్రంథములు 3

శరభరాశిము (బసవరాశిము వంటిది) వెల 0-8-0
బాగుచర్య (ఆరోగ్యనిబంధనల దేశపును) వెల 0-4-0 కూట
ముద్దరము (తెదోప శస్త్రవిద్య) వెల 0-4-0. 2126
అర్ధరసాయనశాస్త్రము, ముక్త్యాల శస్త్రము.

ఆయురే వాషధ రత్నా కరము 3.

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రప్రదేశ్ రత్నావళి రు. 2, శస్త్రకళాశిక రు. 1
2046 డాక్టరు శ్రీరామ కృష్ణ యాత్రికాశ్రమ, బెజవాడ.

గాంధీ దైవము

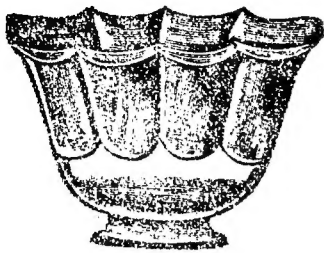
భవిష్యత్తును నిగంచి ధర్మశాస్త్రాయాచకు 5 ప్రశ్నలు
ప్రాసంపించి ఎవల సమయం బయలు ప్రాసంపించెదము ప్రశ్న
ప్రాయుకాలము లే జాతిని నిఖిలము తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్న
లకు రు. 1-0-0 ప్రతిప్రశ్నలకు రు. 0-4-0 వి. పి.
ఖర్చులు 0-4-0 అవును. 2598

ఆంజనేయ స్వామి జ్యోతిషాలయము

లింగ త్తణి

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇదివరకు లేదు 1882

వర్తకశిఖామండలము } సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెదము } వత్తి గృహమునందును
అమూల్యమైన తిరుణము } ఖరారు ధర } అవశ్యముగా నుండితీరవలెను }

దిగువ తెలుపబడిన వర్తకకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక వారము లోపుగా పరస్పరా చేయబడును. లోప, పైన చక్కగా మెరుగుచేయబడియున్నది.

1 గ్రోసు మొదలు 8 వరకు	కు 1 కి ధర రు	1-1-0
6 " 12 " "	" "	1-0-6
8 దజ్జలు ఒకేసారి తీసిన	" "	1-0-0
6 " " "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	0-15-0

కొలిపోను నెం. 2802

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ

తండ్రివిలాసము "ఉమ్మడియార్"

2

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మీరు దీర్ఘకాలమునుండి ఎదురుచూచు చుండినది ఏది?

అమెరికన్ పట్టు అంగవస్త్రములు 3271

తెల్లని తెలుపురంగు వట్టమైనవట్టగలవు. ప్రతిదినము చక్కగాఉతికి ఉపయోగించుటకు తగినది. చాకటికి చేయవచ్చును. రెండు ప్రక్కలందును అంచుగలవు.

5 మూరలు పొడవు X 40" వెడల్పు *1500-1500*

దొరకలేదని! తరువాత వ్యసనపడ నవసరము లేదు. యిప్పటికే 1500 అంగవస్త్రములు విక్రయించ బడినవి. తరువాత వచ్చిన ఆర్డరులను పంపలేనది కాదు. కొత్తస్తావనవచ్చి యుండుచున న మొట్టమొదటనే తీసుకొనుడు.

కే. ఎస్. మత్తయ్య కంపెనీ, 287, ఎస్వినేడు, మద్రాసు.

కాసుబంగారమునకును, మంచి వెండికిని గ్యారంటీ చేయగలము.

కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల

వర్తకులు 437/3 టంకసాలపేథి, సాహుకారుపేట మద్రాసు.

3137

దరఖాస్తును పంపిన క్యాటలాగును ఉచితముగ పంపబడును.

రూ 1,50,000 ఖర్చుచేసి తయారు చేయబడినది.

గొప్ప ప్రారంభ దినము

మధుర బరిజినల్ బాయిస్ కంపెనీ వారివలన

దశావతారము చెప్పపురి రాయల్ థియేటరునందు

9-12-26 గురువారము రాత్రి 9 గంటలకు ప్రారంభము.

నదరు తేదీనుండి ప్రతిదినము ఒక నెలవరకు ప్రదర్శించబడును.

పగటి నాటకములు:—సోమ, బుధ, శుక్ర, ఆదివారములందు సాయంత్రము 5 గంటలకు ప్రారంభించబడును.

రాత్రి నాటకము:—సోమ, బుధ, శనివారములందు రాత్రి 9 గంటలకు ప్రారంభించబడును.

టిక్కెట్ల ధరవివరములు:—రూ 3, 2, 1 అకౌలు 8 మాత్రమే

ముఖ్యగమనింపు:—మొదటి రెండుతరగతులు మాత్రమే టి 1-కి రూ 0-8-0 చొప్పున అధికముగా చెల్లించిన రిజర్వుచేయబడును.

3257

ఎస్. ఎం. సచ్చిదానందపిల్లె, ప్రొప్రైటరు.

నిత్యకర్తాక్షరము

టికాతాతూర్వస్వరసహితము

ధ్యానశ్లోకానుసారగాయత్రి రంగులపటము గలదు. ఈగ్రంథమునందు స్నాన, సంధ్యా, జప, హోమ, బ్రహ్మయజ్ఞ, దేవతార్చన, వైశ్ణవ, అథిథిపూజలు, అను ర. నిత్యకర్తాక్షరము, దీనికి సంబంధించిన ఉత్తరపుండ్రాచారణ, వస్త్రధారణ, యజ్ఞోపవీతధారణ, సూర్యోపస్థానము, అత్యుజ్జము, మున్నగు దాదాపు 80 విషయములు ధర్మశాస్త్ర వచనసహితముగ గలవు.

సాదాబైందు 2-8-0 కలికోబైందు 3-0-0 లైబ్రరీఎడిషన్ 4-0-0

3138

సంస్కృతగ్రంథముల కేటాగునకు వ్రాయుడు.

మానేజరు:—స్వధర్మప్రకాశిని, కీల్ పాకు, మదరాసు.

రైతు ఎరువులు

రంగనాయకులుగారు (ఆక్సుఫర్డు)

సారవంతమైన భూమి యున్నను వర్షపాతము తగినంతగా నున్నను, మన పైగులేల యింతటివగా నున్నవి? ఎల్లప్పుడింత బీదగానుండేనా, లేక యీమాధ్యమే భూమిసారము తగ్గింపటము క్షీణించేనా యను ప్రశ్నలు మనలనెదుర్కొనును. ఈ ప్రశ్నలకా మాచరములోని యొక ప్రసిద్ధ రైతు నలుబది వత్సరములక్రితము భూమి యిప్పటికంటె యెక్కించెము హెచ్చుగనో పండెడివనియు అప్పుడు 'దమ్మ' రేపు ఇప్పుడు వేసి నట్లు యెరువులు వాడలేదనియు భూమిని పడనుజేసిరిగాని, లంచము పెట్టలేదనియు తెల్పిరి. బ్రాహ్మ్యుకోడూరు మన సముగారింట్లో ఇప్పటికి నలుబది వత్సరముల క్రితము ఏకరము నకు రెండున్నర పెన్త పుల్లనడ్లను (2500 పానులు) పండించుచుండిననియు అయితే ప్రతి మాసానికి యేరెండో మూడో యకరముల మాగాణి యుండెననియు ఎరువంతయు దానికే తోలి రోడ్లవ్వనుండు ఆకు ఇతర తుమ్మలను వేసిననియు నీట్లుజెట్టిన వెనుక దగ్గిరవచ్చిర నెలదినములు బాగుగా భూమిని మాగనిచ్చి దమ్మును నాల్గయిదు సార్లు చేయుచుండిననియు నీరు సమృద్ధిగా నుండెననియు, అందువలన యాయద్భుతపంటలు కట్టెననియు తెల్సెను. ఇప్పటికి, చింతలచెరువు ప్రాంత్యములందు, మోపాడు ప్రాంత్యములందు రైతులు యకరము భూమిలో అలకనగా 2½ పెన్త పుల్లనడ్లను పండించుచున్నారు. కాన వెనుకటి కాలమునందే హెచ్చుపంటలు పండించుండెనని భావించుట కాధారములు కన్పడుచున్నవి. ఇతరులు మాడ ఆయభిప్రాయమునే బలపరచుచున్నారు. ఇప్పుడింతటి స్థితి కల్గుటకు కారణము లనేకములున్నవి. ప్రజాభివృద్ధి హెచ్చుగా కల్గుటయు గ్రామము చుట్టునున్న భూమినంతయు సాగుచేయుటవలనను ఎరువులు ఖరీదె పశువుల రెండుట కష్టమై, రైతులు సోమరులై, నీటి సప్లయ తక్కువగుటవలన వెనుకటివలె బాగుగ పండించుట దుస్సాధ్య మగుచున్నది.

పశువుల మలమూత్రమునంతను, ఎరువుగా నుపయోగించువలయునన్న వంటచెడు కరవేర్చుదును. కందికట్టె గోనుకట్టెలను హెచ్చుగా పండించుటవలనను. సరవితోపులు వృద్ధి చేయుటవలననునటులయు ఇప్పటివరకు బంజరు భూములుగానున్న యిసుక ప్రదలందు సరవితోటలు వేయుట లాభముగను. తాటి, కొబ్బరి, ఈతతోపులు గూడ లాభకారియగును. శ్రీ అలపర్తి వెంకన్నగారు ఎటుల మన యుత్తరసర్కారులందు సరవితెట్టి వ్యాపారము సృష్టించి, దేశోపకార మొనర్చెనో, అటులనే గొప్పగొప్ప రైతులు, వ్యాపారులు, వంటచెడుకుపయోగించు క్రొత్తరకపు తోపులవేయ బ్రయత్నింపవలయును. ప్రభుత్వముగూడ గొడ్లగ్రాసముకై నంటచెరుకుకై అడవుల రిజర్వులను వృద్ధిచేయుటయొక్క కార్యకట్టలపైన రైలుకట్టల వెంట రహదారుల ప్రక్కన, చెరువులు ప్రభుత్వ బంగారాల చుట్టు చెట్లను వేసి, పెంచుటవలన లాభకరము. ప్రతి రైతుకు తనభూమియందు యొకరమున కధనుము నాల్గొప్ప వృక్షము వైన వేసి పెంచినచో ఆచెట్ల యాకులను యెరువుగా నుపయోగింప సాధ్యముగను. కొన్ని కొమ్ములు వంట చెడుకుగా నుపయోగింపవలయును. ఇంగ్లండునందు ఏసంవత్సరమున కాసంవత్సరము కొమ్ములన్నీటి కొట్టి వంట చెడుకు నుపయోగింతురు. తిరిగి యాచెట్లు యిగురువెంటనే పట్టుకొనివచ్చును. అటులనే మన సాలములంపట్టి యాపయోగకరముల చెట్లవేయుట మంచిది. దత్తమండలములందట్టి చెట్లనాటుట మనభూములకంటె హెచ్చులాభముకల్గును.

ఇన్ని పనుల జేసినను ప్రభుత్వము శ్రద్ధతో రైతులకు సాయముచేయుటకై ముందుకువచ్చి తన యడవుల కార్మకము మును రైతు పురోభివృద్ధి ననుసరించి యేర్పరుపక పోయినచో లాభమంతగా కలుగదు. మన దేశమునందున్న భూమి 115,20,00,000 యకరములు. అందు 10,00,00,000 యకరములు అడవుల క్రిందనే యున్నది. (ఇంగ్లండువేల్పు రెండు దేశముల విస్తీర్ణము 4,70,00,000 యకరములు మాత్రమే) ఈయడవులు సరిమునకు 10,00,00,000 టన్నుల వంటచెడుకును ప్రతి వత్సరము అడవులయొక్క భౌవికాలపు వృద్ధి కంటకుములేకుండనే, సప్లయచేయగలవని శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పుచున్నారు. కాని యీవంట చెడుకు పత్తనములకు, నివాసయోగ్యముగ గ్రామములకు దగ్గరలో దొరుకక, కాడపులందు పర్యవసాయ ప్రదేశములందు దొరుకును. దానిని ప్రజల కందుబాటులోని, చౌక ధరలకే తేలయుననిన అనేకవేల మైళ్ల రైలుమార్గములు, రహదారులు, వందలకొలది వంతెనలు, నదులపైని స్టీమరులు, ఏర్పరుపవలయును. ఆకార్యములు ప్రభుత్వ సాధ్యములు. ఇట్టి వంటచెరుకు సులభముగా జేరుచో రైతులు పశువుల మలమూత్రముల నెరువుగా నుపయోగించుటయు, పైరుల పంటలు వృద్ధి యగుటయు, ప్రభుత్వము రైలుమార్గములపొడ నిడు ధనము

మొదటి నాల్గయిదు వర్షములందే తిరిగి వచ్చుటయు సాధ్యమగును. ప్రతిజిల్లా తాలూకాయందును ప్రభుత్వము కొంతభూమిని సంబంధము క్రింద నుంచుటవలయును. ప్రతిగ్రామపంచాయతీయు కొన్ని యొకరములభూమిని పెట్టుకొని నుంచి అందు నుండు చెరువును గూడ నిచ్చు పంటల పండించుటకు చేయుటయు, ప్రతిచేసునకున్న కంచెలు సంబంధముననే యుపయోగముగా నుండునట్లు చేయుటయు లాభకరము.

పశువుల మలముగ్రామలేకాక శాస్త్రోక్తముగా రుచురచేయబడిన వ్యవసాయశాఖవారి యొక్కతాపశ్రమమున, ఎరువులను, గొర్రెలు, షేకలు, పండుల యెరువులను పయోగించుట కూడ యవసరము. గొర్రెల, షేకల సంఖ్య దురదృష్టవశాత్తు మన యాంధ్ర జిల్లాలయందు తగినంత వృద్ధిరముగా నుండుటలేదు. వానిపాలు ప్రజలంతగా రుచించుటలేదు. వాని యున్నియంత నాళ్ళమైనది కాకపోయినను, జెనుకటి దినములందా యున్నిచే గొంగులనునేసి, అమ్మగా ప్రజలందరూ పయోగించెడివారు. ఇప్పుడు కాశ్మీర శాలునలు కాన్పూరుశాలునలు ప్రచారమున కొచ్చినవి. ఒక్క యెరువు మాలకముననే లాభము జూపలేక గొల్లవా లేవృత్తినికూడ మానుకొనుచున్నారు. వ్యవసాయశాఖవారు, గొర్రెల, షేకలందు మాంసము వృద్ధిరముగానిచ్చు జాతుల, మంచి యెరువు నివ్వగలజాతులను నాణ్యమను యున్ని నివ్వగల జాతులనుకల్పి చేయుయొక్క జంతువృద్ధి కేయుచో గొల్లవారు, తనతర గొర్రెల కాపరులు, ఖరీదంతయు మాంస విక్రయము ద్వారాగాని, ఉన్ని విక్రయము ద్వారాగాని చేయుకొని, లాభముకై యెరువును తక్కువ ఖరీదుల కమ్మగలరు. అంత యెరువు లాభమొందగలరు. తిరిగి యాజంతువుల పాలును చాల చౌకగా నమ్మగలమునకే, దీని ప్రజలు ఆపాల పెరుగుల త్రాగమొందవలగలరు.

పండి యెరువు చాల ఖరీదుననున్నది. బండి పండి, పదునేనురూపాయలముచ్చున్నది. ఎరువుకై కాని మాంసములకై కాని పండివమురుకై కాని, ప్రత్యేకముగా వానిని పెంచువారేరులేరు. ఎటులవారు సాంప్రదాయ సిగ్గుగా మాంసముకై పెంచుచున్నారు. కాని వానికి వేరుగా తిండివేటులను మారు, మనుష్యుల యెరువును భక్షింపనివ్వరు. అటుల తిరుచున్నప్పుడు పవలిన పండి యెరువును వారి స్త్రీలు, స్త్రీపురుషులు బహిష్కారములందుండగనే, వారి మందరనే, ఏరుకొని తెచ్చుచున్నారు. ఇటుల మొనటిమండి చివరనకు అసహ్యభటలవాటులద్వారా లేబడిన యెరువులతో, వానిని నేకార్ష తదితరకులములవారు పూనుకొనుటలేదు. పండిమాంసము బహుమతి కరమైనది, బద్ధిమైనదని బాత్వాత్మ్యులందరు భలంచుచుండ, వానిసంబంధమున మాంసభంగముని మాన ప్రజలు ఆజంతుయొక్క పరిసరములబట్టి భ్రమజెంచుచున్నారు. పైరుల కాలములందు, పండులు పైరుల తినివేయుచున్న మిషతో రైతులు వానిని బరిపెలుపెట్టి సాడిచివేయుచున్నారు. కాని యింగ్లండు ప్రతి తర పాశ్చాత్య రైతులవలె మనవారును ఒక్కొక్కరు నాడెరువేమందుల తమ చావిండ్లయందొక కొట్టినందు పెంచి వానికి తగినట్లు వేరులు పొట్టు, సనగ, కండితాలు, జొన్న మొక్క, పొన్నల తాలున రైరాలపెట్టినచో అమితమైన విలువగల యెరువు నెంతనో చేకూర్చునట్లు. విలువకల్గిన లాభకరమును రుచికరమైన మాంసమును భక్షించుటకుగాని అమ్ముటకుగాని చేర్చునట్లు. ఇంగ్లండులో వలెనే యిచ్చట ననేక విధముల పండుల నుంచి

జాతికిజెందిన వానిని ప్రభుత్వము దెచ్చి రైతులయందు ప్రచారముచేయుట మంచిది.

మంచి జాతికి జెందిన పండులసంఖ్య పెంచినకొలంది మనుష్యుల యెరువుల నేమిచేయవలయును? చైనాదేశమునందు దానినంతను ప్రతిరైతుకల్పి తన భూమికి యెరువుగా వేయుచున్నాడు. బస్తీలయందున్న యెరువును వేలంపాటలో కొని తమ భూములకు, చైనా జమానుదేశములందు బొంబాయి రాజధానిలోని బస్తీల చుట్టునున్న, చెన్నపట్టణముకు దగ్గరలోనున్న రైతుల నేటిను రమ భూముల కుపయోగించుచున్నారు. ఇంగ్లండుదేశమునందుమాడ గ్రామములు తమ దొడ్లయందు గొయ్యిలేని అందు రెండు పెద్ద బొక్కెనలనిడి, వానిపై రెండు రంధ్రములు గల పెక్కువచుచి అంద్రములనుండా విడచిన యెరువు నా బొక్కెనలయందును ప్రతివారు ప్రతివరిగియును కొంత మట్టినిపైని విడచివచ్చుచుండురు. కొంతకాలమున కాబోకైన యందొకగడ్డగా మట్టి నిధముగా యెరువంత యుండ, దానిని గూరైతులు తమ వనములందొక ప్రక్క కప్పుకొనవలసింది, అదనొచ్చినప్పుడుభూమిపైవేసిదున్నుదురు. అన్ని దేశములందును మనుష్యుల యెరువు వతి బలవంతమైన యెరువుననుని శాస్త్రజ్ఞుల యభిప్రాయము. మనము గూడ నీయింగ్లీషు పద్ధతి నవలంబించుచో ప్రతిదినము మనవారు బహిర్భూమికి పోవుచుండగల్గ కష్టములు తగ్గుటయు, బంగారుపంటి యెరువు సంతృప్తియు టయు దేశముభాగ్యవంతులమగుటయు సాధ్యము.

ప్రతి రైతునకు, ఒక్కొక్కపంట పండించుచున్న కొలనియు తన భూమి నిస్సారముననున్నదనియు ఎంతబియ్యము ఎరువు సూర్యునికాంతి గాలి వర్షములద్వారా మనము సృష్టిసహాయముతో నిచ్చుచుండునా అంతబియ్యమే భూమియు పంటలనీనుట యందు తిరిగి యిచ్చుననియు తెలిసియే యున్నది. నలుబది ఏబదివర్షముల క్రిందునే పాటికన్న రూపాయికి పదునారు బండ్ల నమ్ముచున్నను ఎరువుల వేయ రైతులు వెనుదీయుచుండిరి. కాని ఇప్పుడు పాటికన్న రూపాయికి ఒక్క చదరపు గజము లేక బండి మాత్రమే యిచ్చుచున్నను ఆముదపు సిండి బస్తా పదిరూపాయ లమ్ముచున్నను పండిపెంట్ల పది పదునేను రూపాయలు బండికి ఖరీదైనను ప్యాక్రికంపెనీ యెరువులు బస్తా పదిరూపాయలనుండి యమ్ముచున్నను మాగాణి భూముల కై తు లవియెగా యెరువుల వేయుచువేయున్నారు. ప్యాక్రికంపెనీ యెరువుల నిక్కడకు రెండు వర్షముల క్రిందటివరకు, వ్యవసాయశాఖవారిద్వారా యమ్ముడు వోవుచుండెను. ఉమ్మోగకులకు, లాభముపై తీసిపెట్టుకుండుటచే అమ్మిన యెరువుబట్టి గ ఇంతయివ్వమిచే హెచ్చుగా యెరువు లమ్ముకు పెట్టుబడిన వి కావు. నిరుడు ఈయేడు, గుంటూరుజిల్లాకల్ల శ్రీపంసలూరి నరసింహారావుగారిని, ప్యాక్రి కంపెనీ యే జెంటుగా నేర్పరుచువలన ఆయన శ్రద్ధగా, చురుకుగా దాదాపు యిరువదిగ్రామములందెప్పుడ ప్రచారములోని కట్టి శాస్త్రోక్త యెరువుల దెచ్చి రైతులకు నేనకేయుచు తాను లాభమొందుచున్నాడు. ఇటులే ప్రతి తాలూకాకు ప్రతిజిల్లాకు యేజెంట్లర్నల్, సహకారపరపతి సంఘములు కూడ నీనేవచేసిననేగాని రైతులకు లాభము కలుగజాలదు.

రైతుబృందమునందు కృష్ణాజిల్లాయందు నల్లరును గుంటూరు జిల్లాయందు యిద్దరును, జమ్మికొర్నాటునందొక్కరును వ్యవసాయశాస్త్రమునందు గొప్ప పాండిత్యమును బొంది పా

శ్చాత్యదేశములందు అమెరికా యందలి వ్యవసాయ పద్ధతుల జదివిన వారున్నను వారి నుపయోగించి భవిష్యత్తనవారు ప్యాక్రికంపెనీ యట్టి విదేశీయ వ్యాపారులకు లాభమెల్ల బోవుటకు మారు, మనదేశములకే లాభము చేందుటకై మన రైతులకు యెరువుల ధర తగ్గుటకై, ఎరువుల కేయు కర్మాగారము నొకదాని నిర్మించినవిపులు లాభదాయకము. (1) నూనె తీయుమరుల దక్షిించి, ఆవ్యాపారమును వృద్ధి కేయుచో సిండి చాల సమృద్ధిగా దొరకును. (2) జలపాతములనగాని కాలువల వలనగాని చాకయైన ఎల్లెక్ట్రిసిటీవలన గాని నమపబడు యంద్రములున్న గానొంకి బొగ్గు పలుకు పదార్థమును తయారుచేయవలెను. ఈపదార్థము భూమికి చాల యుపయోగకరము. (3) పంటచెరు కాన్పిన పిమ్మట మిశులును, కచ్చికలు, రైసుమిశులందు నచ్చుచునీ, కచ్చికలు, రాతిగిరములందు కేలు కచ్చికలందు బొటామాయను వస్తువులను కాన, చెట్ల కతియునయోగము. అట్టి యెరువు మారకపోనిచ్చుచున్నాము. (4) తిరుచినాపల్లి జిల్లాయందున్నట్లు రాతి ఫాస్ ఫేటు యొచ్చుచున్న యున్నదే మో కనిపెట్టిన యెరువు ఫాస్ ఫేటు యెరువుల తయారుచేయవలెను. (5) ఎముకలు చాల యుపయోగకరమైన యెరువునను. కాన చచ్చిపోయిన గొడ్డ యెముకలన్నిటి నొక్కదానినైన చీరుపోసియకుండ జేసి ఎరువులకేయు టు తైము. (6) సున్నము కూడ మంచియెరువే.

రైతులకు చానుగా సాగుచేయుటవలన కల్లు లాభములు తెలిసియేయున్నను, ఈకాలపుమాగాని భూములందలి రైతు యువుల కీవిషయములంతగా తెలిసినట్లు కన్పడుటలేదు. ఎరువులు వేయుటవలన యెంత లాభముగలనో అంతలాభము దున్నుటవలన, దమ్ములన, భూమిని పుల్లనిచ్చుటవలన కల్లును. మాచవ కప్పు రైతు అనుభవమునందు నలభైవత్సరముల క్రితము జతయెట్లు ఒక్కమాగాని యొకరమే బాంగ పలుసారులుదన్న ఇప్పుడు 25 వత్సరములు దున్నుచున్నదట. బ్రాహ్మణోడూరు కైపుప్రకారము ఆకాలమున ననేకరోజులు భూమిని కుల్లనివ్వగా ఈదినములందు నీరురామిచే రైతున తిడిచే నీరు వచ్చుటతోడనే భూమి తడిసి తడివకముండే మడిమ లోతైన భూమి పెత్తబడక పూర్వమే నాటువేయువలసి వచ్చుచున్నను, ఆదినములందు పలువారులు దమ్ముజేయగా ఇప్పుడు చిన్నిచిన్ని దున్నులతో బరువులేని చిన్న నాగలితో నొక్కపరియా యము దున్నుటకే సాధ్యమగుటలేదు. మాచవపు రైతెయను భవము ప్రకారము అప్పుడు రెండుసంవత్సరములొక్క చేనుపై వరిపండించిన మరి రెండు సంవత్సరములలో లేక ఒక్క సంవత్సరమో దీనిపై నేడియు పండింపక మరొక భూమిపై పండించుచుండెడివారట. ఇప్పుడొక చేనుపై ప్రతిసంవత్సరము పంట గొనుచు, గాలి ఎండి తగలకముందే జనుము వేయుచుండుటచే, బలము తగ్గకేమివేయును. ఎద్దులకు, ఆవులకు బదులు, దున్ను పోతులు బుర్రెల నుపయోగించుచో, దమ్ముకొరకుగూడ నవి యుపయోగపడును. ప్రతి రైతును తనచేయందొకభావి త్రవ్వించుకొని, రేపోమాపో కాలుననుండి తనకు నీరువచ్చునను నమ్మకము దోచినప్పుడు, తన భావిలోని నీరుమోలువేసి, భూమిని పవనజేయ మొదలిడుట లాభమేమో, జనుము పంటకొచ్చిన పిమ్మట, తిరిగి నాట్లకొమ్మనరకు రెండుమాడు కెలల వ్యవధి యున్నదికాన భూమికి బలమిచ్చునేడైన పైరునువేసి, దానిని తిరిగి నాట్లకుమందు భూమిపై పడదున్నిన లాభము కలదేమో వ్యవసాయశాఖవారు పరీక్ష చేయు టగత్యము.

మీకు కావలసిన సబ్బు

మిడ్లెగ్లీస్ చందన సబ్బు టాయిలెట్ సబ్బుకంటేను మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమునకు గల స్వాభావికమైన కాంతిని ఆరోగ్యముగా నుంచుటయందు దీనికంటే మించినది మరేదీయు లేదని ఆనేకసంవత్సరముల నుండి ప్రజలకు తెలియును. దీనియందుగల ఉపశమనమును గణించుచున్నాము, విదుర్పునట్టి గణము అద్దగింపబడిన రోను కూపములు చర్మము కుప్పించుట, మచ్చలు మొదలగువాటిని పోగొట్టునని ప్రజలకు తెలియును. దీనియందు గల ఇతర రమ్యమైన గుణములతో సహా ఉపశమనమును గణించు గుణములుండుటచేతనే టాయిలెట్ సబ్బుకంటేను మిడ్లెగ్లీస్ చందన సబ్బు చాల ప్రఖ్యాతిబడవనది.

మిడ్లెగ్లీస్ చందన సబ్బు
చాల పరిశుభమైనది.
హిందూ దేశమునకు ట్రావెలింగు రిక్రెజెంటేటివు:
పోస్టుబాక్సు నెం 313, బొంబాయి.

ॐ —————
 మ ద రా సు శా న న న భ

భారతాచార్య

కాంగ్రెసు	జట్టిసు	స్వతంత్ర	ఇతరులు
(1) ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు (2) సి. దొరస్వామిఅయ్యంగారు (3) పయ్యకు ముర్తుజనాహేబుగారు (4) ఆర్. కె. వబ్బుగంకెట్టిగారు (5) కె. వి. రంగస్వామిఅయ్యంగారు (6) యం. కే. ఆచార్యులుగారు (7) ఎస్. క్రినివాసయ్యంగారు (8) టం. ప్రకాశంగారు (9) యన్. కేవయ్యంగారు (10) బత్తినె పెరుమాళ్ నాయుడుగారు (11) వరహగిరి వెంకటాచార్యంగారు	O	(1) విద్యసాగరపాండ్యగారు (2) హాజిఅబ్దుల్లా హాజికాసీంగారు (3) జి. సహస్రత్తమరావుగారు (4) అబ్దులు లతీఫ్ ఫరూకీగారు	(1) ఇ. యం. మెక్కయిలంగారు

వైటసునందు మార్పుగావించుటచే నామ్రాజ్యమునకు బా
ముచేకూరును. ఇదివరకువలె భిన్నవాఙ్మత తొలగి మాతృదేశ
మతో జొమినియును బంధింపబడుచున్నది. ప్రకృతపు నా
మ్రాజ్య సమావేశ ఫలితము స్వాతంత్ర్య ప్రసాదముని చెప్పవ
చ్చును. (అ. ప్రె.)

పానగలు ప్రభుత్వము అంతమొందవలెను

మదరాసు రాజకీయములు

కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఉద్యోగము లక్కిర లేదనుట

ఇతరపక్షములవారు మంత్రిపదవులకై చేరులాడుట

భల్లీ ఆంధ్ర-భల్లీ మదరాసు

సంకీర్త నెహ్రూగారి అభినందనములు

పర్తూగరు నగరమునుండి పండిత మోతీ లాలు నైహూగారు శ్రీయుత టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారికి ఈ కింది తుతివార్త పంపెను. "హృదయపూర్వకముగ అభినందనములు. భల్లీ ఆంధ్ర, భల్లీ మదరాసు".

కాంగ్రెసుపక్షపు నాయకుడు

ఆహ్వానింపబడుట

నిన్నటికింప ఉపయం 11 గంటలకు గవర్నరుగారు కాప నభ క్త కాంగ్రెసుపక్షపు నాయకు డి. వి. యస్. నరసిం హారాజుగారిని పిలువవలెను. నిన్న సాయంకాలము 4-15 గంటలకు నరసింహారాజుగారు గవర్నరును పంపింపిరి. కాంగ్రెసు పక్షమునకు చేరినవారు మంత్రిపదవుల నంగీకరింపరని వీరు గవర్నరుగారికి స్పష్టపరచిరి తెలియచున్నది. వారల బుధవారము గవర్నరుగారితో నరసింహారాజుగారు సంప్రతించి మాట్లాడెద రని తెలియచున్నది.

పానగలురాజుగారు

నిన్న మధ్యాహ్నము పానగలు రాజుగారు గవర్నరు గారితో కలసి మాట్లాడిరి. నిన్న సాయంకాలము ప్రభుత్వభవ నమున గవర్నరుగారిని పంపింప దిలకి యం కృష్ణమనాయ కుగారు వచ్చియుండిరి.

మంత్రి తెవరయ్యెదరు?

రెండు దినములలో మంత్రుల నియామకము జరుగునని మద్రాసు మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. పానగలు రాజు గారు మరల మంత్రిపదవి నంగీకరింపకూడదని అతిఅనుచరులే అతనికి హితమొసగింట్లు రూఢివార్త మద్రాసు మెయిలుపత్రిక ప్రకటించుచున్నది.

స్వతంత్రులు

జస్తిసుపక్షమువారిలో చేరెదరా?

మద్రాసు మెయిలుపత్రిక రాజకీయవిశ్లేషకును వైశ్ణవీ కను ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—

కడవిన ఆదివారమువాడు జస్తిసుపక్షమువారి సమావేశ ము పానగలు రాజుగారి భవనమున జరిగెను. స్వతంత్రపక్షము వారు ఈసమావేశమునకు ఆహ్వానింపబడియుండుటచే వారి తిర ఘ్నం ఎ. రంగనాథం మొదలిగారు వెల్లియుండిరి. జస్తిసుపక్షము అంతరింపకూడదని వారు స్వతంత్రపక్షమువారు కలసి పని చేయు వలసి యుండు ననియు, ఆ విషయమై తన అభిప్రాయము తెలుపవలయు ననియు పానగలు రాజుగారు మొదలియాగ గారిని కోరిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఉద్యోగముల నంగీకరింపరనియు, జస్తిసుపక్షమువారు స్వతంత్రులు కలసి మంత్రిపదవుల నంగీక రింపవలయుననియు, నూతనమంత్రివర్గమున స్వతంత్రులకు తిగు ప్రాతినిధ్యమువ్వబడుననియు రాజాసాహెబుగారు మానించిరి. రంగనాథంమొదలిగారు ఈక్రిందివిధమున ప్రత్యు తరముపరి:— "నేను స్వతంత్రపక్షమునకుచేరిన అందరితోఁ పున ఈ పథకు రా లేదు. జస్తిసుపక్షమువారు తమపేరు మార్చుకొని యున్నట్లుడు కాన్వెన్యూషనునట్లు అను పేరు పెట్టుకొని పార్టీ ఆదర్శములను కూడ మార్చుకొనిన ఇండిపెండెంటు పక్షముగా కొందరు మిఠోచేరవచ్చును. జస్తిసుపక్షము బ్రాహ్మణేతరపక్షము అను పేర్లు నాకును మిత్రులుకొందరుకు రుచింపబడలేదు." మొదలి యారుగారు ఈవిధమున అభిప్రాయము తెలుపగ నే "జస్తిసు" అ నుపేరు వదలుకొనుటకును కొత్తపేరుతో న్యవహరించుటకును రాజాగారు అంగీకరింపరని తెలియచున్నది. పానగలురాజుగా రు నూతనమంత్రివర్గము నేర్పరచి కొంతకాలము జరిగి ఉద్యోగ ము వదలుకొన నుద్దేశించినట్లు తెలిపిరి."

నిజ మేమి?

రంగనాథంమొదలిగారి ప్రకటన

మద్రాసు మెయిలుపత్రిక వ్రాతలను ఖండించుచు ఎ. రంగనాథం మొదలిగారు ఈక్రింది ప్రకటనము గావించు చున్నారు:—

నాకును రాజాసాహెబుగారికిని జరిగిన సంభాషణ విషయమై అసమ్మతిప్రకటన మద్రాసు మెయిలుపత్రిక గావించి నందులకు చింతించుచున్నాను. రాజాసాహెబుగారు తన ఇం ట జరుగు పార్టీ సమావేశమునకు స్వతంత్రపక్షమునకు చేరినవారి కందరకు ఆహ్వానంపిరి. అందరు ఈ సమావేశమునకు పావల యునా అను విషయమై ఆలోచించుటకు స్వతంత్రపక్షమువారి సమావేశము కలివారము వై. యం. సి. ఎ. లో జరిగెను. అంద రు ఈపథకు వాయిదా ఆహ్వానములు కల్పింపబడుననియు, అందు చే రాజాగారి అభిప్రాయమును తెలిసికొనుటకై సేనమాక్రము పోయి న చా లు న నియు పార్టీ వారు తీర్మానించిరి. ఏ విధమున ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకు నాకు అధికారము ఇవ్వబడలేదు. కేవలము రాజాగారి అభిప్రాయ ములను తెలిసికొనుటకు నేను పంపబడితిని. తనమాచలపై పార్టీవారి అభిప్రాయము తెలిసికొనుటకు సోమవారము 10 గంటలవరకు కామకొనియుండినని రాజాగారు చెప్పిరి. రాజా సాహెబుగారి మానవలను స్వతంత్రపక్షమువారికి తెలుపుటకు నేను అంగీకరించితిని వ్రాయుట అసమ్మతిప్రకటనము. ఇట్టిసం గర్భములలో ఆహ్వానములకు ఆపద మొసగువిధమున మద్రాసు మెయిలుపత్రిక అసమ్మతిములు ప్రకటించుట నాకు అశ్చర్యము కలగజేయుచున్నది.

స్వతంత్రపక్షమువారి వైఖరి

కలివారమునాకు స్వతంత్రపక్షమువారి సమావేశము వై. యం. ఐ ఎ భవనమున జరిగెను. జిల్లాలనుండి పలువురు రానందున సోమవారమునవరకు సమావేశము ఆత్మదలచేయబడెను. నిన్నటిదినము మరల స్వతంత్రులు సమావేశమైరి. ఈసమావేశ మునకు టి. సి. శ్రీనివాసయ్యంగారు, అబ్బాసు అలీఖాను, ఎ. రంగనాథంమొదలి, కె. ఆర్. వెంకట్రాయయ్యగారు, కె. చుప్పిలవాసురు, భామకుండేయలు, డాక్టరు పి. సుబ్బరా యను, డి. బి. ఆగోగ్యసాహెబుమొదలిగారు మరికొందరు వచ్చి యుండిరి. పానగలురాజుగారు గావించిన మాచలపై చక్క జరిగెను. ఈవిషయమై ఎట్టినిర్ణయము గావించబడలేదని తెలి యుచున్నది.

స్వతంత్రబాటియపక్షము

ఈసమావేశమున కాపనభ స్వతంత్రపక్ష మేర్పరచ తీర్మానింపబడెను. స్వతంత్రబాటియపక్షము అనుపేరుతో వ్యవహరింపవలయునని తీర్మానింపబడెను. ఈపక్షమునకు డాక్టరు పి. సుబ్బరాాయనుగారు అధ్యక్షులుగను ఎ. రంగనాథం మొదలిగారు, ఉపాధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

మద్రాసు మంత్రివర్గము

దివానుబహదరు టి. రంగాచారిగారు

రాజకీయరంగమున కొన్ని తంత్రములు జరుగుచుండుటచే ఈ విషయమై మరల వ్రాయవలసిన అవసర మేర్పడినది. పార్లమెంటులోని నియోజకవర్గ ములవారు తనపక్షమునకు విధిద్రుమగువిధమున నిర్ణయమొసగి యుండిన ఆత్మగౌరవముగల ప్రజాపక్షనాయకు తెవరును ఉద్యోగమునందు అంబుకొని యుండవలయునను ఉద్దేశముతో రాజకీయతంత్రములు కుట్రలు గావించరు. ఒకమంత్రి వర్గము ఓడిపోయి ప్రతికక్షవారు అత్యధిక సంఖ్యాకులుగ ఎన్నుకొ నబడిన మెజారిటీపార్టీ నాయకుని పిలువనంపి పరిపాలన బాధ్యత వహింపవలయునని సామ్యభావము దెలిసినిగోరును. సాంప్రదాయ సిద్ధాంతము ఈవిధానము ఈ రాష్ట్రమున అవలంబింప బడవలసిన నంత్రాంగములకు తంత్రాంగములకు అవకాశ మేర్పడినది. అధికారమునందున్న వారు ప్రజాభిప్రాయమును తిరస్కరింప వెను దీయరు. కాంగ్రెసు పక్షమువారు ఎట్టిదాపరికములేక ప్రప త్రించుచున్నారు. తమ విధానమును స్పష్టముగ ప్రకటించుచు తమపక్షమున ఇతరులు చేరవలయునని బహిరంగముగ ఇతరుల

నాహ్వానించుచున్నాడు. వారివిధానము కార్యక్రమము పరి యైనది కానప్పటికీ, తపస్సుకావచ్చును (తప్పు అనియే నా అభి ప్రాయము) ఉన్న విషయము వారు స్పష్టముగ తెలుపు చున్నారు. ఈ రాష్ట్రమున కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఉద్యోగ ముల నంగీకరింప వలయునని కోరుచున్నాను. వారుమాక్రము ఉద్యోగముల నంగీకరింపజాలరు. కాని సాంఘిక దుగభిప్రాయ ములు లేని ఇతరమంత్రులు నియమింపబడిన వారికి తోడ్పడవల యునని పలువురు కాంగ్రెసు పక్షమువారిని కోరుచున్నాను. ఇంకను గవర్నరుగారు కాంగ్రెసు పక్షపునాయకుని అభి ప్రాయములు తెలిసికొనలేదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఆమా దింపజాలని మంత్రివర్గము ఏర్పరచబడిన ప్రజాప్రతినిధులు అగ్రహము చెందుటకు చక్కని అవకాశ మేర్పడును. అప్పుడు తప్పక కఠిన్ప్రతిఘటన కార్యక్రమమును కాంగ్రెసుపక్షము వారు అవలంబింపవలసియుండును. స్వతంత్రపక్షమునకు చేరిన వారిలో పనిపడెండుగురు కాంగ్రెసుపక్షమువారితో చేరి ప్రతిఘటన కార్యక్రమమును కొనసాగింపగలరు.

కాంగ్రెసు సిద్ధాంతములను కార్యక్రమమును ఆమాదింపు వారు కట్టుక

దాదాపు 60 మందియున్నారు. తాము జస్తిసుపక్షమునకుచేరి నవారముని బహిరంగముగ ఎన్నికలయందు పాటిచేసి గెలవినవా రు దాదాపు 15 మందియున్నారు. జస్తిసుపక్షముపట్ల అభిమా నమున్నను ఎన్నికలసమయమున తాము జస్తిసుపక్షమునకుచేరిన వారముని ధైర్యముగ చెప్పకొనజాలనివారు పదిమందియున్నారు. స్వతంత్రులుగ పాటిచేసి గెలవిన ముప్పదిమందిలో కొంద రిని చేర్చుకొని ఇరువురు జస్తిసుపక్షమువారు ఒక స్వతంత్రుని తో మంత్రివర్గ మేర్పరచ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈ వైఖేముతో రహస్యపువిందులు, టీకార్తీలు జరుగుచున్నవి. ఈ చిల్లరపక్షములకు చేరినవారిందరు ఈ విధమున అందొళనపడు చున్నారు.

ఇరువురు జస్తిసుపక్షమువారు ఒక స్వతంత్రుడు మం త్రులైన ఈమంత్రివర్గము ఎట్లుపనిచేయగలదో తెలియపెన్నది. ఆంగ్లేయ ప్రతినిధులు ఆరుగురు, నామినేటెడు సభ్యులు తిరి మంది వీరితో సంపూర్ణముగ కలసినగాని పనిజరుగదు. దా

ఇట్టిమంత్రివర్గము ఎవరినుద్ధింపుటకు ఏర్పరచబడవల యునో తెలియకున్నది. మంత్రులు ప్రజాప్రతినిధుల సహాయ ముతో కాక నామినేటెడు సభ్యులసహాయముతో పరిపాలన ము కొనసాగించుచున్న ప్రజాయ త్రాకాఖరించుటపండ్లలయునో తెలియకున్నది. ఈ ప్రజాయ త్రాకాఖరిను రిజర్వుకు కాభాధికా రులే తిక్కువెఖర్చుతో ఇంకను చక్కగ పరిపాలింపగలరు. అధిక సంఖ్యాకులకు ప్రజాప్రతినిధుల సానుభూతి పొందజాలని మం త్రివర్గము ప్రభుత్వమువారుగాని ప్రజలుగాని సహింపజాలరు. గవర్నరుగారట్టి మంత్రివర్గము నేర్పరచిన సంస్కరణ నిర్మాతల అభిప్రాయములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించినవారయ్యెదరు. బా ధ్యతాయ త్ర ప్రభుత్వ సిద్ధాంతముల అభివృద్ధిని నిరోధించినవారయ్యెదరు. జస్తిసుమంత్రివర్గము పనికిరాదని ప్రజలు స్పష్టముగ ప్రకటించిన నిర్ణయమును గవర్నరుగారు తిరస్కరించెదరా? జ స్తిసుపక్షము స్వతంత్రులు చేరుటకేవలము ఆదంబగమును. వే రొక పేరుతో ఉద్యోగమునందు అంబుకొనియుండవలయునని జస్తిసుపక్షమువారు యత్నించుచున్నాడు. గవర్నరుగారిప్రయ త్నములకు తోడ్పడిన ప్రజాభిప్రాయమును తిరస్కరించిన వార య్యెదరు. గోడమీద పిలిచింపమాననండి వారికి ప్రాప్త్యాపా మెసగినవారయ్యెదరు. ఎన్నికలసమయములందు అభ్యర్థులు గా వింపు ప్రకటనయే అతిడు ఏపార్టీకి చేరినదియు నిర్ణయించుటకు ప్రమాదముగ గై కొనవలయును.

కాంగ్రెసుపక్షమువారి ధర్మము

కాంగ్రెసు పక్షమువారిపక్షం సందిగ్భావప్రయోచుచున్నారు. వారు కాంగ్రెసు ఉత్తరువుల ననుసరింపవలయును. ప్రజానిర్ణ యమును కొనసాగింపవలయును ఉద్యోగపదవుల నంగీకరింప కూడదని కాంగ్రెసు నిర్ణయము. కావున ప్రజానిర్ణయము కొనసాగుటకు గవర్నరు కాంగ్రెసుపక్షమునకు తోడ్పడుట ధర్మము. గవర్నరుగారు రెండుపనులు చేయవచ్చును. డిసంబరునెలలో కాంగ్రెసు మహా సభ సమావేశమై ఈసమస్యను ఏదో ఒకవిధముగ పరిష్కరించు సంకీర్తనములను నియమింపక యూరకుండవచ్చును. లేమన్న కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఆమాదింపతగిన మంత్రివర్గము నేర్ప రువలయును. ఇట్లుచేసిన గవర్నరుగారి ఆదరణను కాంగ్రెసు అన్యక్షుడు కృష్ణకృతో అంగీకరింప తిగు కార్యవిధానము కాం గ్రెసు మహాసభయందు నిర్ణయించుటకు అవకాశముండును. అప్పుడు ప్రజాప్రతినిధులు ప్రభుత్వవర్గము పరస్పర సహ కారభావముతో కలసి పనిచేయుటకు పిలుకలుగును. రాష్ట్ర మునందు సంస్కరణములు చక్కగ కొనసాగుట సాధ్య మును.

కాంగ్రెసువారు మంత్రి పదవుల నంగీకరింప కూడదు

[సాక్షి ద్వి]

మదరాసు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు పక్షమువారే అధిక సంఖ్యాకులుగ ఎన్నికౌచుండిరి. ముఖ్యమంత్రి యధోచిత సహకారవాదులు ప్రజానిర్ణయ మేవిధమున నున్నదియు ఇప్పుడే ననుగుణముగ జరిగిన తలచియుంటిమి. కాని ఈవిషయమున మాకు నిరాశ కలిగినది. అపార్థములు కల్పించుటయందు గొప్పపరిశ్రమల బెంగాలి ప్రతిక కాంగ్రెసువారు కూడ యధోచిత సహకారవాదులవలెనే ఉద్యోగముల నంగీకరింపవలయునని ఉత్సాహముగ నున్నారనియు ఉద్యోగముల నంగీకరింపమని చెప్పటం ఎన్నికల ఆర్థికముగ నున్నారనియు ప్రాయమున్నది. దీని బి. రంగారావుగారు జార్జి జోసెఫుగారు స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రి పదవుల నంగీకరింపవలయునని గావించిన హితబోధ కేవలము కుట్రయనియు స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రాప్తిహించి పీరిచే ఈశేఖరు ప్రాయంచినదియు మానముకానివారలు ప్రాయమున్నది. ఇది కేవలము అల్పముగ ఆరోపణ, రంగారావు గారు జోసెఫుగారు స్వరాజ్యపక్షమునకు చేరినవారకారు. స్వరాజ్యపక్షపు విధానము నిర్ణయించు విషయమై పీరికెట్టి జోసెఫు లేదు. ఇవంతయు కల్పముతో కూడిన యధోచిత సహకారవాదుల మనోభావములుగాని వేరేమియుకాదు.

కాంగ్రెసుపక్షమువారి విజయము అవ్యతిరేకముగ పత్రికకు ఆధారము కలుగజేసినది. ఎన్నికల ఫలితములు ప్రజలకు కాంగ్రెసుపక్షము అభిమానమును ప్రకటించుచున్నది. కాని స్వరాజ్యపక్షపు కార్యక్రమమును ప్రజలు ఆమోదించుచున్నారని చెప్పటము వీలులేదని పత్రిక ప్రాయమున్నది. కాని ఎన్నికల ఫలితములు స్పష్టముగ కనపడుచున్నవి. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును అభ్యర్థింపు వోటర్లు స్పష్టముగ వివరించిరి. ఇప్పుడు నియోజకవర్గముల వారు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును ఆమోదించుటలేదని నూచించుట మిగిలినది.

మదరాసులో కాంగ్రెసుపక్షమువారు అధికముగ గెలుచుటచే సందిగ స్థితి వీర్చినదియు అందుచే కాంగ్రెసువారు మంత్రి పదవుల నంగీకరింపవలయుననియు జార్జి జోసెఫుగారు హితమొసరుచున్నారు. (1) రాజకీయవైదిలను విడుదలచేయుట, (2) నిరోధకా సనములను రద్దు చేయుట (3) మంత్రులకు నిజమగు అధికారము సగుట ఈమాడువరకుల కొనసాగిన కాంగ్రెసువారు ఉద్యోగముల నంగీకరింపవచ్చునని సబర్బతి రాయబారములలో వీర్చినదియు మదరాసునందు ఈవరకులవిషయమై ఇబ్బందులేనందున కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవుల నంగీకరించుట తప్పకాదనియు జోసెఫుగారు వాదము. మదరాసులో రాజకీయవైదిలేదు. బెంగాలు ఆర్థికస్థితి నిరోధకాసనములేవు. మదరాసు కాంగ్రెసువాదులు ఇతర ఆంగ్లము ఎగ్జిక్యూటివు కాన్సిలరులకు ప్రతిభాసావర్ణములు గలవారలవలె ఇబ్బందియుండదు అని జోసెఫుగారు వాదించుచున్నారు. ఈవరకులు కేవలము మదరాసుకు సంబంధించినవికావనియు, భారతదేశమున అన్ని రాష్ట్రములందు కొనసాగినగాని కాంగ్రెసు నిర్ణయమును మార్చువిషయమై ఆలోచించుటకు వీలులేదనియు జార్జి జోసెఫు గారికి తెలియదు కాబోలు.

కాంగ్రెసు విధానము

[ఇండియన్ నేషనల్ హెరాల్డు]

చెన్నరాజధానియందు నున్నాపిత్తే బొంబాయిరాజధానిలోకూడ వ్యాపింపమొదలించి సాంఘికపితాచము ఈ ఎన్నికలలో పారిత్రోలబడినందులకు సంతోషించుచున్నాము. కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగ ఎన్నికౌచిన శ్రీమాన్ శ్రీనివాసఅయ్యంగారు సాంఘిక పితాచమును రూపుమాపుటకై కంకణము కట్టుకొని పనిచేసినందులకు టి. రంగారావుగారి పూర్వముగ్రాహ్యమున అభినందనములను ప్రకటించిరి. సాంఘిక విద్యోగమునకు బీజము విల్లిండును ప్రభువుగారిచే నాటబడినది. అది మొదలు ఈవిషయము క్రమముగ నుద్భవించెను. ఇప్పుడు ప్రజలదృష్టివారినిది. జస్టిసుమంత్రియగు అపజయముగావించినది. కాంగ్రెసు అభిమానము వ్యాపించుచున్నది.

కాంగ్రెసు విజయము అందరకు ఆశ్చర్యపు కలుగజేయుచున్నది. కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవుల నంగీకరింపవలయునని రంగారావుగారు కోరుటయందాశ్చర్యములేదు. కాని జార్జి జోసెఫుగారుకూడ ఇట్టి సూచనగావించుట ఆశ్చర్యకరము. ఎన్నికల సమయమున కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగావించిన వాగ్దానములను పీరు మరచి గాబోలు. కాన్పూరు కాంగ్రెసు నిర్ణయము ఇంకను మారలేదు.

రాజకీయ వైదిలు విడుదలచేయుట నిరోధకాసనములు రద్దు చేయుట మంత్రులకు నిజమగు అధికార విషయమైన కాంగ్రెసు వారు ఉద్యోగముల నంగీకరింపవచ్చునని సబర్బతి రాయబారులందు జరిగిన సంభాషణలను పీరు ప్రమాణముగ నైకొనుచున్నారు. చెన్నరాజధానిలో ఈమాడువరకుల విషయమై ఎట్టి ఇబ్బందులు లుగదనియు జోసెఫుగారు చెప్పుచున్నారు. వీరాష్ట్రమువారు ఆగూరాష్ట్రపు పరిస్థితుల ననుసరించి పనిచేయుట సరియగుపట్టి కాదు. వెంగరాష్ట్రమున రాజకీయ వైదిలను అంతకాలము వెంగరాష్ట్రపు కాంగ్రెసు పక్షమువారే కాక ఇతరరాష్ట్రముల కాంగ్రెసుపక్షమువారు కూడ ఉద్యోగముల నంగీకరింపకూడదు. ఒకరాష్ట్రములవారు నుభించుట ఎట్టి న్యాయమో తెలియకున్నది.

కాని శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు ఈ అనవసర ఆందోళనము నంతయు అంతమొందించుట సంతోషకరముగ విషయములు, ఎన్నికలు ముగిసిపెట్టుట వీరు ఎన్నికలపూర్వము గావించిన వాగ్దానములను మరలగావించిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగ పోటీచేసి గెలిచినవారు తమవాగ్దానములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించినవారు ఆధోగతిపా లయ్యెదరు. కాంగ్రెసు పక్షమువారు అధికసంఖ్యాకులైనను అల్పసంఖ్యాకులైనను వీరాష్ట్రమునందైనను వారు ఉద్యోగములను అంగీకరించు విషయమై ఆలోచించుట అప్రసక్తిము. ఇది సంతోషపడవలసిన సమయముకాదని అయ్యంగారు స్పష్టముగ తెలిపియున్నారు. బురాక్ సీవారి సాధనముగ్రాహ్యమై ఓడింపబడినది. బురాక్ సీవారు ఇంకను నిలచియున్నారు. కావున ఎన్నికల ఫలితములలో సంతోషపడి యురారకుండుట భాగ్యముకాదనియు విదేశీయుల ప్రభుత్వమును బొంగదీసి స్వరాజ్య సంస్కరణమునకై కృషిచేయుట అవసరమనియు అయ్యంగారు చెప్పిరి. స్వరాజ్య సంపాదనము కాంగ్రెసు ఆదర్శము. బురాక్ సీవారితో కాంగ్రెసువారు కలసిపోవుటకు వీలులేదు. కాంగ్రెసు వర్తమానము ఉద్యోగముల నంగీకరించిన వేరు చెప్పలేక అపజయమునకు నుండరు. రాజకీయ అభివృద్ధి ప్రంభించి పోవును. సంస్కరణముల నంగీకరించి పనిచేయవలయునా లేక స్వరాజ్యమునకై ఆందోళన మొనర్చవలయునా అను సమస్య ఈ ఎన్నికలలో పరిష్కరింపబడినది. సంస్కరణములు నిష్ప్రయోజనములనియు, స్వరాజ్యసంపాదనమునకే పాటుపడుట అవసరమనియు ప్రజలొంగిన నిర్ణయమును కాంగ్రెసువారు ఆచరింపవలయును.

జస్టిసుపక్షపు పరాజయము

1

(ఇండియన్ సోషియలిస్టు)

మదరాసు రాజధానియందు బ్రాహ్మణేతర మంత్రివర్గమువారు సంపూర్ణ అపజయము గాంచిరి. కాసనసభలో సగము ఎంతువైక కాంగ్రెసుపక్షమువారే గెలుపొందిరి. కడచిన కాసనసభయందు అత్యధికసంఖ్యాకులగ నున్న జస్టిసుపక్షమువారి బలము ఈసభయందు సన్నగిల్లినది. ముఖ్యమంత్రి మంత్రుల ఓడిపోయిరి. మిగిలిన ఇగవురు కొద్ది వోట్లతో గెలుపొందగలిగిరి. కాసనసభ అధ్యక్షుడు అగు రత్న స్వామి గారు ఓడిపోయిరి. అసాముకాంగ్రెసు అధ్యక్షులు, స్వరాజ్యపక్షపు నాయకులు ను అను శ్రీమాన్ శ్రీనివాసఅయ్యంగారు అఖండవిజయము గాంచిరి. తమిళనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ లందు స్వరాజ్యపక్షపు అభ్యర్థులే అధికముగ విజయముగాంచుటచే సందిగస్థితి వీర్చినది. కాంగ్రెసువారు ఉద్యోగముల నంగీకరింపమని వాగ్దాన మొసరియున్నారు. కాని కాంగ్రెసునందు చేరిన జాతీయవాదులకు బ్రాహ్మణేతరులు బెంగాలు, మధ్యపరగణాలయందు అవలంబించబడిన ప్రతిభు విధానము చెప్పవలయును కొనసాగించుటకు అంగీకరించెదరా అని సందేహింపవలసియున్నది. కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవుల నంగీకరింపవలయునని జార్జి జోసెఫుగారు చెప్పుచున్నారు. ఇది సాధ్యముకాకున్న స్వతంత్రపక్షపు మంత్రులను కాంగ్రెసువారు తోడ్పడవలెను. స్వరాజ్యపక్షమువారి పక్షమునకున్న మంత్రులనువారిపై వీర్చిన అసాయయే జస్టిసుపక్షపు పక్షమునకు కారణమని చెప్పచ్చును. బ్రాహ్మణేతరపక్షము కేవలము బ్రాహ్మణద్వేషముతో కూడిన పక్షముగనుండునది కిందిస్వామిశెట్టిగారివలె ఆత్మల హితబోధన పాత్ర నాయకులు నిరాదరించిరి. కందస్వామిశెట్టిగారిని పాత్ర నాయకుడు బొంగురాజుగారు పాత్రునిండి తిరిమిచేసెను. ప్రజా అభివాగ్ధులను ఆచరింపక మూఢముగ ప్రవర్తించుటచేతనే జస్టిసుపక్షము అంతరించినది. మదరాసు రాజకీయరంగమునందే పానగూర రాజుగారు వెడలగొట్టబడుట ఎవ్వరికిని చింతకలుగజేయును. కాని బ్రాహ్మణులకు ఓక హెచ్చరిక మూతను తెలుపుచున్నాము. పక్షి-ఇండియా బ్రాహ్మణేతరులే స్వరాజ్యపక్షము విజయమునకుతోడ్పడిరి. ఇతరసంఘముల హక్కులకు బ్రాహ్మణులు ఆదించి సాంఘికసంఘర్షణమునకు అవకాశము కలుగజేయుచున్నారు. లేకున్న బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరుల విశ్వాసమును కోల్పోయెదరు.

2

సింధు అబర్బరు

మదరాసు కాసనసభ ఎన్నికలలో జస్టిసుపక్షము వారు సంపూర్ణ పరాజయముగాంచుట సంతోషకరముగ విషయము. జస్టిసుపక్షమునకు చేరినవారు కొలదిమంది తిరిగి ఎన్నికౌచి డి. ఎ. ఎ. మంత్రులయ్యెదరో చెప్పటకు ప్రస్తుతము వీలులేదు. కాని పానగూర రాజుగారు అతని అనుచరులు నిరుద్యోగలయ్యెదరని చెప్పవచ్చును. స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రిపదవులనంగీకరింపదు. కాని స్వతంత్రము మంత్రులను నేర్పించి తోడ్పడవచ్చును. జస్టిసుపక్షమువారికి మాత్రము మిగిలిన అధికారమునకు రాకూడదు. గవర్నరుగారుకూడ ఇందులకు సమ్మతించరని నమ్ముచున్నాము. స్వరాజ్యపక్షములో కొందరు మంత్రిపదవులు అంగీకరింప ఉత్సాహపడుచున్నను గునాద్వారా విధ్యమగు నంతవరకు ఏమిచెయ్యవలకుండెదరు. అసాము కాంగ్రెసులో ఈ విషయమై ఏమిజరుగో తెలియకున్నది. బహుశః ఉద్యోగముల నంగీకరింపవచ్చునని తీర్మానింపబడవచ్చును.

జస్టిసుపక్షపు పరాజయము ఎన్నికల చింతకలుగజేయుదు. 6 సంవత్సరములు వీరు అధికారమునందున్నను స్థానిక స్వపరిపాలనకాఖనకూడ ప్రజలకు లాభము కలుగునట్లు పరిపాలించలేదు. జిల్లాబోర్డుల అధ్యక్షుల నామినేషను అధికారము ఇంకను ప్రభుత్వమువారికే యున్నది. తన పాత్రకి బలముకలుగుటకై ఈ అధికారమును మంత్రిగారు తన చేతియందే యుంచుకొని యున్నాడు. ఈ 6 సంవత్సరములు ప్రజాయిత్రకాఖలు అభ్యాసముగ పరిపాలింపబడినవి.

కడచిన ఎన్నికలయందు కన్న ఈ ఎన్నికలలో ఎక్కువమంది వోటర్లు వోట్లనిచ్చిరి. కాంగ్రెసు పక్షమువారు బ్రాహ్మణేతరులు రాష్ట్రమునందంతయు చక్కని ప్రచారము పలిపిరి. మదరాసు రాజధానిలో యధోచిత సహకారవాదులు లేరు. స్వరాజ్యపక్షమువారికి జస్టిసుపక్షమువారికి మాత్రమే పోటీజరిగెను. కొందరు ఏపాత్రీయే చెప్పుకొనక తమపలుకు బడినట్లు విజయము గాంచిరి.

కాంగ్రెసునకు మద్రాసు కేంద్రస్థానమైనది. ఇతర రాష్ట్రములనుకన్న ఆచ్చట ప్రచారము చక్కగ జరిగినది. 1921 సంవత్సరమున కాంగ్రెసువారు కాసనసభలను బహిష్కరించిరి. 1923 సంవత్సరమున కాంగ్రెసు నాయకులలో ప్రమాఖులు ఎన్నికలవిషయమై అక్రమహించి యుండిరి. అందుచే ఇంతకాలము జస్టిసుపక్షము వారు అధికముగ ఎన్నికౌచుటకు ఆవకాశముండెను. మంత్రుల చర్యలు నియోజకవర్గములకు విసుగు కలుగజేసెను. అందుచే ఈవర్షాయము వారు సంపూర్ణముగ అపజయము గాంచిరి. భారత కాసనసభకుకూడ అధికసంఖ్యాకులగు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులే గెలిచెదరను నూచనలు కనుపడుచున్నవి.

బొంబాయి నాయకుల అభిప్రాయములు

[మదరాసు రాజధానియందలి కాంగ్రెసు పక్షమువారు ఉద్యోగములను అంగీకరింపవచ్చునా కూడదా అను విషయమై బొంబాయి నాయకులు తెలిపిన అభిప్రాయములను ఈ దినపత్రిక ప్రకటించుచున్నాము.]

కె. యఫ్. నారిమనుగారు

ఇది కేవలము రాష్ట్రమునకు సంబంధించిన విషయము కాదు. యావద్భారత నిర్మాతలను మదరాసునందలి కాంగ్రెసు పక్షమువారికి భాగముగ నున్నాగా. కావున వారు స్వతంత్రించి కాంగ్రెసు నిర్ణయమునకు విరుద్ధముగ ఉద్యోగముల నంగీకరింపకూడదు. కాంగ్రెసు నిర్ణయము మారినంతవరకు ఉద్యోగముల నంగీకరించువిషయమై ఆలోచించుటకూడ శిష్టము. నియోజకవర్గములకు గావించిన వాగ్దానములకు విరుద్ధముగ స్వరాజ్యపక్షము వారు ఉద్యోగముల నంగీకరించుటకు ఎక్కువ నీడకార్యము డెదు. యధోచిత సహకారవాదులు విజయముగావించుటను, ముగిసిన రాజధాని వోట్ల కాంగ్రెసు అభిమానమును స్పష్టముగ ప్రకటింపవచ్చును ఎన్నికౌచిన గాంగ్రెసు అభ్యర్థులు ఉద్యోగముల నంగీకరించుట గొప్ప ద్రోహమునను.

నరోజ్ నాయుడుగారు

ఇతర రాష్ట్రములందలి ఎన్నికలఫలితములు వచ్చునంత వరకు నేను ఈవిషయమై ఎట్టి అభిప్రాయము ఇవ్వజాలను. కాంగ్రెసు మహాసభయందు ఈవిషయమై సంపూర్ణముగ చర్చ జరిగి కాన్పూరు నిర్ణయము మారనంతవరకు కాంగ్రెసుపక్షము వారు ఉద్యోగములను ఎంతమాత్రము అంగీకరింపకూడదు.

అమ్మతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

భారత శాసనసభ

పాత వారు కొత్త వారు

Table with 3 columns: నియోజకవర్గము, పాత ప్రతినిధి పేరు, కొత్త ప్రతినిధి పేరు. It lists various constituencies and the names of outgoing and incoming members.

బొంబాయి శాసనసభ ఎన్నికలు

మరికొన్ని ఫలితములు
కరాచీ, నవం 22:—కరాచీ సిటీ మహమ్మదీయ నియోజకవర్గము-25కి టేసానము - మిర్ మహమ్మద్ బలోచిగారు గెలిచిరి. 2810 ఓట్లు-గులాంహుస్సేన్ కాసీం, మిర్ ఆయూబ్ ఖాన్ గార్లు ఓడిపోయిరి. 1800, 710 ఓట్లు వచ్చెను.
కులాబజిల్లా:—ఎ.యం. ఆల్వీస్ (స్వతంత్ర) గారు గెలిచిరి.
బీజపూరుజిల్లా:—ప్రస్తుతపునభ్యులు బ్రాహ్మణేతరులు ఆం యస్.ఎ. సర్దేశాయిగారు గెలిచిరి.
నాసిక్ జిల్లా:—రూరల్ నియోజకవర్గము రెండుసాన ములు ఇ. జి. ప్రధాన్, రావుసాహెబు రామచంద్ర వి. పండే కరుగార్లు.
నూరత్ జిల్లా రూరల్ నియో జ క వ ర్గ ము నుండి హెచ్. బి. శివదాసాని, రావుబహదూర్ బి. ఆర్. నాయకుగార్లు ఎన్నుకొనబడిరి.
పశ్చిమ ఖాండేష జిల్లానుండి మాధవరావు భాంస్లే (స్వతంత్ర) గా రెన్నుకొనబడిరి.
బ్రోచిజిల్లానుండి హరిభాయి జె. అమీనుగా రెన్నుకొనబడిరి.
క్యామరాపు పిలిగేటుగారు ఘోలాపూరు రూరల్ స్థానమున రెన్నుకొనబడిరి.
బి. బి. బాధవ్ (మంత్రి) రావు బహదూర్ కాశీ, యల్. యం. దేశపాండేగార్లు సతారాజిల్లా రూరల్ నియోజకవర్గమునుండి రెన్నుకొనబడిరి.
రత్నగిరిజిల్లాకు బి. ఆర్. నానాల్ (స్వతంత్ర) ప్రస్తుత పశ్చిమగారును ఆనందరావు సర్వగారును ఎన్నుకొనబడిరి.
(ఆ. ప్రె.)

సింధురాష్ట్రము
కరాచీ నవం 21:—బొంబాయి శాసనసభ ఎన్నికలలో తక్కిన సింధు నియోజకవర్గమునుండి బోజింగు జి. హవల్ బానిగారు ఎన్నుకొనబడిరి. వీరికి 605 ఓట్లు వచ్చెను. వీరికి తక్కినవారే థర్ జె. పంజాబీగారికి 6284 ఓట్లు వచ్చెను.
కుర్మ సింధు నియోజకవర్గపు ఎన్నికల ఫలితములు కేఫ్ర తెలియజేయబడును.
ధారపార్కర్ జిల్లా మహమ్మదీయ నియోజకవర్గమునుండి సయ్యదు గులామ్ నాబీహా, మియూన్ బాక్ మహమ్మదుగార్లు ఎన్నుకొనబడిరి. వీరికి మొత్తంగా 1626, 1609 ఓట్లు వచ్చెను మి యా అల్లాబద్దగారికి 417 ఓట్లు వచ్చియ్య, మి యాన్ మహమ్మద్ అలీగారికి 286 ఓట్లు వచ్చియ్య నోడిపోయిరి.
కుర్మ మహమ్మదీయ నియోజకవర్గమునుండి బాక్ ఖామ్మదుగారును అల్లాబద్దగారును ఎన్నుకొనబడిరి. వీరికి 316 ఓట్లు ఒకరికి, 8618 ఓట్లు మరొకరికి వచ్చెను. ఓడిపోయిన వీరసూర్ బద్దగారికి 3884 ఓట్లును, అబ్దుల్ ఫుజైగా రికి 3 ఓట్లును వచ్చెను.
(ఆ. ప్రె.)

బెంగాలు శాసనసభ

ఇంతవరకు 13గు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు గెలుపొందిరి
నేటిఫలితములు-రెండుకాంగ్రెసు విజయములు
కలకత్తా, నవం 22:— బెంగాలు శాసనసభలో మూడు మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గములనుండి నేడు ఫలితములు ప్రకటింపబడెను. రెండింటిలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థిలే విజయమున దిరి. మూడవదానియందు గెలుపొందిన రిన్నాంపువాడికి ఆత్మీ ధికముగా ఓట్లు వచ్చెను. ఇంతవరకు 13 గు కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల విజయమునదిరి.
కలకత్తా సెంట్రల్ లో కాంగ్రెసు అభ్యర్థి జె. యం. దానుగప్తగారు గెలుపొందిరి వీరికి 1686 ఓట్లు వచ్చెను స్వతంత్ర అభ్యర్థి దాక్టరు హరిదాస్ దత్తుగారు 866 ఓట్లు వచ్చి ఓడిపోయెను.
24 పరగణాల రూరల్ సెంట్రల్ నియోజకవర్గమునుండి హేమచంద్ర సన్సారుగారు (కాంగ్రెసు అభ్యర్థి) ఎన్నుకొనబడిరి. వీరికి 1898 ఓట్లు వచ్చెను. పి. ప్రకృష్టి హరిజ్ చంద్ర దత్తుగారికి 156 ఓట్లు వచ్చెను. వీరు స్వతంత్రులు.
నాడియాల్ రెస్సాంసీపువాడి బి. కె. లాహీరుగారు 866 ఓట్లు గెలిచిరి. వీరి రెస్సాంసీపుపక్ష కార్యదర్శులు. ఓడిపోయిన రాయబహదూరు ఇందుభూవక్ భదూర్ (కాంగ్రెసు) గారికి 828 ఓట్లును, అతుల్ కృష్ణనందుగారికి 82 ఓట్లును వచ్చెను.
వీ రేపక్షమునకు చెందియుండలేదు. ఈ నియోజకవర్గములో కిందిజిసారి స్వరాజ్య అభ్యర్థి గెలుపొందెను.
(ఆ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్రములు

నాగపూరు, నవంబరు 22:—మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభలో జబల్ పూరు స్వతంత్రవిజ్ఞ భూస్వాముల నియోజకవర్గము నుండి స్వతంత్రకాంగ్రెసు పక్ష అభ్యర్థి క్యానముందర్ భాగ్వాగా రెన్నుకొనబడిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి భార్యరావు నుజేదారు గారును స్వతంత్ర అభ్యర్థి శేఖర్ రఘువీరసింగుగారును ఓడింపబడిరి. ఓట్లు క్యానముందర్ భార్యగారికి 58 గుజేదారుగారికి 80 రఘువీరసింగుగారికి 20 వచ్చెను. ఇందులన స్వతంత్రుల బల మెక్కువగానున్నది.
(ఆ. ప్రె.)
పంజాబు
లాహోరు, నవం 22:—పంజాబు శాసనసభలో స్థానిక మహమ్మదీయ స్థానముల ఎన్నికలు కేఫ్ర లాహోరులో జరుగును.
పరిశ్రమ స్థానమునకు బ్యాటలు పేపరు లాసంగబడినవి. గాయబహదూరు ధనవత్రాయగారికి ప్రత్యర్థిగా కవాలాల గజబాగారు నిలుపబడినారు. ధనవత్రాయగారు ప్రస్తుత పభ్యులు.
యూనివర్సిటీ స్థానమునకు ప్రస్తుతపభ్యులు ప్రా ఫెసరు బిరాము సాహనిగారికి ప్రత్యర్థిగా మనోహరలాల్ గారు నిలుపబడిరి.
(ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర మహాసభలు - ఖిద్దరు

ప్రదర్శనము

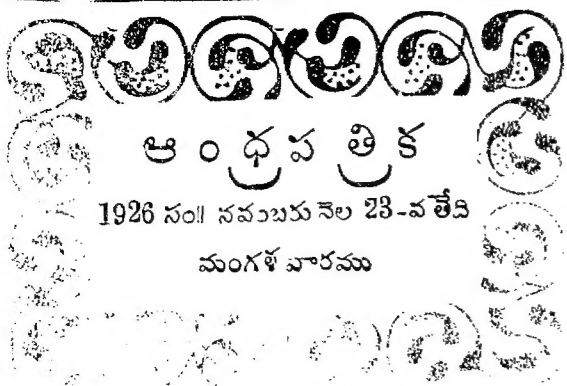
వీర్పాటులు, యితరవివరములు
(స్వకీయ విలేఖరి)
వీలూరు, నవంబరు 23:—ఖిద్దరు చిత్రశాల ప్రదర్శన ముల జరుపగోరువారు 25 వ తేదీలోపుగా ఆహ్వాన సంఘము నకు ద ర ఖా తు లు ను బంధించుకొనవలెను. ఆతరువాత దర్ఖాస్తులవచ్చియెడల వోటు ఉంటే ఆలోచించబడును. ఆయాస్థానములందు 27 వ తేదీనాటి కేర్పాటుజేయవలెను. ప్రదర్శనము 28 వ తేదీ ఉదయం 9 గంటలకు ప్రారంభింపబడును.
నూలువడకుపోటీ
నూలువడకుపోటీ 29 తేదీ జరుగును. పోటీచేయగోరువారు 27 వ తేదీలోపుగా దర్ఖాస్తులను బంధించుకొనవలెను. వారు తమరాటములను కడుక్కును దెమ్మకొనవలెను. స్త్రీలు పోటీపాల్గొన్నయెడల ప్రత్యేకపుకేర్పాట్లుజేయబడును. గెల్చినవారికి రెండుబంగారు పతకములు రెండువెండిపతకములు యా యబడును.
స్వచ్ఛదినేనకులందరూ ఆహ్వానంపం కార్యాలయము నందు 26 వ తేదీ ఉదయం సమావేశము గావలయును.
ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము 27 వ తేదీ మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు గాంధీవిద్యాలయమునందు సమావేశమగును.
(కె.టి)

తాడిపత్రి మ్యునిసిపాలిటీ తగవు

మ్యానేజరుగారి నస్సెన్సును ఉత్తరువు ఫలితము
పోలీసుఫూటు మ్యునిసిపలుఆవరణముకా పాడుట
(స్వకీయ విలేఖరి)
అధ్యక్షులు లేకపోగా ఉపాధ్యక్షుడు 19వ తేదీన ఆవరణపై నోకదాని 20వ తేదీన అధ్యక్షుడైన 24 నేరములను దాదాపు మ్యునిసిపలు కాన్సిలువారు 12మంది సభ్యుల మెజారిటీతో నిర్ణయించిరి. అధ్యక్షుడు యం. వి. కొండప్పగారు తరువాత మానేజరుగారి నిమరల నత్తరువు జేయువరకు సస్పెండుజేసి తమబంధువుడును గుమస్తాయును నగు కొండప్పగారికిచ్చిపెన్సియను మియ్యం త్రయ్యజేసిరి. ఉపాధ్యక్షుడు నిన్న 11 గంటలకు ఆవరణపై జరిపి, చెర్రుకు గారి ప్రాసిక్యూషను జరుపుటకును, మ్యునిసిపలుఅఫీసుకు గావలసినఖర్చును సాక్షను జేయించుటకును ఉద్దేశించిరి. చెర్రుకుగారు మ్యునిసిపలుఅఫీసు తెరవనీయలేదు. అఫీసుపై పోలీసుకావలానుంచిరి. జరుపవలెనను కొన్న సభ జరుగలేదు. వెనుచెర్రుకు, సభ్యులు కలెక్టరుకు పిటిషనుబెట్టిరి. కార్డులను స్వాధీనపరచుకొనగోరిరి ఇంతవరకు మానేజరుచార్జీ ఒప్పగించలేదు మ్యునిసిపలు అఫీసు నిన్నిటినుండియు పోలీసుఫూటు రక్షణలోనున్నది. ఇంకను చిత్రములు జరుగనున్నవి. (కె.టి)

తాడిపత్రి పట్టణ సహకార సంఘ సమావేశము

డైరెక్టరును తొలగింప తీర్మానము
నభయందల్లరి
(స్వకీయ విలేఖరి)
తాడిపత్రి, నవం, 23:— పట్టణ సహకారసంఘ ఛా ధారణ సమావేశము 21వ తేదీ జరిగెను. 250 మంది సభ్యులతో ను 70 మందిచోజరైరి. ప్రస్తుతమున్న డైరెక్టరును తీసివేసి కొత్తవారిని బెట్టులెనని లక్ష్యకాంతిరావుగా రుపపాదించిరి. ఒక్క నిమిషము నోటీసుతో వీ తీర్మాన ముపపాదించబడెను. తగిన నోటీసులేదని అధ్యక్షు డీతీర్మానమును త్రోసివేసెను. సభ్యులందరూ యీ విషయమై ఆగోచించి సభ్యులువరకు వచ్చుటకు వ్యవధాన మీయగోరిరి. లక్ష్యకాంతిరావుగారు తీర్మానము వచ్చుజే వెంటనే యుపపాదించగోరిరి. అధ్యక్షులు వచ్చిగావని దానిపై ఆయన తిరుగబడి సభవదిలి మరికొంద రనుచరులతో ఛాయి వేరే సహకారసంఘ సమావేశమును జరుపవోయిరి. ఈ పట్టణములో ప్రభావీరవిషయములన్నియు నిటుట పోటీ తయ్యములనుచున్నవి. పట్టణ మంతియు యీ వ్యవహారముల గూర్చి పాదావిడగనున్నది.
(కె.టి.)

1926 సం॥ నవంబరు నెల 23-వ తేది
మంగళవారము

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము: స్వతంత్ర

భాగములు

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

దక్షిణాఫ్రికా ప్రధానమంత్రి లగు హార్జిగాజు సేనానిగారు దెచ్చిపెట్టిన ప్రశ్నను, సామ్రాజ్య సమావేశమువారు సాధింపక తప్పదయ్యెను. హార్జిగాజు గోరినకోర్కె ఏమి? సామ్రాజ్యభాగములలో ప్రతిదానిని సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ యుండవలయుననియే. ఈ సూత్రమును సామ్రాజ్యసమావేశమువారు రంగీకరింపవలయు ననియు, ఆచరణలో మాత్రము వివిధ భాగములను పరస్పరముగ సంపత్తింపకొనుచు, సహకారభావముతో మెలగవలయు ననియు, వీరడిగిరి. బ్రిటీషు సామ్రాజ్య సమావేశ తీర్మానము, హార్జిగాజు గారి సూత్రము నామోదించినది. అధినివేశ రాజ్యముల కొనగిన స్వేచ్ఛ, సామ్రాజ్యమునుండి లేచిపోవుట కుగూడ బంధింపబడునో లేదో తెలియదుగాని, ప్రతి భాగమును స్వంత బాధ్యతపై స్వేచ్ఛగ విహరించుటకు వీలొనగబడినది. ఏ భాగమయినను తనకు సంబంధించినంతవరకు విదేశములతో సంభిజ్ఞతను వచ్చును. రాజుగారి తరపున మాత్రము వీరీకార్యము గావించవలయును. ఇది సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగాక మరియేమగును? పూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున కిది దారితీయకమానదు. ఈసంగతినే ప్రాచీన పత్రికయగు టెమ్పు సూచించినది. వివిధ భాగముల మధ్య విరోధము ప్రబలుటకు, సామ్రాజ్యపు నైతిక సంయోగమును చెడగొట్టుటకును, ఇయ్యది మూలకారణ మగునని, యీ పత్రిక భీతి జూపుచున్నది.

బ్రిటీషు పత్రికలు, సామ్రాజ్య సమావేశ తీర్మానముపట్ల సంతసము దెలుపుచున్నవి. కాని, తెలుపక జేయగలదేమి? ఇట్టి పరతులకు లోబడిన గాని, అధినివేశ రాజ్యములు సామ్రాజ్యమునందండ జోవు. హార్జిగాజుగారి ప్రసంగమునం దీసంగతి తేటపరుపబడెను. ఇదివరకే, ఇర్లెండు, కెనడా రాజ్యముల ప్రతినిధులు అమెరికాలో తమ రాయబారుల నుంచిరి. ఈ ఏర్పాటును ఇంగ్లండు అంగీకరింపక తప్పదయ్యెను. అట్టితర, అధినివేశ రాజ్యములను మరల వెనుకకు లాగుటకు సాధ్యమగునా? ఇంతకు పూర్వము, ఇంగ్లండు మాత్రమే దేశ మనియు అందుచే అధినివేశ రాజ్యములకన్న మిన్నయనియు, నూహించబడెను. అట్టి హెచ్చుతగ్గులు పనికిరావనియు, సామ్రాజ్యమునం దన్ని భాగములను సమానములే యనియు, హార్జిగాజుగారు నొక్కివక్కాణించిరి. సామ్రాజ్యసమావేశమువారుగూడ నిందు కంగీకరించిరి. దీనిఫలమేమి? ఇంతవరకు అధినివేశ రాజ్యములలో గవర్నరు జనరలు ద్వారా వ్యవహారముల నన్నిటిని జరుపుట ఆచారమై

యుండెను. వీరితోనే బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు నర్పించు చుండిరి. అధినివేశ రాజ్య ప్రభుత్వములలో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి సరాసరి సంబంధము లేకుండెను. అధినివేశ రాజ్యము లిందుకు కినుకవహించినవి. సామ్రాజ్యసమావేశ తీర్మానము ప్రకారము, గవర్నరు జనరలు గారికి అధినివేశ రాజ్య ప్రభుత్వములతో సరాసరి సంబంధముండదు. ఇంగ్లండులో రాజుగా రెట్టిస్థాన మాక్రమించుచున్నారో, అధినివేశ రాజ్యములలో గవర్నరు జనరలుగారును అట్టిస్థానమునే ఆక్రమించెదరు.

ఇకముందునుండియు బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారికిని అధినివేశ రాజ్యములవారికిని సరాసరి సంప్రతింపు జరుగును. మధ్యవర్తులుండరు. ఒక రాజ్యము ఎక్కువ ఇంకొక రాజ్యము తక్కువ యను భావము ప్రబలుట కవకాశములేదు. ఇతియగాక, అధినివేశ రాజ్యములు నిర్మించుచట్టములతో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి రెట్టి జోక్యము కలుగజేసికొన వీలుండదు. అందుచే అధినివేశ రాజ్యములకు సర్వస్వాతంత్ర్యము చేకూరినటుల ఎంచవలయును. అధినివేశ రాజ్యములలోని భారతీయులగూర్చి, ఆయా భాగములవా రెట్టి శాసనముల గావించినను, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు మారుమాటాడజాలరు. ఇంతకుమున్ను, రాజుగారిని గ్రేటు బ్రిటను ఇర్లెండుల రాజు పిలుచుచుండిరి. ఇకముందునుండియు ఇర్లెండు పేరు తొలగింపబడును. ఇర్లెండుకు గూడ అధినివేశ రాజ్యస్థానము నొనగుటయే, యిందలి యుద్దేశ్యముట. ఈ రీతిగ, స్వతంత్ర భాగములు తమమంత్రులద్వారా కావలసిన పరముల నన్నిటిని సంపాదించినవి. ఇక హిందూ దేశపు గతి యేమి? హిందూ దేశము పరాధీన రాజ్య మగుటచే, దానిసంగతిని విచారించినవారే లేరు. ఇండియా ప్రతినిధులగు బర్దవాను మహారాజుగారికి గాని, విన్టరుటనుగారికి గాని, హిందూ దేశ స్వేచ్ఛ సంగతి పట్టలేదు. ఇంగ్లండును పొగడుటతో వీరికి సరిపోయెను. హిందూ దేశస్థానము సంస్కరణచట్టముపై నాధారపడియుండుటచే, ఇండియా పేరు నుదాహరింపలేదని, ఇంపీరియల్ సమావేశ తీర్మానము తెలిపెను. సందిగ్ధ సమయ మరుదొంచినపుడు, వివిధ భాగములను తమ తమ హక్కులను నిలుపుకొనుచుండ, హిందూ దేశము మాత్రము పరాధీనముగ నెంచబడినది. సంస్కరణ చట్టము ప్రకారము, హిందూ దేశమున కెన్నడో స్వతంత్ర పాలనమును ప్రసాదించెదరట. ఎన్నియో యంతరములు దాటవలెనట. ఇంత కన్నను హింసాత్మిక పేరుండదు. హిందూ దేశస్థానమునుదప్ప, సామ్రాజ్యసమావేశము మిగిలిన భాగములన్నిటి స్థానమును నిర్ణయించెను. హిందూ దేశ మొక్కటి మాత్రము త్రోసివేయబడెను. హిందూ దేశ ప్రతినిధులు నిరాదరింపబడిరి. తమకుగల అగౌరవమును వీరు గమనింపకపోవచ్చును గాని, హిందూ దేశము మాత్రము తలవాల్యవలసి యుండును. ప్రస్తుతస్థితి గమనించియైనను, హిందూ దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము త్వరలో లభించుటకై కృషి నలుపుట వివేకము. లేనియెడల, మున్నుండు వాటిల్లబోయెడి అనర్థమేమి? ఇంతకు పూర్వము, హిందూ దేశము ఇంగ్లండుకు మాత్రమే దాసురాలుగ నున్నది. ఇప్పుడు అధినివేశ రాజ్యములను ఇంగ్లండును సమానములగుటచేతను, అన్ని రాజ్య

ములమధ్య సహకారము పెరుగవలసి యుండుట చేతను, స్వతంత్ర భాగముల కన్నిటికిని, హిందూ దేశము దాసురాలుగ నుండవలయును. అధినివేశ రాజ్యములలో భారతీయులు అనుభవించెడి బాధలను ఇంగ్లండు నివారింపజాలదు. అధినివేశ రాజ్యములను ఏవిధమునను మందలించజాలదు. భారతీయుల హక్కులను విదేశములలో రక్షింపజాలనియెడల, ఇంగ్లండు తనరక్షకస్థానమును వదిలి, హిందూ దేశమునకు స్వాతంత్ర్య మొనగుట వివేకము. కాని, బ్రిటీషువారికి నున్న వెనుకాడుచున్నారు. సంస్కరణ శాసనము, వారికి అడ్డువచ్చుచున్నదట. భారతీయులు మాత్రము తమ దుర్గతిని గ్రహించి, స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు అప్రమత్తులై పాటుబడవలయును. లేనియెడల, ఇంట గాని వెలుపలగాని, భారతీయుల యవస్థ మరింత దుస్సహము గాకమానదు. తమ స్థితికి భారతీయులెంత వగచినను, సోదర రాజ్యములకు లభించిన స్వేచ్ఛ గాంచి, సంతసింపకమానరు. స్వేచ్ఛ ఎవరికి చేకూరినను, తేమదాయకమే. పరాధీన దేశములు స్వేచ్ఛా సంపాదనకై కృషి నలుపుట కిట్టి సంఘటనలు విశేషముగ ప్రోద్బల మొనగునని నమ్మదము.

మంత్రుల నియామకము

మంత్రులను రెండు వోజులలో నియమించెదరని, మద్రాసు మెయిలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. నిన్నటిదినము, నరసింహ రాజుగారిని గవర్నరుగారు పిలిపించిరి, ప్రచురించుచుంటిమి. దేశబంధుదాసు గారినిగూడ, బెంగాలు గవర్నరుగారు ఇటులే వెనుక నాహ్వానించియుండిరి. కాంగ్రెసు పక్షమున ఎట్టిజవాబు నీయదగునో, అట్టి జవాబునే నరసింహ రాజుగారిచ్చిరి, తెలిసెను. కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రిపదవుల సంగీకరింపజాలరు. ఎన్నికలలో నీపక్షమువారు చేసిన ప్రతిజ్ఞ యిదియే. మిగిలిన పక్షములవారికిని కాంగ్రెసు పక్షమువారికిని గల ముఖ్య భేద మిదియే. ఉద్యోగ నిరాకరణము, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునకు ముఖ్యము. ఈ విషయమై సందియ ముండజాలదు. గవర్నరుగారు మామూలు మర్యాద ననుసరించి, మెజారిటీ పక్ష నాయకు నాహ్వానించిరి. కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రిపదవుల సంగీకరింపరని, నరసింహ రాజుగారు ఖండితముగ దెలిపియుండుట వింత గాదు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునకు వీరు తోడ్పడజాలరు. ఇతర రాష్ట్రములలోని కాంగ్రెసు పత్రిక లేమి, కాంగ్రెసు నాయకు లేమి, మద్రాసు కాంగ్రెసు పక్షమువారు కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు భిన్నముగ ప్రవర్తించుట ధర్మము గాదని, తెలిపియుంటును గమనింపవచ్చును. నారిమను గారీ విషయమై పట్టుదల జూపుచున్నారు. జమ్నాదాసు మెహతాగారును, సరోజినీ దేవిగారును, కాంగ్రెసు మంత్రివర్గమును ప్రశ్న అనలే జనింపదని తెలుపుచున్నారు. చెన్నరాజుగారి తెలివినసంగతి ఏమి? సర్వరస్వ రాజ్యమునకు కాంగ్రెసు పక్షము వారు పాటుబడవలయు ననియే. మెహతాగారు సూచించినటుల, కాంగ్రెసు పక్షమువారు రధిక సంఖ్యలతో బ్రవేశించినపుడు, మంత్రిపదవుల ఆకర్షణముండుట సహజము. ఇట్టి ఆకర్షణల కేమాము

ఆంధ్రమహాసభలు: ఏలూరు

ఈనెల 28, 29, 30 తేదీలను జరుగును

ఆంధ్రమహాసభను తెల్లరును విచ్చేయ ప్రార్థితులు

లోనుగాక నేపనల్ డిమాండును సఫలపరుప జేయు వలయు నని, మెహతాగారు మద్రాసు కాంగ్రెసు పక్షమువారిని గోరుచున్నారు. కాంగ్రెసుపక్షము వారి విషయమై ఏమాత్రము వెనుదీయరని నమ్మకము. కడపటి ప్రత్యుత్తరమునకు రేపటిదినము వరకు వాయిదా వైచినను, కాంగ్రెసుపక్షనాయకు డిచ్చు జవాబునందు మార్పుండజాలదు. నలువది ఏడుగురు సభ్యులు గల కాంగ్రెసుపక్షము మంత్రి పదవులను స్వీకరింపవచ్చును, గవర్నరుగారి ధర్మ మేమని యడుగవచ్చును? జస్టిసుపక్షమునకుగాని, స్వతంత్రపక్షమునకుగాని, యితరము లేదు. మద్రాసు వోటర్ల యభిప్రాయమును పరికించు నెడల, ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానముతో వారికి బని లేదని తెలుసు. ట్రాన్సుగర్డ శాఖలను నిర్వహింప గల మంత్రివర్గము చెన్నరాజధానిలో దొరకదని, గవర్నరుగారు వైయధికారులకు తెలుపుట న్యాయము. నామినేటెడుసభ్యులు, రిజర్వెడు శాఖాసభ్యుల సహాయముతో మంత్రివర్గమును కొనసాగింపగూడదాయని యడుగవచ్చును. అందుకు రంగాచార్యులు గారు తగినజవాబిచ్చిరి. పార్టీబలము లేకుండ, కేవలము అధికారసభ్యుల సహాయముతో మంత్రిలు పరిపాలింపవలసిన దుర్గతి పట్టునెడల, ట్రాన్సుగర్డ శాఖల ససలే ఎత్తివైచుట లాభకర మని రంగాచార్యులుగారు తెలిపినవాక్యములందు సత్యమొలేని గలను. ఏలనన, ఇప్పటికన్న తక్కువ ఖర్చుతో ప్రభుత్వమువారి శాఖలను నిర్వహింప గలుగుదురు. శాసనసభవారికి మంత్రిలు బాధ్యత వహింపవలె ననెడినామమాత్రపు సూత్రముయి నను ఇకమీద అమలులోనుండదు. ట్రాన్సుగర్డ ప్రభుత్వమును సరియగు పద్ధతులపై నిర్మించుట అసంభవ మని తేలినది. ద్వంద్వప్రభుత్వమే నిరర్థకమని ఎంచుచుండ, దీని ఆభాసమును కల్పించుటవలన నెట్టియపయోగముండును? మంత్రిపదవుల నంగీకరించుపక్షములు రెండు గలవు. ఒకటి స్వతంత్రపక్షము. రెండవది జస్టిసుపక్షము. స్వతంత్రులు పలువురు జయముగాంచినను, వీరిని బంధించు సూత్రము గనుపింపదు. వీరినుండి కొందరను తమలోనికి దీసికొని, మంత్రివర్గము నేర్పరుచుటకు సర్పాసగల్గు రాజాగారు ప్రయత్నించుచున్నటుల గనుపించును. గవర్నరుగారు వీరిని తిరిగి మంత్రిలుగ నియమించుటకన్నను విపరీతము వేరుండదు. సత్యమూర్తిగారు తమలేఖలో సూచించినటుల, ఎన్నికల మూలమున పాసగల్గు పరిపాలనము బాత్తుగ పనికిరాదని స్పష్టమయ్యెను. మరల వీరినే మంత్రిలుగ నియమించునెడల, కాంగ్రెసుపక్షసంచలనమునకు మాత్రము సంపూర్ణావకాశము గలుగును. నిరోధకార్యక్రమము యథేచ్ఛగ సాగు నని, రంగాచార్యులుగారు సూచించిరి. అన్ని పక్షములవారును పాసగల్గుమంత్రివర్గము తొలగిపోవలయు ననియే కోరుచున్నారు. ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ వీరినే మరల నియమించుచో, స్వాతంత్ర్యసంపాదనోత్సాహము మరింతగ ప్రబలకమానదు. జాతీయస్వతంత్రులు ప్రత్యేకపక్షముగ నేర్పడి రని తెలియుచున్నది. వీరినుండి మంత్రిలుగైకొనుటకు గవర్నరుగారు రంగీకరింతురో లేదో త్వరలో తెలియగలదు. మంత్రి లెవరయినను, కాంగ్రెసు పక్షపు కర్తవ్యము స్పష్టమే. ద్వంద్వప్రభుత్వము తొలగి,

రాష్ట్రములందును, కేంద్రస్థానమునందును ప్రజలకు ప్రభుత్వము బాధ్యతవహించువరకు, వీరు తమప్రయత్నములను విరమింపజాలరు. కాంగ్రెసుపక్ష విజయముగాంచి, నేపనల్ డిమాండును వెంటనే సఫలపరచుట, బ్రిటీషు ప్రభుత్వపు ముఖ్యకర్తవ్యము. అందుకువారు పూనుకొననిచో, ప్రజలనిశ్చయ మింకను బలపడును గాని తగ్గనేరదు. మరెయొకచేరు బెట్టినిస్సారమగు సంస్కరణముల నిచ్చిన, ప్రజలు సమ్మతించజాలరు. ప్లేబ్యుమను, ఇగ్లీషుమను పత్రికలు, రాయల్ కమిషను త్వరలో వచ్చునని తెలుపుటయగాక, కార్పనప్రభువుగారు కమిషనుకు అధ్యక్షులయ్యెదరనిగూడ వ్రాయుచున్నవి. కార్పనప్రభువుగారును, బర్క్-హెడ్డుప్రభువుగారును, ఇరైదుకు స్వపరిపాలన మియకుండుటకై, పోరాడిన సంగతి జగద్విదితమే. కార్పనప్రభువుగారి అధ్యక్షతక్రిందగూడెడి విచారణసంఘము, ఎట్టి సంస్కరణముల నిచ్చునో యూహింపవచ్చును. అందుచే, రాయల్ కమిషనులవలన గాని మంత్రి పదవులవలనగాని, హిందూదేశమోక్షము లభింపదని గ్రహించుట యవసరము. భావిరిణామము భారతీయులపైననే ఆధారపడియుండును. వారు స్వరాజ్యసంపాదనకై వెనుదీయక కృషిచేయుచు, నేపనల్ డిమాండు తప్పక సఫలమగును. లేనియెడల, పరులు చేరుగలసహాయ మత్యంబము. మద్రాసు రాజధాని, ఇతరరాష్ట్రముల కీమారు మార్గదర్శకమై పరగుగాక!

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నియమించిన దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు రేపటిదినము పయనమై పోవుచున్నారు. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారేమి, లిండ్సేగారేమి, హాబిబుల్లాసాహేబుగారేమి, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల సముద్ధరణకు శక్తివంచన లేక పాటుబడెదమని పలికిరి. అనుకూలఫలితము గలుగునని ప్రముఖులు కొందరు నమ్ముచున్నారు. వీరి నమ్మకమును చెడగొట్టుట కెవరికిని ఇష్టములేకున్నను, నిన్నటిదినము చెన్నపురిలో జరిగిన విందు సభలో సర్ హాబిబుల్లాగారు జెప్పినవాక్యములను శ్రద్ధతో పరికించుట మేలు. లేనిపోనియాశల బ్రేలు కొనవలదనియు, గాంధీమహాత్ముని ఇటులనే మందలించెననియు, హాబిబుల్లాగారు పలికిరి. రాయబారపునాయకులగు హాబిబుల్లాగారే యిటుల నుడివినపుడు, ఇతరుల కెట్టి నమ్మక ముండును? దక్షిణాఫ్రికాలో జరుగు రాండుటేబిలుసమావేశమునకు, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల నొక్కరిని బిలువక భోవుట కడుశోచనీయము. కామన్సుభలో విటటరులనుగారు సూచించిన కారణము సమంజసముగ దోషదు. ఇంపీరియల్ సమావేశమున దక్షిణాఫ్రికా కొనగిన సర్వస్వాతంత్ర్యము గాంచిన, భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వానుగ్రహముపై నాధారపడియుండకతిప్పదని కనుగొనవచ్చును. ఇట్టి

పరిస్థితులలో గాంధీమహాత్ముడేమి, సర్ హాబిబుల్లాగారేమి, ఉత్సాహముజూపలేకపోవుట వింతగాదు.

కడపటి ఫలితములు

నేటితో ఎన్నికల ఫలితములన్నియు తెలిసినవి. ఉత్తరసర్కారుల మహమ్మదీయ స్థానమునకు ప్రాతసభ్యులగు అబ్దుల్ వహాబు సాహేబుగారే మరల ఎన్నికొనబడిరి. ఆంధ్రదేశముతరపున భారతశాసనసభ కొక మహమ్మదీయప్రతినిధిని ఎన్నుకొనవలసియుండెను. ఇందుకొరకై పోటీజేసిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు ఉమర్ ఆలీషాకవిగారు అజయము గాంచినందుల కెంతయు విచారించెదము. వీరికెదురుగ నిలిచి విజయముబడసిన అబ్దుల్ లతీఫ్ ఘానీగారు స్వతంత్రులుగ పేర్కొనబడినను కాంగ్రెసుపక్షమున జేరెదరని నమ్మకము. వీరు అసహాయోద్యమమునకై పాటుబడి, కారాగృహమునకు బోయి వచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారు వీరిపెన్నును దొలగించిరి. కాంగ్రెసు పక్షమువారితో కలసి వీరు పాటుబడగోరెదము. ఉత్తరమండల క్రైస్తవస్థానమునకు పోటీజేసినవారిలో, జస్టిసు పత్తోభ్యర్థి యోడిపోవుటయు, స్వతంత్రులగు జాగారు గెలుపొందుటయు శుభచిహ్నము. క్రైస్తవులలోగూడ జాతీయభావము, స్వాతంత్ర్యాసక్తిప్రబలుచున్నదనుట కిది యొక నిదర్శనము.

నరసింహరాజుగారు గవర్నరును సందర్శించుట

(మా రాజకీయవిలేఖరి)

నిన్న సాయంకాలము 4 1/2 గంటలకు నరసింహరాజుగారితో మద్రాసు గవర్నరుగారు ముచ్చటించి రనియు, మంత్రిపదవుల స్వీకరించుటకు కాంగ్రెసు పక్షమునకు వీలులేదని నరసింహరాజుగారు గవర్నరుగారికి చెప్పిరనియు తెలియుచున్నది. మంత్రిపదవులను ఇప్పుడు స్వీకరించి కాంగ్రెసు భిన్నముగ తీర్మానించుచో రాజనామా ఇవ్వగూడదాయని గవర్నరుగారు అడిగిరట. అందుకు కాంగ్రెసుతీర్మానము ఒప్పదని రాజుగారు చెప్పిరట. అటులనుచో తాము వేరొక మంత్రివర్గమును నియమింప నలవివచ్చునని గవర్నరుగారు చెప్పినట్లు తెలియుచున్నది. ఇంకను ఏమైనను చెప్పెనరా యని గవర్నరుగారు అడుగగ, ఆంధ్రరాష్ట్ర నాయకులతోకూడ సంప్రతించి బుధవారమునాడు ఆఖరుమాట చెప్పెదనని రాజుగారు చెప్పిరట. నరసింహరాజుగారు కాకపూర్వమే ఒకసారి పాసగలు రాజుగారు గవర్నరుగారితో సంప్రతించిరనియు, వీరికి పిమ్మట డిల్ బిల్ కల్పన నాయకులగు సంప్రతించిరనియు తెలియుచున్నది.

స్వతంత్రపక్షమువారిలో కొందరిని చేర్చుకొని సర్ పాసగలురాజుగారు మరియొకపక్షము నేర్పరచెదరనియు ఒక మంత్రిపదవిని స్వతంత్రునికిని అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్ష పదవులను కూడ స్వతంత్రులకే ఇచ్చునట్లుగ ఆలోచనలు జరుగుచున్నట్లు. తుదకు సర్ పాసగలుగారి నే మంత్రిగ నియమించెదరని చెప్పుకొనుచున్నారు. కిజర్నసుశాఖ వారిందుకు ప్రార్థనలు గా వించుచున్నారు. జాతీయస్వతంత్రపక్షము నిన్నటిదినము ఏర్పడెననియు తమనుండి మంత్రిలను వీరు పేర్కొని రనియు, తెలియుచున్నది. వీరి కడపటిప్రయత్నములు ఎంతవరకు సఫలమగునో చెప్పుటకువీలులేదు. ఇంతవరకు 16 మంది ఈపక్షమున చేరినట్లు తెలియుచున్నది. రేపటిదినము మంత్రిలని యామకము జరుగునని అనుకొనుచున్నారు.

సమైక్య యోజనము

లండన్, నవం 19:— సమైక్య వివాళకరమనియు, నిష్ప్రయోజనమనియు చెలిపి నూతన పారిశ్రామిక కాంతియు ద్యమమును స్థాపించుటకు సక్రమసఖ్యతపద్ధతుల నవలంబించు మార్గము నేర్పాటుజేయుటకు కొందరు కార్మికపక్ష నాయకులు పంకల్పించుకొని రని డెయిలీ న్యూస్పత్రిక చెలుపుచున్నది.

ఇరాకులో వరదలు

బగ్దాదు, నవం 19:— వర్షపాతముచే విహనములు పె కగరలేక పావుటచే కయిలో పయనమును పర్ జె. ఎల్. ఏ. హిగ్గిస్సగారు మానుకొనిరి.

అంతర్జాతీయ ఆర్థిక పరిస్థితులు

రగ్స్, నవంబరు 19:— అంతర్జాతీయ ఆర్థిక పరిస్థితులు మే నెల 4 వ తేదీని ప్రభుత్వసమావేశమున గానించుట కేర్పాటు జే యుచున్నారు. ఆయా ప్రభుత్వములవారు అందుగ రని ప్రశ్న కప్రతి భావంతులను ప్రభుత్వవిధాన వత్తుగ గాకుండ స్వయం క్రమగువారి యభిప్రాయములను చెబుటకు నియమించవలెనను చున్నారు.

ఈపద్ధతుల సంగీకరించిరని జాతిసమితివారు వితముగనే కొన్ని నియామకములను జేయవలసియుండును. ఆర్థికపథా రే యేపరిశోధనలజేయవలెనో ఇదివరకే నిర్ణయించిరి. వాణిజ్య కుంకములవిధానమున, అంతర్జాతీయ పారిశ్రామిక వివేచన: లనుగూర్చి ఆలోచించెదరు.

బెర్లియం వైద్యమునందు తన గొప్ప అభి పాయము త గ్గిపోలేదనియు పూర్వపు మంచియభిప్రాయముతోనే యుంటి వనియు మార్గలు భాకునేనని ఆల్బర్ట్ రాజగారితో చె లికెను.

ఉక్కు పరిశ్రమ

జర్మనుల క్రొత్త పద్ధతి మంటికోలిసి ఉక్కును శుద్ధముచేయకనే ఇంకొకవి ధముగ శుభ్రముగ ఉక్కునుతిమారుజేయుటకు జర్మనులు క్రొ త్తపద్ధతిని గనిచెట్టిరట. ఈ పథకము తయారైన ఉక్కుపరి శుభ్రముగాను, చవుకగాను, గట్టిగనుండునట. అందుచే అంతర్జా తీయ మార్కెటులం దీఉక్కునే అన్నిటికంటె ఎక్కువగావాడ బడుననుచున్నారు.

మధ్య అమెరికా

లోయునై టెడ్ స్టేట్సు పలుకుబడియాలేక మెక్సికో పలుకుబడియా?

వాషింగ్టన్, నవంబరు 20:— నికరగ్యావగూర్చి కెల్ల గ్గునుగారు గావించిన ప్రకటనముచే మధ్య అమెరికాలో యు నై టెడ్ స్టేట్సు పలుకుబడిచెల్లవలెనా? లేక మెక్సికో యధికార ము చెల్లవలెనా? యనుసమస్య ఏర్పడినది. నికరగ్యావగూర్చి క్రొత్తకన్వేన్షన్ ప్రభుత్వముతో సహకారమునల్పముల కె ల్లగుగారు ప్రయత్నించెదరట. అయ్యది నెగ్గనియో యధికార లను సహరుడయినుగారికంటె కాంతిపరిశుభమునైనట్లు జేయవలె దను యునై టెడ్ స్టేట్సు ప్రభుత్వమువారు నికరగ్యాలో మెక్సి కో బోలెడికుల ప్రచారముచే అల్లరిబయలుదేరినదనుచున్నారు. కాలినప్రభుత్వమువారు దక్షిణభాగమువరకు తమ యధికారము ను విస్తరింపజేయు అత్యంత సంకుచితాడ ఇంకొక కాంగ్రెసు మెక్సికో ఏమిచేయునది సందియముగనున్నది క్యాభ కమితక వుతో మునిగియుండుటయే దీనికి కారణము. యాలి ఇండియ నుల తిరుగబాటు మరికొన్ని తిరుగబాటులుగూడ కారణముగ ఏర్పడుచున్నవి.

నోబెలు బహుమతి

రగ్స్, నవంబరు 19:— తనకిచ్చిన వాఙ్మయ బహుమతి మొత్తమును 6500 పానులను స్వీడను బ్రిటిషుదీవులలో వా ఙ్మయ చిత్రకళాశిల్పికిగాను వియోగించవలెనని బర్నార్డుసు గారు వ్రాయుచున్నారు.

పడమటియూరపు

తుపానువీచుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవం 21:— పడమటియూరపు మీదుగ తుపాను వీచుచున్నది. వర్షపాతము విస్తారముగ నున్నది. ఇంగ్లండులో విస్తారముగ వరదవచ్చినది. ప్రాంతులలో విస్తారము వర్షముగల్గె ను. నేడిచట ఉపద్రవకరముగు తుపాను వీచెను. స్పెయినులో గూడ ఉపద్రవకరముగు తుపాను, వీచుచున్నది. వర్షముగూడ భయంకరముగ కురియుచున్నది. ప్రతిచోటున నదులుగట్టుతేగి ప్రవహించుచున్నవి. బిస్కే సముద్రములో ఆస్ట్రేలియానుండి బోవుచున్న పి అంతు ఓ నాక ఆగివాయెను.

ఐరిషు ఫ్రీ స్టేటు

ప్రజారక్షణచట్ట మవసరము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

ఐరిషు, నవం 21:— ప్రజారక్షణచట్టమును ప్రయోగించు టవసరమైనది (ఫ్రీ స్టేటు కార్మినిర్వాహక ప్రభుత్వవర్గమువారు ప్రకటించిరి. 24 తేదీని పార్లమెంటును సమావేశపరచెదరు. ఇటీ వల బారక్ కులలో సివికునేనలను ముట్టడించుటచే ఇట్టిచర్య అవ సరమైనదిట. ప్రజాసంరక్షణచట్టమును 19 తేదీని గవర్నరుజన రలు అంగీకరించెను.

రాకూరు కవిచంద్రుడు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

బుకారెస్టు, నవం 21:— రాకూరు కవిచంద్రుడు తాను రచించిన గ్రంథములనుండి కొన్ని భాగములను జాతీయనాటక రంగమునచదివి వినిపించిరి. చాలమందిజనులు వివటకు వచ్చిరి.

అధినిశేష ప్రధానామాత్యులను సత్కరించుట

రగ్స్, నవంబరు 19:— న్యూజేలండు దక్షిణ ఆఫ్రికా న్యూ పవుంట్లండు ప్రధానామాత్యులకు లండన్ నగర పౌర స్వయం సోపానీ పత్కరించిరి. ఇతర ప్రధానామాత్యుల కిది వరకే ఈగౌరవము నిచ్చిరి.

క్రూర పేదగల బండి నోదానిని సంచారమున కుప యోగించు బండిని హర్షిజుగుగా కి బహుమతి నోపగ ఆతడంగీ కరించెను. దానిని కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ.

హర్షిజుగునేనని ప్రత్యుత్తరము

లండన్, నవంబరు 20:— స్నేహము శుభాధ్యక్షములు మంచి యద్వేషములతో గూడుకొన్న వగుటచే తిమయందు జాపిన అమిత్రుని శుభాధ్యక్షమును చాల ఆమోదించెద మనియు క్రూరు బండిని గ్రేటుబ్రెటను జయించి దీనుకబోయె ననియు నేను మేము గ్రేటుబ్రెటనును స్నేహముచే నోడింది అబండిని మరల స్వాధీనము చేసికొంటిమనియు హర్షిజుగు నేనని ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

తిమయద్వేషము ఎపుడును సామ్రాజ్యమును నిర్మించు టయేగాని నాశనముచేయుట గాదనిరి. తాను లండనునుండి సందృష్టితో మరలుచుంటి ననిరి. ఇదితమకు కాశ్యకముదమును జయమును చేకూర్చుననిరి.

ప్రతికూలబోలెడివివిరు తిరుగబాటులేదు

మాస్కో, నవంబరు 19:— స్పాస్కొపుల్ ప్రతికూల బోలెడివిరు తిరుగబాటు జరిగినదన్నమాట ఆసక్త్యముని మాస్కో అధికారులు చెబుచున్నారు.

జానాతిరుగబాటు

బలేవియా, నవంబరు 19:— నెస్టుకానాగో కాంత నగరము ది కాని బాంట్యాగో పోలీసుతో కొంచెము పోరా టు జరిగెను. శుందాప్రీయిటుల్లో యుద్ధకాకను తిష్ట చున్నారు. విప్లవనాయకులను మర్రాకు పారిపోకుండ ఇట్లు చేయుచున్నారు. 40 మంది సాయుధులై ఒకపోలీసుస్టేషను ను ముట్టడించిరిగాని తరమగట్టుబడిరి తెలియుచున్నది.

చీనా ఓడదొంగలు

హోంగాంకు నాకను చీనా ఓడదొంగలు ముట్టడించ లేదనియు ఎవరో ముగ్గురు తెలియని వ్యక్తులు వాయువార్తలు న్న గదిలో ప్రవేశించిరినియు ప్రయోజనము భయపడిరినియు ఒక మనిషి వతిచెడి 15 గురికి గాయములను గలగకే పెననియు చెలుపుచున్నారు.

స్వీడనుపత్రికా సంపాదకుడు సి. కింగుమార్గ్ గుగారు చనిపోయిరి.

98-వ స్థానము

ప్రాతసభ్యుడే గెలుచుట

కాకినాడ, 23 నవంబరు:— ఉత్తరస్కాంధులు మహా మృదీయ నియోజకవర్గపు ఎన్నికలఫలితమును రిటర్నింగు ఆ ఫీసరు బ్రాకెనుగారు నిన్న టిడినము ప్రకటించిరి. మొత్తము మీద 2685 మంది వోటుగ్లు పోలుచేసిరి.

మున్సి అబ్దుల్ హుసేన్ సా హేబుగారు	1332
మహబూబు ఆలీ బేగారు	1002
మహమ్మదు సయ్యదుఖాను సా హేబుగారు	870
పనికెరానివోట్లు	81

మున్సి అబ్దుల్ హుసేన్ సా హేబుగారు గెలుపొందిరిని రిటర్నింగు ఆఫీసరు ప్రకటించెను.

ఇంతటితో రాష్ట్రీయకాసనసభకు నియోజకవర్గములచే ఎన్నుకొనబడవలసిన 98 స్థానముల ఫలితములు వచ్చినవి.

బత్తిన

పెరుమాళ్లనాయుడుగారు, బి. ఏ.

భారతశాసనసభకు గుంటూరు నెల్లూరు జిల్లాలనుండి ఎన్నుకొనబడిన కాంగ్రెసుఅభ్యర్థి. (ఎ. రత్నం.)

భాదరు మొహిద్దీను

సాహేబుగారు (స్వతంత్ర)

నెల్లూరు చిత్తూరుజిల్లాల మహమ్మదీయప్రతినిధిగ మదరాసు శాసనసభకు ఎన్నుకొనబడిరి. (ఎ. రత్నం.)

శ్రీ త్యాగబ్రహ్మసభ. — బుధవారం 23 తే ది 6గ 180. తంబుచెట్టిపేటిలో గానపథ జరుగును. సజీవ్య రు. గాత్రము మత్తుస్వామి అయ్యరు-ఫిడేలు మామృ లయ్యరు— మృదంగం.

సింధునది
హిందూమహమ్మదీయైక్యత

బొంబాయి గవర్నరు ప్రశంసించుట

సుమ్నాథుని(సింధు) నవంబరు 22—సింధురాష్ట్రమున కొన్ని జిల్లాలలోని మహమ్మదీయులయొక్కయు ధర్మసామ్యులయొక్కయు దర్బారునం దుపన్యసింపుచు బొంబాయి గవర్నరుగారు తమ ప్రభుత్వమునకును మహమ్మదీయసంఘమునకునుగల భేదాభిప్రాయములు తొలగి యిప్పుడు తిరిగి స్నేహము సమమారినందుకు సంతోషముగా నున్నదని చెప్పిరి. అదిగాక సింధురాష్ట్రములో ముఖ్యమైనట్టి హిందూ మహమ్మదీయులకు యిరుతెగల వారికిని యిదివరకు సంత్వేషిగానున్న స్నేహభావము లభిస్తుంది యెందుకంటే సంతకారణ మనిరి. అన్నితరగతుల ప్రజలను కలిపి యుండవలెననియు అట్లు కలిసియుండుటకై నిరంతరము కృషి సల్పుచుండుటయు తనయొక్కయు తనప్రభుత్వముయొక్కయు పనియనివారు తెలిపిరి. లాలాషాబాజుమండిరమును జూరములకు తాము కొనివీడినమల క్రిందటనే సహవాసుకులతోయితనియు అచ్చటికి అనేకమంది హిందువులుగూడ వేసకువేలుగా నామహమ్మదీయ సేవించుటకై వచ్చుచున్నారనియు గవర్నరుగారుచెప్పిరి. అటువంటి పద్ధతియొక్కటి ఉండుటవలన మహత్తుగల ఎట్టి దానినైనను హిందువులును మహమ్మదీయులు కలిసి సేవింపగల రనియును, ఇరువురును వేరువేరుమతములకు జేంది యుండియు స్నేహభావముతో నుండుటను అనేక అవకాశములుగలననియు నిందువలన తెలియుచున్న దని గవర్నరుగారుచెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

రావల్పిండిలో సిక్కుల
యూరేగింపు

లై సెన్సులేకుండ వెల్లి నదని తెలుపుట అబద్ధము

లాహోరు, నవంబరు 22 :—రావల్పిండిలో గురునానక్ జన్మదినోత్సవమునాడు ఎట్టినిబంధనలు లేకయే పెద్ద యూరేగింపును తీసుకొనిపోవుటకు సిక్కులకు అనుజ్ఞ యియ్యబడినదని కొన్ని ప్రతికూల ప్రచురింపబడిన సమాచారములు అబద్ధములని సమాచారప్రచురణకాఖాధికారి తెలుపుచున్నాడు ఇందువలన మై సానికాడికారులు సిక్కుసంఘము వారి తోను ఇతర నాయకులతోను చాలనేపు చర్చించినదియు, ఈ చర్చలకు ఫలితముగానే రావల్పిండిలో మతవైమర్యములుండుటకు ఏ ప్రోత్సాహ యూరేగింపు పోవలసినది మొదలగు కొన్ని ఘోషనలతో లై సెన్సు ఫుచ్చుకొని సిక్కులు యూరేగింపును లేవదీయవచ్చునని తెలుపబడినదియు, దానికి కొంతమంది సిక్కులు మొట్టమొదట అభ్యంతరపెట్టినను తుద కందరును అంగీకరించినదియు, డైరెక్టరుగారు తెలుపుచున్నారు. మరియు లై సెన్సువరతులు తెలుపుటలో మహమ్మదీయులతో ఎట్టి పోరాటములు కలగకుండ వారిప్రార్థనసమయములను కనిపెట్టి ఊరేగింపు యేయేవేళలలో తీసికొనిపోవలసినదియు తెలుపబడినది. ఈ వరతులనన్నిటిని సిక్కుసంఘమువారుంగీకరించి ఆ విధముగానే నడచుకొనిరి. ఇతర నాయకులుగూడ నాయపడిరి. ఒక్కచోట జామామసీదుమందొకసారి రాళ్ళవేయుట తప్ప అంతయు శాంతిముగిసే నెల్లి పోయెను. దానికిని మొట్టమొదట మహమ్మదీయసంఘమువారే ఖండించిరి అని డైరెక్టరుగారు తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు
కమిటీసభ

నరోజీ దేవి అధ్యక్షురాలుగా ఎన్నుకొనుట

బొంబాయి, నవం 22—ఆదివారమునాడు రాత్రి జరిగిన బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీసాధారణవార్షిక సభావచ్చేసంతర్సముననరోజీదేవి నాయకుల అధ్యక్షురాలుగా నెన్నుకొనబడినది. జమ్నాదాసు మెహతా జహంగీర్ డి. పటేలు గార్లక్షేప్త ఉపాధ్యక్షుని నిమిత్తమై నూచింపబడినది. ఓటింగు మెహతాగారికి అనుకూలముగానుండెను. సాంవత్సరిక నివేదిక మంగీకరింపబడినది. నూతన కార్యనిర్వాహకులెన్నుకొనబడిరి. ఇతర కాంగ్రెసు సంఘములకు చెందియుండుటచే జమ్నాదాసు మెహతాగారు రావచ్చునాయనియు సరియైన ఖిద్దురులు ధరింపనివారు సభలో నుపన్యసింపవచ్చునాయనియు మొదలగు విషయములు చర్చింపబడినది. కాంగ్రెసు స్వరాజ్యవాదులకును రిస్సాంసీపు వాదులకును భేదము స్వల్పమే గావున గాహితీ కాంగ్రెసులో అది చక్కబడవలెనని తీర్మానింపబడినవిషయము సభ ముగిసెను. (ఆ. ప్రె.)

నా తా వం ణ స్థితి

1926 నంబరు 23-వ తేది మంగళవారము

సంఖ్య	అర్జీదారు	అర్జీదారు	అర్జీదారు	అర్జీదారు	అర్జీదారు
సంఖ్య	అర్జీదారు	అర్జీదారు	అర్జీదారు	అర్జీదారు	అర్జీదారు
84.8	64.7	...	4.71	...	6.99
85.0	75.1	...	8.48	...	6.85
84.5	69.7	...	4.26	...	9.46
88.5	65.6	...	4.05	...	9.15
80.2	53.5	...	0.78	...	8.72
82.0	52.0	...	2.87	...	2.89
...	8.68	...	1.74
85.8	58.8	...	2.49	...	5.81
83.4	66.5	...	10.78	...	6.45
80.9	68.8	...	19.57	...	3.28
81.1	66.2	...	19.47	...	3.50
85.9	62.7	...	4.79	...	5.12
82.6	63.9	...	9.98	...	0.48
84.7	71.1	...	8.61	...	2.65
77.9	71.5	...	20.68	...	3.35
84.0	72.6	...	10.89	...	1.25
79.8	78.1	0.05	21.81	...	3.15
...	9.22	...	3.45
81.1	75.0	...	12.30	...	4.01
88.6	75.7	...	20.28	...	1.81
89.8	71.1	...	10.82	...	3.98
88.0	70.1	...	18.68	...	3.24
81.0	55.7	...	5.98	...	2.58
76.8	54.0	...	9.28	...	2.27
60.2	50.7	...	18.50	...	2.89

సర్కారులు:— మేముములు విస్తారముగ నున్నవి. అర్జీత తక్కువ. దక్షిణమున పగటివేడిమి 2 1/2 నుండి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి విశాఖపట్నములో ఎక్కువ. మచిలీపట్నములో 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్టర్:— మేముములు దట్టముగ నున్నవి. కడపలో అకాశము నిర్మలముగ నున్నది. మామూలుకంటె గాలి పొడిగా నున్నది. పగటివేడిమి 2 నుండి 7 1/2 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి 2 1/2 నుండి 19 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:— మబ్బు దట్టముగ నున్నది. అర్జీత తక్కువ. మైసూరులో 4 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ.

కడపలో 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి అంతటను 4 నుండి 5 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

రాజధానియందు వాతావరణము పొడిగాయున్నది. బంగాళాఖాతములో ఏర్పడిన తుఫాను ఉత్తర ముఖముగనే ఈశాన్యముగనే మరలెను. నేటి యుదయమున పర్వతముల తీరమున పోయెను. రాజధానినుండి వానమబ్బులు తీరిమివేయుచున్నవి.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు, సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆల్బార్డుమహారాజుగారు

మహమ్మదీయుల డిప్యూటీమన్ సందర్శించుట బొంబాయి, నవం 22:— ఎమ్. ఎ. జిన్నా మునిసిపల్ కార్పొరేషను అధ్యక్షుడు ఆర్. ఎమ్. భిషాయి, మేఫు ఎస్. కె. బోదవాలగార్లు కల మహమ్మదీయుల డిప్యూటీమన్ ఆల్బార్డు మహారాజును నేడుసందర్శించెను. మహమ్మదీయుల విద్యాభివృద్ధియే మహారాజుగారి సానుభూతికి డిప్యూటీమన్ కృతజ్ఞుడు జూపెను. వివేకప్రతిభుంబించినందులకు ఎందనము లర్పించి హిందూ మహమ్మదీయుల విద్యముత్యముపై భారతదేశాభ్యుదయము ఆధారపడియున్నదనియు, ఉభయసంఘములు గల సీ మెలసియుండుట భగవద్భక్తునియు, పరస్పరప్రేమగౌరవముతో ఉభయసంఘములు నివసించుటయునీ తన ఆభిప్రాయమనియు ఆల్బార్డు మహారాజు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

బెంగాలులో కాంగ్రెసుపక్ష

విజయము

కలకత్తాయందు తృప్తములు

(ఆ. ప్రె. స్వేచ్ఛలుపర్వము)

కలకత్తా, నవం 22:— కలకత్తాలో ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు విజయముగాంచినందులకు సంతోషమును బెల్లెట్టకై పెద్ద యూరేగింపు బాజాలతో పట్టణోత్సరభాగమున క్రిందటిరాత్రి జరిగెను. సి. ఆర్. దాసుగారి పెద్దదిగ్రవటమును పూలమాలలు వేసి మోటారుతో బెట్టి యూరేగించిరి. రెండు వేలమందిపైగా విద్యార్థులు వందేమాతరని కేకలువేయును వెంటబచ్చిరి. ఊరేగింపు ముఖ్యమంత్రి పీఠునుండ తిరుగునపుడు వేలకొలదిమంది యువకులు వెంటబేరి యెన్నికలఫలితములకు సంతోషమును జెప్పిరి. పోయినవారెవరైనను అరుదుమనే యుండిరి. ఊరేగింపు రాత్రి ప్రార్థనోపువరకును జరిగెను.

సుబాచంద్రబోసు ప్రత్యర్థి బోసు

గారికి సానుభూతివందనముల దెల్పుట

కలకత్తా, నవంబరు 22:—కలకత్తా ఉత్తర మహమ్మదీయ తరస్థానమునుండి ఓడిపోయిన జాతీయద్రవభాసుగాను తన ప్రత్యర్థి మాండలేజియులుగానున్న సుభాచంద్ర బోసుగారిని భివందిమ చరితీవార్తబంధగా సుభాచంద్రబోసుగా రీక్రిందిధముగ జెనులరు ద్వారాబంధిరి : మీరు దయతో బంధింప సందేశమునకు కృతజ్ఞుడను. ఇందులకు నావందనముల గ్రహింపవలెను. (ఆ. ప్రె.)

న్యాయమూర్తి సర్ నలిసీ రత్న
ఛటర్జీని విడ్రొక్కుట

ప్రధాన న్యాయమూర్తి ప్రశంస

కలకత్తా నవంబరు 22:— కేటికండి కలకత్తా హైకోర్టునందలి న్యాయమూర్తి సర్ నలిసీ రత్న సర్ నలిసీ రత్న ఛటర్జీగారిని న్యాయవాదులు విడ్రొక్కిరి. న్యాయ పరిపాలనయందు యూహాకోట్టనకు ప్రవేశింపజేయును కొంచెము గౌరవమును బొందుచున్నందున, ఇట్టి గౌరవమును బొందువారిలో సర్ నలిసీ ఛటర్జీంటె అధికమై యున్నారని అని గౌరవనీయులకు ప్రశంస న్యాయమూర్తి పలికెను.

బాధ సభ్యులు తరుదుగ తమకు తోడ్పాటునడించి పల్కి, తాను జడ్జియనియెప్పుడును మరువలేని నడిచెను నీర్ధిస్తామను నేనువచ్చిన న్యాయమూర్తి విత్తగారికి న్యాయవాదులు స్వాగతమిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

దక్షిణయిండియా కల్బు

ప్రాఫెసరు రాధాకృష్ణగారిని గౌరవించుట

కలకత్తా, నవం 22:— యూరపు అమెరికాలందు సంవారము పల్కితిరిగిచ్చిన ప్రాఫెసరు రాధాకృష్ణగారిని సత్కరించుటకు దక్షిణయిండియా కల్బు ఆదివారమునాడు సమావేశమయ్యెను. పట్టుపై ఆహ్వానింపబడిన సవిశిష్టము ముఖ్యులగుడతోను సన్నిపట్టుతోను కప్పబడిన బరిజెయందుబెట్టి కల్బు రాధాకృష్ణగారి కర్పించెను. కల్బు అధ్యక్షుడగు సి. వి. రామనగారు సభ్యులకు రాధాకృష్ణగారికి విచారణగెను. (ఆ. ప్రె.)

నాయీలకు నామినేషను

బొబ్బిలిసభ తీర్మానము

మదరాసు శాసనసభలో ఆంధ్రదేశ నాయీలకరప్రస వైద్యభూషణ డాక్టరు పొన్నాడనేకటాడిగారిని నామినేటు చేయవలసినదని బొబ్బిలిలో 28 తేదీన జరిగిన జిల్లా నాయీల సభలో తీర్మానింపబడినది. (తెలంగాణ)

బొంబాయి, నవంబరు 22:— నేడు యిచ్చుట బొంబాయి దొరతనముయొక్క క చేరీలు తిరిగి ప్రారంభమయ్యెను. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి, నవంబరు 22:— సింధు పర్యటనము సల్పినవంబరు 25 వ తేదీకి గవర్నరు యిచ్చుటకు తిరిగివచ్చెదరు. (ఆ. ప్రె.)

బెంగాలు నూతన గవర్నరు యన్. యచ్. జాక్సన్ గారు మార్చి 25 వ తేదీన బయలుదేరెదరు.

రాయలు కవిమను

ఇరిగేషను వ్యవసాయశాఖల

విభేదములు

ఇంజనీరు సాత్యము

డా. సుబ్బారాయనుగారు రైతుల, ఋణబాధల

గురించి వివరించుట

వ్యవసాయ రాయలు కవిమనువా రీదనమున తిరిగి సమాజేశ్వరమైనపుడు ఇరిగేషను శాఖ ప్రధాన ఇంజనీరు సి. టి. మల్లెస్వరాయగారి సాత్యమును విచారించిరి. అగ్రతరగతి ప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రత్యక్షైరమొసగుచు ఈరాష్ట్రమున ఇరిగేషను సర్దుబాటులకు చెందుతగుతులగు విభజించితిమని నుడివెరి. (1) ప్రతిఫలదాయకములైనవి (2) ప్రతిఫలదాయకములు గానివి. ఇరిగేషనుశాఖ కంటికును గోపి సమిష్టిగ నొక ఆయవ్యయ ఫట్టిక నేర్పరుచు నాచార విరాష్ట్రమున లేదు.

అట్లు—ప్రతిఫల దాయకములగు ఇరిగేషను వర్కుల గాబవించి రెండవవర్గతి ఇరిగేషను వర్కులకుగూడ ఉపయోగించుట మంచిదిగాదా?

ఉ.—అవును. నేనా విషయమున నేకీభవించెదను.

ఈరాష్ట్రమున ప్రతిఫలదాయకములగు స్త్రీములకు చాల అవకాశముగలదు. అట్టివానిలో తుంగభద్ర, కృష్ణా స్త్రీము చాల ముఖ్యమైనవి. కాని ఈవిషయమున నైజాము ప్రభుత్వముతో వివాదము వచ్చుచున్నది నాగిపోయెను. ఇంతవరకే విషయమున ఎట్టి పరిష్కారము కుదురలేదు.

ప్ర.—కృష్ణా ప్రాంతమున ఏర్పరచిన యెడల నైజాము రాష్ట్రమున నెన్ని గ్రామములకు నష్టము గలుగును?

ఉ.—16 లేక 20 గ్రామములకు. ఈభూములకు బదులు బ్రిటిషు రాజ్యములో సమానవైశాల్యముగల భూమి గాన తనని నైజాము ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. భవాని, మెట్టూరు, వైకారా మొదలగు ఇతర ప్రాంతములందుగూడ ప్రభుత్వమువారు చాల శ్రద్ధను జూపుచున్నారు.

అన్యోన్యము లెకపోవుట

ఇంకను మరొకటి ప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రత్యక్షైరమొసగుచు సామాన్యముగా వ్యవసాయశాఖకును ఇరిగేషను శాఖకును ఎట్టి విషయమునందును ఉద్దర ప్రత్యక్షైరములు ఇరుగుట లేనని నుడివెరి.

ప్ర.—రెండు శాఖలును సంప్రదించి పనిజేయుట లాభకరముగ నుండదా? ఉ.—ఉండదు.

ప్ర.—రాష్ట్రమునందులను పన్నులనుసూలజేయవలెనను భావము మాత్రమే వ్యాపించినట్లున్నది. అన్ని శాఖలవారును కలిసి సంప్రదించి పనిజేయుటలో నేమైన నష్టమున్నదా? ఉ.—లేదు.

డా సుబ్బారాయనుగారు

డాక్టరు సుబ్బారాయనుగారు వ్రాతమాలముగ నొసగిన వాక్యాలుమునందు, కేంద్ర ప్రభుత్వమువారి యాజమాన్యము క్రింద నొక సెంట్రలు రిసర్చి ఇన్స్టిట్యూటు ఉండవలెనని గోరిరి. ప్రతిరాష్ట్రమునకునుగూడ ఇట్టి పరిశోధనాలయములుండవలెను. ఆయా రాష్ట్రములందుగల ప్రత్యేకముగ పంటలుగలించి రాష్ట్రీయ పరిశోధనాలయములు శ్రద్ధ గైకొనును. భారతదేశమునకంతకును సంబంధించిన వైరులగుంచి కేంద్ర పరిశోధనాలయమువారు శ్రద్ధపూరికొనెదరు. “మోటు” “కారెము” మొదలగు నీటివారులను సాగనములపై మాప్రాంతమున జముల చాలవరకు ఆధారపడియున్నారు. ఈవిషయమున అభివృద్ధికరముగ పద్ధతుల ప్రవేశపెట్టుటకు వ్యవసాయశాఖవారు రేపిధమైన ప్రయత్నములను గాంపించేడు. పరిశోధనాలయముల నేనుచులన నట్టివిషయములందుగూడ చాల తోడ్పడగలరు. ప్రస్తుతము తిగినన్నివైశాల్యము పాతకాలుగాని, ఉపాధ్యాయులుగాని లేరు. ఈరాష్ట్రమున వ్యవసాయశాఖవారు రేపరచిన ప్రయత్నములనల ప్రజలలో చాల ప్రబోధము గలిగించెను. ప్రద్యుక్తులుగూడ, రైతులదైయించిన మరింత ప్రయోజనకరముగ నుండును. వైరులకుకేయుట పుష్కలైకవి నమున వేరువేరుగావేయుటలో లాభముగ నుండుటకే ప్రజలలో త్వరితముగ వ్యాపించిపోయెను. కాని క్రొత్తరకము నాగ్ల నువయోగించువరకే అంతప్రచారములోనికి రాలేదు. ప్రజలలో నీవిషయమున లేనినంతప్రచారము జరిగెయెడల చాల మంచిఫలితములు గలుగను. ప్రభుత్వమువారి ఆదాయములో చాలభాగము వల్లెటూళ్ల ప్రజలవారికి వచ్చుచున్నది. అయినను ప్రభుత్వమువారు వల్లెటూళ్ల ప్రజలకు సొంత సౌకర్యముల నేర్పాటుజేయుటకు ప్రయత్నింపకపోవుట చాల అసంతృప్తికరముగ నున్నది. వల్లెటూళ్లకు కొద్దిగా సౌకర్యముగాని లేకుండుట సౌకర్యములుగాని సరిగాలేవు.

ఈ రాష్ట్రమునందు రైతులు చాలవరకు ఋణముల నొసగు సామాకారుల హస్తగతమై యున్నారు. రైతులలో చాల మంది పంటలరెయ్యును గూడ సామాకారుల వడ్డీల తీర్పుటకే పోవుచుండును. దీర్ఘకాల ఋణములను కొలదికాల ఋణములను గూడ నొసగుటకు ప్రభుత్వము వారు తగు యేర్పాటుల గావించవలెను. ప్రస్తుతము తక్కువ ఋణముల పద్ధతినల క్రింద యుద్యోగశాఖలందు చాల అవినీతివ్యాపించియున్నది. అందుచే రెవిన్యూ డివిజనుల అధీనరూరే ఋణముల మొత్తములను సరాసరి ఋణమును పుచ్చుకొనువారి కే ఇచ్చునను యేర్పాటుజేయవలెను.

సాధారణముగా పల్లెటూళ్ల ప్రజలు వివాహములకు, విందులకు ఋణముల గావించుచుండురు. ఈ ఋణముల తిరిగి తీర్పుట, వారికి సాధ్యముగాదు. భూములను విక్రయించు నధికారిమును తొలగించినయెడల—ప్రజలకు క్లుప్త ఋణములగావించుట నూనుకొనెదరని నాయుడైతము. అంతయిగాక ప్రస్తుతము—సామాన్యముగ తండ్రిమరణించినపిదప కుమారులందరును భూమిని పంచుకొనుచుండురు. ఇంచువలన, సాగుబడిభూములు చీకడై వ్యవసాయమునకు చాల అలంకరముగనవు. ఇకమీద భూమిని పంచుకొనుటకుబదులు,పంటను పంచుకొనునట్లు ఏర్పాటు జేసికొనినయెడల చాల సౌకర్యముగనుండును. చెన్నరాష్ట్రమునందలి రైతులకు ప్రకృతిసిద్ధములగు వస్తువులందు ఏర్పయెంతవరకు ఎరువులగు నుపయోగపడునో బాగుగదెలియును. కాని రసాయనికపదార్థ సమృద్ధి నమువలన క్రొత్తయెరువుల సృష్టింపు పద్ధతులమాత్రము వారి కధికముగ దెలియవు. ఈవిషయమున వ్యవసాయశాఖవారు తగు పరిశోధనలనేసర్చి, ప్రదర్శించినయెడల ప్రజలు వెంటనే అవలంబించెదరనుట కెట్టి సందియమునలేదు. ఈ ప్రాంతమున రైతులు సొంతకు నెలలు పనిలేక ఊరకొనవలసి వచ్చుచున్నది. వీరివివరకు పనిలేనప్పుడు నూలు వడుకుకొనెడివారు. నూలువడుకుట చాలలాభకరముగ గృహపరిశ్రమగ నుండెడిది. కాని మిల్లు నూలుప్రవేశముతో నీగృహపరిశ్రమ అవృత్తమయ్యెను. ఆపరిశ్రమను తిరిగి ప్రోత్సహింపవలెను. ప్రస్తుత ఫ్యాక్టరీలను పల్లెటూళ్లకు మార్చుపద్ధతిని నేనుమాత్రము నంగీకరింపను.

కవిమనువారంటట ధలహారములకు లేచిరి.

* * *

నిన్నటిదినచర్య

రాయలు కవిమనువారు నిన్న మధ్యాహ్నము తిరిగి సమాజేశ్వరమైనపుడు అరోగ్యశాఖాధికారియగు మేజరు ఎ. జె. హెచ్. రెస్టలుగారి సాత్యము గైకొనబడెను.

సామాన్య విద్యావిభాగమునకు సంబంధించిన ప్రశ్నలకు సాక్షిప్రత్యక్షైరమొసగుచు “శరీరారోగ్య” బోధనమును ప్రతిపాతకాలయందును, కళాశాలయందునుగూడ ప్రవేశపెట్టువలసిన సమయమువచ్చినవని నుడివెరి. ఈవిషయమునందు నిర్బంధబోధన మొనర్పవలెనని విద్యార్థుల ఇష్టావృత్తములకు వదలివేయరాదు. విద్యార్థులును, యావకులును, శరీరారోగ్యమునందును, పారిశుధ్యమునందును వెనుకబడియున్నయెడల విద్యాప్రచారముయొక్క మూలాధారమునకే భంగముగలుగును. ఈవిషయమును బ్రెయినింగు కళాశాలయందుగూడ ముఖ్యాంశముగ బోధింపవలెను. ఈ విధముగ తరిగిపెట్టజేయబడిన ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులందు విశేషముగ మార్పులుగలుగజేయగలరు. ప్రస్తుతము పాతకాలయందు పారిశుధ్యనిబంధనలు గలవు. కాని అనిబంధన లావరణయందు గానించుటమాత్రము చాల అరుదు.

ప్రస్తుతము వైద్యకళాశాలయందుగూడ పారిశుధ్యవిషయముల ఒకదానితోనొకటి సంబంధములేకుండ విభజింపబడి బోధింపబడుచున్నది. కాని సమాన్యముపద్ధతితో బోధింపబడుటలేదు. “పల్లికు మోటు” విషయమున నాలోపము మరింత యధికముగ గనుపించుచున్నది. వ్యాధులువచ్చినతరువాత మాన్యుటకంటె, అసలురాకుండగనే నివారించుపద్ధతులకు వైద్య విద్యయందు ప్రధానస్థానము నొసంగవలెను. ఇందువలన “మందులబుద్ధి” యుగముపోయి, “ఆరోగ్యగోళుల” యుగము రాగలదు.

పల్లెటూళ్ల ప్రజారోగ్యవిషయమునుగురించి సాక్షి ప్రత్యక్షైరమొసగుచు, శరీర దార్ద్రము ను తగ్గించి పుష్టింపజేయు వ్యాధులు పల్లెటూళ్లయందు నధికముగ గనపించుచున్నవని నుడివెరి. నంజు, మొదలగువ్యాధులందును నిగ్గనములు, బోజనపదార్థములందు, బలదాయకములగు నూలు సమృద్ధి లేకపోవుటనే నీ వ్యాధులు జనించును. దీనిలకు సక్రమగ వ్యాపించుచున్న నులే రిగూడుగూడ చాలవర కిదిగోకారము. కుష్టువ్యాధి వ్యాప్తికిగూడ నిదియేకారణమని పరికొందరు నుపనిద్యవైద్యులు ను

డువుచున్నారు. భారతదేశమున గన్ననను విశేష శుభముగముల సంఖ్యకుగూడ, దుర్బలాహారమే కారణమనిచెప్పుట కెట్టిసందియమునలేదు. వ్యవసాయశాఖవారు, ఆహారపదార్థములగుంచి పరిశోధించు బలదాయకములను పదార్థములను తృప్తిజేయుటకు వెంటనే పూనుకొనవలెను. ఇందుకుప్రత్యేకముగ నొక పరిశోధనాగారము నేర్పాటుజేయుట చాలప్రయోజనకరము. చెన్నరాష్ట్రమున జనసంఖ్య త్వరితముగ పెంచి పోవుచున్నది. ప్రస్తుత ఆహారపదార్థములయొక్క ప్రజల కేమాత్రమును సరిపోజాలదు. అందుచే గొప్ప మొత్తములవెచ్చించి క్రొత్త ఇరిగేషనుస్కీముల నేర్పరచి, సాగుబడిభూముల వైశాల్యమును పెంచుటకంటె ఇట్టి పరిశోధనాలయము నేర్పరుచుట చాలలాభకరము. (1) జీవపోషక పదార్థములగుంచి (2) మనీషిని దుర్బలునొనర్చు వ్యాధులగుంచి (3) దుర్బల ఆహార పదార్థములగుంచి (4) దుర్బలాహారభక్షకులనునకును అంటు వ్యాధులకునుగల సంబంధమునుగుంచి (5) ఆహారపదార్థములకు బదులుగ నితరపదార్థముల రేపరచుజేయుట (యెవనముయములకు)ను గురించి (6) ఏమిభుజింపవలెను? ఎటుల పవనమొనర్చవలెను అనువిషయములగుంచి బోధించుటకు సులభగ్రాహ్యముగ గ్రంథములను తయారుజేసి ప్రచురించుట మొదల విషయములగుంచి మైనచెప్పిన పరిశోధనాలయము గు పనిజేయుదురు.

కలరామొదలగు గర్భకోశ వ్యాధుల సమస్య భారతదేశమున ప్రబలముగ నున్నది. గత మూడునాల్గు వత్సరములలోను ఈ రాష్ట్రమున నీ విషయమున కొంత పరిశోధన జరిగెను. కాని ఆరోగ్యశాఖోద్యోగుల కాలమంతయు పరిపాలనా కార్యములందే వినియోగింపవలసి వచ్చుచుండుటచే విశేషముగ పనిజేయజాలకపోతిమి. అందుచే నీ విషయమున అభివృద్ధి చాల మందముగ నున్నది. మదరాసు రాష్ట్రమున చాల ప్రదేశములందు ప్రజారోగ్య పరిశోధనాగారముల నేర్పరుపవలసియున్నది. నీ రాయప్రాంతములందలి వ్యాధులగుంచి పరిశోధనలను తగువర్యల దీనుకొనుచుండురు. 20 వత్సరములుగా నీ విషయమున పనిజేయుచున్న “కింగు ఇన్స్టిట్యూటు” పనితో తూగజాలకుండెను. ప్రతి 45 రోజులకు ఇట్టిపరిశోధనాలయమొక్కొక్కటియైనను స్థాపింపవలసిన సమయము వచ్చినది. ఇట్టి సంస్థలు ప్రజారోగ్యశాఖకేగాక, స్థానిక సంఘములకుగూడ చాలసహాయకరముగ నుండును.

* * *

పల్లెటూళ్లను దర్శించుట

మొన్న ఆదివారమునాడు రాయలు కవిమను అధ్యక్షుడును, కొందరుసభ్యులును, ఆకస్మికముగ “పులాలు” అన గ్రామమునకుజని, అచ్చటి రైతులతో సంభాషించిరి. ఆసంభాషణ సందర్భమున నీ గ్రామ ప్రశ్నలు ప్రత్యక్షైరములు జరిగెను.

అధ్యక్షుడు:—భూములను చిన్నచిన్న ముక్కలుగా జేసి పంచుకొనుటనుగుంచి మీయభిప్రాయమేమి:—మాగ్రామములో అటువంటివగతిలేదు.

ప్ర.—ఎంతకాలమునుండి మీగ్రామములోనున్నారు.

ఉ.—నేనీ గ్రామములోనే జన్మించితిని.

ప్ర.—ఇదివరకుంటె నిప్పుడు—సాధారణరైతులలో సగటున ఒక్కొక్కరికిగల భూమివైశాల్యము తగ్గిపోలేదా?

ఉ.—కొంచెముతగ్గింది.

ప్ర.—భూమిపంటలు తగ్గుచున్నదా? ఉ.—సరిగా ఎరువువేసి సాగుచేస్తే పంటలుతగ్గువు.

ప్ర.—ఎరువులఖరీదు పెచ్చినదా? ఉ.—పెచ్చినది.

కొంతవరకు.

ప్ర.—నీయెరువు చాల ఉపయుక్తమైనది. మీయభిప్రాయము? ఉ.—మదరాసు నగరములోనీపెంటు, మునిసిపాలిటీవారు నగరములోని పెంటనలను, నగరమునెలపల నిలువయించెదరు. దానిని మేము కొనిచెచ్చుకొందము. బండెడు పెంటు రు 8 లఖరీదగును.

ప్ర.—సహకారపరపతి సంఘములలో మీకేమైన అనుభవముగలదా? ఉ.—కలరాజులకు పూర్వము గ్రామములోనొక సంఘమును స్థాపించిరి. కేసుగూడ అంగు శిక్షకుడగు శ్రీనివాస ప్రస్తుతము పదిమందిసభ్యులున్నారు. ఇంకను ఇరులగుగూడ జేరెదరు.

ప్ర.—సహకారపరపతిసంఘము రాకపూర్వము నీవు ఋణములనిచ్చెవాడవా? ఉ.—మాగ్రామములో రుణములనిచ్చువాడులేదు.

ప్ర.—పరపతిసంఘము బాగుగాపనిచేయునని చైర్మనుగలదా? ఉ.—కలదు.

ప్ర.—పరపతిసంఘము నుండి మీరెంత వడ్డీనిచ్చెదరు.

ప్ర.—పరపతిసంఘము నుండి మీరెంత వడ్డీనిచ్చెదరు.

ప్ర.—పరపతిసంఘము నుండి మీరెంత వడ్డీనిచ్చెదరు.

ప్ర.—పరపతిసంఘము నుండి మీరెంత వడ్డీనిచ్చెదరు.

ప్ర.—పరపతిసంఘము నుండి మీరెంత వడ్డీనిచ్చెదరు.

ప్ర.—పరపతిసంఘము నుండి మీరెంత వడ్డీనిచ్చెదరు.

ప్ర.—పరపతిసంఘము నుండి మీరెంత వడ్డీనిచ్చెదరు.

ప్ర.—పరపతిసంఘము నుండి మీరెంత వడ్డీనిచ్చెదరు.

ప్ర.—పరపతిసంఘము నుండి మీరెంత వడ్డీనిచ్చెదరు.

ప్ర.—పరపతిసంఘము నుండి మీరెంత వడ్డీనిచ్చెదరు.

ప్ర.—పరపతిసంఘము నుండి మీరెంత వడ్డీనిచ్చెదరు.

ప్ర.—పరపతిసంఘము నుండి మీరెంత వడ్డీనిచ్చెదరు.

ప్ర.—పరపతిసంఘము నుండి మీరెంత వడ్డీనిచ్చెదరు.

ప్ర.—పరపతిసంఘము నుండి మీరెంత వడ్డీనిచ్చెదరు.

రికి నూటికి 12, శేక 14 చొప్పున వడ్డీ చెల్లింపవలసి వచ్చుచున్నది. పరపతిసంఘములో నై శే నూటికి 9 చొప్పున వడ్డీ చెల్లింపవలెను.

ప్ర:—అయితే ఇది లాభసాటివ్యాపారమే? ఉ:—అవును. కాని వడ్డీరేటు నింకా తక్కువవలసినది. ఇవిగాక, ధాన్యము తగాభామిద ఋణమునిచ్చే సంఘముగూడ అవసరము. అప్పుడు, ధాన్యమును తరగమునచ్చేవరకు నిలువజేసియుంచుకొని పిమ్మట అమ్మకొనుటకు వీలగును.

ప్ర:—ధాన్యమును మీరే విక్రయించుకొనవలెననియారేక సంఘము గారు విక్రయించిపెట్టవలెననిగూ మీ యుద్దేశము. ఉ:—సంఘమువారే విక్రయించవలెనని మాయాద్దేశము.

ప్ర:—మంచిపనుల సంతతిని కలుగజేయుటకుగాను, నుంచి ఆబోతులను జాగ్రత్తజేసియుంచుట విషయమునకు మీరంత ప్రాధాన్యము పెనుగదరా? ఉ:—మంచి ఆబోతులను సుపయోగించితే మంచిపనులు పుట్టును. కాని మా గ్రామములో పనులు మేతకు తగిన స్థలములేదు.

ప్ర:—ఈవ్యాళ్లో మంచి ఆబోతులున్నవా? ఉ:—ఆ ఉన్నది.

ప్ర:—పనులు మేత కీ గ్రామములో చిక్కగానున్నదా? ఉ:—అవును. మా పనులు వరిగడ్డికన్న ఇంకొకమేత లేకున్నది.

ప్ర:—మీరు ఎడ్లనుకొనెదరా? లేక ఇంటిబుట్టినవేనా? ఉ:—రెండవరకములు ఉన్నవి. కాని ఎక్కువభాగము కొనినవే.

ప్ర:—వ్యవసాయ శాఖోద్యోగము మీరెప్పుడైన చూచితిరా? ఉ:—లేదు. వారిని మేపెప్పుడు చూడలేదు.

ప్ర:—నరికెరును ఉడ్లునపుడు ఒంటింటి కర్రల నూడ్లు పక్కతిని మీరవలంబించుచున్నారా? ఉ:—అవలంబించుచున్నాము.

ప్ర:—ఆపట్టి నెవరు కనిపెట్టిరో తెలియునా? ఉ:—వ్యవసాయశాఖవారు రైతుల కాలెండరు అనే పుస్తకమును ప్రకటించుచున్నారు. దానినుండి తెలిసికొంటిని.

ప్ర:—క్రొత్తపత్తి యెక్కువ లాభకరముగనున్నదా? ఉ:—చాల లాభకరముగనే యున్నది.

నర్ ధామసు మిడ్లినుగారు

ప్ర:—మీ పనులు మీయింట పుట్టినవేయని చెప్పితిరి మీ ఆవులకు ఏమిమేత వేసెదరు. ఏదైనా మంచిమేత వేసెదరా? లేక సాలములలో ఏమిమేసినవచ్చినవేనా? ఉ:—వరిగడ్డి పచ్చిగడ్డి వేసెదము.

ప్ర:—ఎడ్ల సంత జాగ్రత్త పోషించెదరో ఆవులనుకూడ అంతజాగ్రత్త పోషించెదరా? ఉ:—ఇట్లంత యెక్కువ పనిజేయించెదము. కనుక ధానికొక్కవ మేతవేసెదము.

ప్ర:—నాగటియెద్దుల జత ఖరీదెంత? ఉ:—రు 100 లుండును.

ప్ర:—సంగ్రామమునకు పూర్వము వీని ఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 40 లేక 50.

ప్ర:—బండిఖరీ దిప్పుడెంతగును? ఉ:—యెద్దపు రోజులలో బండి ఖరీదు రు 200 లేక రు 180 లు ఉండెడిది. ఇప్పుడు రు 100 లువ తగ్గినది.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

ప్ర:—మీ ఎద్దులనుములో బండిఖరీ దెంత యుండెడిది? ఉ:—రు 50 లేక 60.

రక్తము విషముగా మారుటచే గలుగు ఆ పా య ము లు ను డాంబక్

సహాయము చేసినందుకు నమస్కారము.

గొప్ప చెడిపోనట్టి నివారిణి!

శస్త్రము, ఔషధము, బయోకెమికల్, డెబ్బియోకెమికల్ మొదలగు వాటిచే నిజమైన ఆపాయము అని కొన్ని నిమిషములలోనే పురుగులనే దాకబడుటచే విక్రీణి బాక్టర్లమైన గాయము లుగా మారును. ఆపాయకరమైన చిక్కులనుండి తప్పించుకొనుటకు తత్క్షణమే అన్ని గాయములకు చెడిపోనట్టి జామ్బక్ చే చికిత్స చేసుకొనుడు.

చిమురుకొమ్మలపై, విషపరిమళమైనట్టి గాయములు, ఇతర అన్ని విధముల చర్మ వ్యాధులు మొదలగువాటిచే గలుగు ఆపాయము లన్నిటికిని ఈ పత్ర సమైక్య ఓషధుల అంజనమే నిజమైన నివారిణి శాస్త్రాత్మకముగా విజయవంతమైనట్టియు, నుంచి గుణమునిచ్చుట్టి ఓషధుల పత్రుచే జామ్బక్ తగినరీతిగా రూపొందించబడినది. కొవ్వుసంధిమైన తైలములు, కట్టుకట్టుటల మొదలగు వాటికి ఆపాధ్యమైనట్టి పురుగుల తాకబడినట్టి గాయములను ఎదుర్కొని బాగుగా మాన్యును.

జామ్బక్ నొప్పిని తగ్గించుట, చర్మమును పెరుగునట్లుచేయుట, మొదలగు అద్భుత గుణములకై ప్రపంచమునందు చాల ముప్రసిద్ధి చెందినది.

డింతువుల కొవ్వు ఇందులో చేరుట లేదు.

ఏజెంట్లు:—మెనర్సు, దాదా అండుకో., ఎస్సనెడ్, మద్రాసు.

డాంబక్ Zam-Buk

పిదప తమకు కావలసినదానిని బజారులో కొనితెచ్చుకొనవలెను.

ప్ర:—సంవత్సరమునకు మీ ఇంటిలో ఎంత ధాన్యము కావలసివచ్చును. మాయింట్లో నేను నాభార్య ఇద్దరు పిల్లలు. అప్పుడప్పుడ తిథులు తిథులుజరిపి బ్రతుకవలెను. సంవత్సరమునకు మాకు రు 800 ల ధాన్యము కావలసివచ్చునా? ఉ:—మొదలగు వారు ప్రశ్న:—నెవరి ద జల్లిన యెడల వచ్చుపంటకును, ఉడిగిన వరిపంటకును తేడా ఎంత? ఉ:—ఉడిగినయెడల బంట రెండింతలగును. అంతే గాక, విత్తనములు ఆటివచ్చును.

నర్ ధామసు మిడ్లినుగారు ప్రశ్న:—మాకు 20 యెకరములు గలదని చెప్పితిరి. దానిని సేద్యమొనర్చుట కెన్ని పనులు కావలెను? ఉ:—మొదలగు వారు ప్రశ్న:—నెవరి ద జల్లిన యెడల వచ్చుపంటకును, ఉడిగిన వరిపంటకును తేడా ఎంత? ఉ:—ఉడిగినయెడల బంట రెండింతలగును. అంతే గాక, విత్తనములు ఆటివచ్చును.

కామతుగారు ప్రశ్న:—మీ గ్రామములో అప్పులు గలవారు చాలమంది ఉన్నారా? ఉ:—నా సోదరుడు తప్ప గ్రామములోని ప్రజలందరు అప్పులలో నున్నారు.

పర్లాకిమిడి రాజాగారు:—వారిచేపడ్డేదేమి? ఉ:—నూటికి 12 నుండి 36 వరకు.

కామతుగారు:—పంటలలో వచ్చు ఆదాయము ఋణముల వడ్డీకైన సరిపోవునా? ఉ:—మంచిపెరుగుదల వేసి సరిగా సేద్యమొనర్చునెడల, అసలు వడ్డీకూడ తీర్చవచ్చును.

ప్ర:—ఒక్క సంవత్సరము పంటలు చాల బాగుగనుండె ననుకొనుచు, మీరు అసలు వడ్డీకూడ తీర్చగలరా? ఉ:—లేదు. కొన్ని సంవత్సరములు వరుసగా మంచిపంటలు గలిగినయెడల తీర్చగలము.

ప్ర:—20 వత్సరముల పూర్వముకంటె ఇప్పుడు మీ రెక్కువ సొకర్యములతో నుడువులతోను సొఖ్యముగ జీవించుచున్నారా? ఉ:—కొలదిమంది మాత్ర మెక్కువ సొఖ్యముగ జీవించుచున్నారు. వారిజీవితవ్యయపరిమాణము హెచ్చినది.

కామతుగారు ప్రశ్న:—సాధారణముగా గూత్రలకుగాని వరి ఇతరపనులకుగాని మీరెన్ని సార్లురైలుమీద ప్రయాణమొనర్చితిరి? ఉ:—మేము బండ్లమీద మదరాసునకు మాత్రముపోవుదుము. అప్పుడప్పుడు బస్సుమీద వెళ్లుచుందుము. యాత్రలని

ప్పుడు మానివేసితిమి మేము సినిమాలకు వెళ్లము. సినిమాలపై దబ్బు ఖర్చుపెట్టుట కిష్టములేదు.

కామతుగారు:—మీ గ్రామములో రోజుకూరియెంత? అందులో ప్రతిదినము త్రాగుడుక్రింద యెంతఖర్చుపెట్టెదరారో? ఉ:—6 శ్రీ అణాలనుండి 8 అణాలవరకు ఉండును. వ్యవసాయపు కూోపనివారు రోజు త్రాగరు. పండుగరోజులలో మాత్రము త్రాగెదరు. వర్షునాపు కూలివాళ్లు రోజు త్రాగెదరు. కల్లుఅయినయెడల అధమము ఒక అణా, ఇతర సామాన్య అయినయెడల నాల్గణాలు కావలెను?

ప్ర:—సాగాకుకు ప్రతిదినము కాలణాకాం లెను— అధ్యక్షుడు:—జార్జిచక్రవర్తిగారు మమ్మునుపంపిరి. వ్యవసాయమును గురించి చాల అనుభజ్జులగు అధికారులనుండి చాల విషయముల వింటిమి. రైతులతోగూడ స్వయముగా స్నేహము నేర్పరుచుకొనుటకు మంచిదని యెంచి ఇచ్చటకు వచ్చితిమి. మీకు చాల కృతజ్ఞులము.

గురునానకు జన్మదినోత్సవము

సిక్కుల యుత్సాహము

శ్రీ, నవంబరు 20 :—శ్రీశ్రీ సిక్కుసంఘమువారు తరి సంవత్సరమును గురునానకు జన్మదినోత్సవము జరుపుచుండగా ముఖ్యనీధులన్నిటిద్వారా గురునాధ సాహేబును ఊరేగింతుగ 1 కిందటి సంవత్సరము రై నెన్సులోని పొరపాటులను క్రొత్త త్రోవను ఊరేగించిరి. దానికై మువ్వగు పోలీసువారికి ఏవట్లు తగిలి నది. ఈ సంవత్సరము సిక్కులు మరియొక క్రొత్త త్రోవు రై నెన్సు అడిగిరి. అట్టిరై నెన్సు ఈయబడలేదు రై నెన్సు లేక ఊరేగింపు బయలుదేరదీయ నెంచిరి. కాని 144 క్రింద నోటీసును వెల్లివెల్లవారిత పాత్రతోన కానోటీసులు. తీసుకొనిరి. ఊరేగింపు కొంతసాగిన వెనుక క్రొత్తత్రోవును పోనాకం భించిరి. పోలీసులు అడ్డుగనిలించి పోనీయరైరి, ఉక్కుము వెనుక సిక్కులు దారికడ్డుకుగ పండుకొని వెనుక వెల్లి నీయరైరి. కొంతసేపైన వెనుక రాజకీయసభవలె తయారై ప్రస్తుతము తిరిగివెళ్లుటకును, తరువాత ఎత్కగ్రహము బయలుదేరదీయుటకును తీర్మానింపబడినది. రాత్రి 2 గంటలకు ఊరేగింపు గురు ద్వారా చేరెను.

(అ. పై.)

తెండ్రు నోటిను

శ్రీ తిరుమల దేవాలయం రంగమంట్లపంట్లో వుండు బంగారు మలాంచేసిన పెద్ద శేషవాహనమునకు యీక్రింద కనిప మరమ్మత్తులు నెరవేర్చుటకు టెండ్రు యిచ్చుకోవచ్చును. 1926 సం॥రం డిసెంబరు నెల తే 24 ది శుక్రవారం సాయంకాలము 5 ఘంటలకు గాని అంతకు ముందుగా గాని శ్రీ తిరుమల తిరుపతి వద్ద రా దేవాలయం శ్రీ విచారణకర్తలు వారికి చేరేలాగు టెండ్రును కవరులలో ఉంచి శీలుచేసి పంపుకోవలసినది. స॥ టెండ్రు కవరులపయిన “తిరుమల దేవాలయం పెద్ద శేషవాహనంయొక్క రిపేరులను గురించి టెండ్రు” అని వ్రాయడమే గాక డిపాజిట్టు 100 రూపాయలను ప్రత్యేకముగా పంపుకోవలసినది.

1. శేషవాహనంలో రాగిరేకులు అచ్చటచ్చట నిండా సుమసిగాని విరిగియుండు జాగాలలో 40 రతులు మందము గల రాగిరేకులతో నక్షీ సాదానలుతోటి అతకడం సుమారు 20 శేర్లు రేకుల తగులుబడి అవును.

2. శేషవాహనంలో యుండు రాగిరేకు మూత యావత్తు బంగారు మలాంచేకులతో యేడు వరుసలు మలాంచేయించడం. యందుకు ప్రజ్ఞాయింపు యెట్టిమేటు మొత్తం రూ. 11500. స॥ పనిని శ్రీ తిరుమలలో నెరవేర్చవలసినది.

2 టెండ్రులో యీక్రింద కనిపవాట్లనూ వివరంగా తెలుపుకొనవలసినది.

1. 40 రతులు మందము గల రాగిరేకులతో నక్షీ సాదానలుతోటి నెరవేర్చి దాకాలు కాబడిన రాగిరేకులపనులకు శేరు 1-కి రేటును టెండ్రులో తెలుపవలసినది.

2. దేవాలయం నుండి నష్టయి కాబడు అపరంజి బంగారుతో మలాంచేయించుటకు కావలసిన మలాంచేకులు తయారుచేయుటకు చేదారం సహా వరహావకటికి రేటు.

బంగారు మలాంచేకులతో యేడువరుసలు వేయించి మలాంచేయడంలో తగులుబడి అయ్యే బంగారు మలాంచేకులు 80 వరహామెత్తు శేరు 1-కి లేక, వరహా 1-కి మజూరి మొత్తం.

3. మజూరి అయిన టెండ్రుదారుడు యిచ్చిన పయివిలాసములమేరకు తమకు మంజూరు ఆర్డరు పంపిన తేది మొదలు 7 రోజులలోగా తనసొంత ఖర్చులతో అచ్చుఫారం ప్రకారం స్టాంపుకాకితము లో ఖరారునామా వ్రాసియిచ్చి అందుపై 10 దినములలోగా పనిని ప్రారంభించవలసినది. లేనంతట కంట్రాక్టును రద్దాచించి టెండ్రుదారుని జవాబ్ దారిపై మరల యేలంవేయడమే గాక డిపాజిట్టు మొత్తములును జమపెట్టుకోబడును. మజూరికాని టెండ్రుదారు డిపాజిట్టు పయికం టెండ్రుపై ఆర్డరు పడగానే వాడుకున్నట్లును. కాంట్రాక్టుకు సంబంధించిన కండిషన్లు నగైరాలు దేవాలయం అఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును.

దేవాలయం అఫీసు } (Signed) Sri Mahant
తిరుపతి. } Prayaga Dassjee
20-11-26. } Vicharanakarta T. T. etc.
Devastanams, Tirupa

దక్షిణ ఆఫ్రికా రాయబారులకు వీడుకోలు

జిన్నా గారి హెచ్చరిక

సభ్యుల జవాబులు

బొంబాయి, నవంబరు 22:— నేటిరాత్రి యూరపియనులు ఇండియనులు 11ల ఒక పెద్దసభలో కేవలములోని రాండు టేబిలు కాన్ఫరెన్సుకు హిందూదేశమునుండి పోవుచున్న రాయబారవ్యవస్థలలోని అధికారతరస్థులు ముగ్గురికిని అనగా రైట్ ఆనరబిల్ శ్రీనివాసశాస్త్రి, సర్ ఫిరోజు షెత్తా, సర్ డార్నింగ్ డేవిడ్ గార్లకు హృదయపూర్వకమైన వీడుకోలు లాసంగ బడెను.

జిన్నా గారు

అగ్రతనహిందూ జిన్నా గారు లేచి రాయబార సభ్యులందరియందును హిందూదేశమునకు విశ్వాసము కలవనిచెప్పుటతోడనే సభ్యులలో కరతాళధ్వనులు చెలరేగెను. మరియు వారినిరి:— హిందూదేశవిషయమై సభ్యులు బాగుగావాదించెదరనియ అందరికిని నమస్కరముగలదు. అప్పటి మహాసభలో చేయబోవు తీర్మానమేదైనను ఒక్కవిషయము మాత్రము నేను స్పష్టముగా చెప్పదలచుచున్నాను. దక్షిణ ఆఫ్రికాలో భారతీయులు విదేశీయులను మాటను హిందూదేశ మంగీకరింపజాలరు. సాంప్రదాయములోని వేరువేరు ప్రజలయొక్క హక్కులు కాపాడబడిన గాని బ్రిటీషు కామను వెల్లు కాధారము లేదనిగూడ నేను స్పష్టముగా చెప్పదలచియున్నాను. మహాసభలో చర్చింపబోవు విషయము మహా కష్టమైనదనియు మహా సున్నితమైనదనియు నే నెరుంగుదును. కాని మనయొక్క హక్కులను మనయొక్క మాటలను గౌరవ ప్రదమైనవనియు న్యాయమైనవనియు నేను చెప్పుచున్నాను. (హర్షము) ఇంకీయత కాన్ఫరెన్సునుండి వచ్చునప్పుడు జైన రలుహక్కుజాగుగారి కే భావములగులవో అట్టి భావములతోనే సభ్యులు తిరిగి హిందూదేశమునకు వచ్చెదరని నేను తలంచుచున్నాను.

శ్రీ శాస్త్రిగారు

సభ్యులందరును దీర్ఘకాలము కరతాళధ్వనులు చేయుచుండగా రైట్ ఆనరబిల్ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు లేచి జిన్నా గారు నోక్కిచెప్పినట్టి మాటలను మరచిపోకుండ నుండుటకై ప్రయత్నంప ముండవని తమతరపునను చెప్పిరి. మరియు రాయబారవర్గ సభ్యులందరి దేశమునకు విశ్వాసముండుట యేగాక సభ్యులలోగూడ ఒకరియందొకరికి విశ్వాసముకలదు. అధికారులు అధికారతరస్థులు యూరపియనులు ఇండియనులు సభ్యులుగాగలట్టి యిట్టిసంఘములో సభ్యులలో ఒకరియందొకరికి విశ్వాసముండుట సామాన్యవిషయముగాదు. ఇందువల్లనే హిందూదేశముయొక్క గౌరవమును బ్రటిషుకామను వెల్లుయొక్క పర్చును నిలువగలదు. జేయర్స్ రాయబారవర్గమువారిట్టి అభిప్రాయముతోనే వెళ్లిరని నేను నమ్మకొనియున్నాను. రాయబారమునకు జయము కలిగించుటకై తగిన పరికరములున్నవి. దీనికి తోడు ఇండియా దొరతనము వారు ఇండియా ప్రజలతో నేకిభవించినట్లయిన యికచ్చె నవసరములేదు. అదిగాక జైనరలు హక్కుగాజాగారు చెందుమాడు పర్యాయములు దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారును తానునాయకుడైనట్టి జాతీయ పక్షమువారును ఇండియా సమస్యనుమరింత విశాలవృద్ధితో చూచెదమని చెప్పియున్నారు. అట్లువారు చెప్పియుండిరని పరిశీలకుల మంచి యుచ్చదశ కనబడుచున్నది. ఇట్టి పరిశీలనలో మేము పోయి మానెమక భారతదేశమంతయుమాకు జయము కలుగవలెనని ప్రార్థించుచుండేయెడల కేవలముజయమే కలుగునని చెప్పబాలకపోయినను జయము మొత్తముమీదకలుగవచ్చును అని చెప్పిరి.

సర్ ఫిరోజు షెత్తాగారు
ఇటువంటి రాయబారములకు భారతీయుని అగ్రతనహిందూ గా నియమించుట కిదియే మొదటి సారియని చెప్పిరి. సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారికి మంచిలోకజ్ఞానముగలదు. ఇప్పుడునేయ బోవు రాయబారములో అసాధారణమైన లోకజ్ఞానముండుట అవసరము. సరిగా పరిష్కారముగవరకు ఏ ప్రశ్నయు పరిష్కరింపబడిన దానినిగా నెంచగూడదు. దక్షిణ ఆఫ్రికాలోని యిండియా సమస్య ఒక్క భారతీయులు దక్షిణ ఆఫ్రికావారేగాక లోకమంతయు సరియను విషయను పరిష్కరింపబడునని నమ్మకము కలవని చెప్పిరి.

సర్ డార్నింగ్ డేవిడ్ గారు

రాయబారమునకు జయముకలుగుటకై తాముచేయగలిగినదానిని హృదయపూర్వకముగ చేసెదనని చెప్పిరి. (హర్షము) మరియు హిందూదేశములో నన్ను యూరపియనులు దక్షిణ ఆఫ్రికాలోని భారతీయులకు న్యాయముజరుగవలెననియే ప్రయత్నించుచున్నారని చెప్పెను. (హర్షము) ఆఫ్రికాలో తమయనుభవములగుర్చి మబ్బుగం చెట్టిగారును తామును ఆఫ్రికా కరములై నపనులను చేసితిమనియు శాస్త్రిగారు గావించినట్లు 6 లనుగుర్చి తాము ఆఫ్రికాలోనే వినియుంటిమనియు దక్షిణ ఆఫ్రికాలో తమ తిండిగారు ప్రవర్తించినట్లే నడుచుకొనగలనని నమ్మకముగలవనియు చెప్పెను.

రాయబారమునకు జయముకలుగవలెనని కాంగ్రెసుతరపున సర్ జిన్ డేవిడ్ పంపిన సందేశమునది వినిపింపబడెను.

(అ. 1)

ఎన్నికల రేషియో

గౌ॥ మన్మోహన్ దాసు రాంజీగారు నమర్చించుట
ఢిల్లీ, నవంబరు 21 :— చిత్తు కరెన్సిబిల్లైట్ బొంబాయి ప్రభుత్వమువారికి జ్ఞాబువ్రాయుచు గౌరవనీయులగు మన్మోహన్ దాసు రాంజీగారు 18 పెన్నిల రేషియోవలననే ఎక్కువ మందికి లాభముకలుగునని చెప్పుచు ఇందువలన నూటికి 80 మందికి నష్టమువచ్చునన్నమాటయు ధరలే రేషియోకు కుదురుకొనలేదన్నమాటయు అబద్ధములని తెలుపుచున్నారు. 1920 సంవత్సరములో 16 పెన్నిల రేషియోనుమార్చుట ఎంత అనర్థదాయకముగా నెంచబడెనో ఇప్పుడు 18 పెన్నిల రేషియోను కదలించుటగూడ అంత అనర్థదాయకమని పేరు తెలుపుచున్నారు. వి నష్టపడినది బంగారు కరెన్సిని వెంటనే ప్రవేశపెట్టవలెననియు లేకున్న హైదరాబాద్ ప్రజాభిప్రాయము సర్వ ప్రజేంద్రదనియు తెలుపుచున్నారు.

(అ. 1)

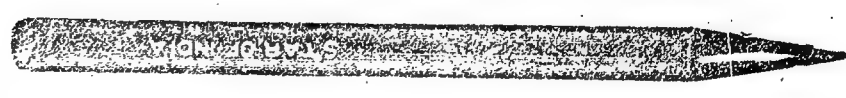
గృహము వేలము ప్రకటన

వాదులు గోకుల్ దాసు జమ్నా దాసు అండుకో వారికి
ని, Vs. ప్రతివాది బి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారికిని మధ్య చెన్నపురి హైకోర్టు ఆఫ్-జూడికేచరలో జరిగిన సి. ఎన్. నెం 400/1924 దావాలో 18-10-1926 లేదిన చేసిన ఉత్తరువు ననుసరించి.

మెసర్స్ డౌడన్ అండుకో వారు

మద్రాసు, జార్జిటౌన్, గోవిందప్పనాయకపీఠిలోనున్న నెం 196 వాటసంఖ్య, పాతసర్వే నెం 10979 రు, కరెక్టరు సర్టిఫికేట్లు నెం 6225, సుమారు రెండువేలు 685 చదరపుటలుగల విస్తీర్ణము మొదలగునవి గల గృహమును సదరు గృహమునందనే 1-12-1926 లేదీ బుధవారమునాడు సాయం త్రెము 4 గం-30 నిమిషములకు బహిరంగవేలము వేసి విక్రయింతురని ఇందుమూలముగా అందరికిని తెలియచేయడమైనది

మన మొక తెగ వారమా?

మనము ఒకరితోనొకరు కలహించుకొనుచున్నను, లేక దేశీయ పరిశ్రమములకు ఉపేక్ష చేయుచున్నంతకాలము కాదు.

ది మద్రాసు వెన్ సిల్ ప్యాక్టరి
పోస్టుబాక్సు నెం. 86, మద్రాసు.

సర్ హబీబుల్లాగారికి విందు

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారపు ఫలితములసూచన
ప్రభుత్వోద్యోగులు కొందరు నిన్న సాయంకాలము రా...

సర్ హబీబుల్లా సాహెబుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు
సేను ముందుజేయవలసిన కార్యముగూర్చి యేమియు...

సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు నా యెడల
ఎప్పుడును దయగలవారు. స్థానిక సభయందు వైస్రాయి సభ...

సర్ హబీబుల్లాగారికి జయజయధ్వనులతో సభముగి సెను.
పూనిమాంగాడు - చిత్తూరు జిల్లా

చిత్తూరు జిల్లాకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా శ్రీయుత
కొందూరు వెంకట శివరాజుగారిని ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రతిష్ట...

చిత్తూరు జిల్లాకు ప్రభుత్వమునకుగల పరపతి
80 ఏండ్లకు తీర్పుకునే వరకుపాద బ్రిటిష్ ఆర్థిక...

చిత్తూరు జిల్లాకు ప్రభుత్వమునకుగల పరపతి
80 ఏండ్లకు తీర్పుకునే వరకుపాద బ్రిటిష్ ఆర్థిక...

చిత్తూరు జిల్లాకు ప్రభుత్వమునకుగల పరపతి
80 ఏండ్లకు తీర్పుకునే వరకుపాద బ్రిటిష్ ఆర్థిక...

[ఒక కమ్మ ఓటరు]

మాలందను లేఖ
హిందూదేశము - మద్యపానము

ఈజిప్టు - లాయిడు ప్రభువు

[ఇండియా న్యూస్ పర్వీకు]

హిందూ దేశము, మద్యపానము
ఈ ఘట్ట ఇండియా అసోసియేషన్ సభలో ఇండియా...

ఆయన యిట్లు చెప్పెను:- నల్లమందు వర్తకమును తీసి
జేసి హిందూదేశము నెంతయో పైతికముగ బాగుచేసితిమని...

క్రిస్టియన్ ప్రతిక దీనిపై వ్యాఖ్యానము చేయుచు ఇట్లు
వ్రాయుచున్నది:- ఈ మద్యపానము విషయమై చట్టముగారి...

ఈజిప్టు దేశమునగూర్చి లాయిడుప్రభువు ఇంగ్లీషులో
కాన్ఫరెన్సు సభ్యులకు ప్రశంసార్పణముగ తెలుపుచు ఈజిప్టులో...

రుష్యా, జూకో-స్లావేకియా

ఇటాలి-సోవియటు ఈ త్రై ప్రత్యుత్తరము:- ఆయన
కులపరమలకు సోవియటు ప్రభుత్వమువారు సెక్యూటిటీస్...

సోవియటు ప్రభుత్వమునకుగల పరపతి
80 ఏండ్లకు తీర్పుకునే వరకుపాద బ్రిటిష్ ఆర్థిక...

సోవియటు ప్రభుత్వమునకుగల పరపతి

సోవియటు ప్రభుత్వమునకుగల పరపతి

సోవియటు ప్రభుత్వమునకుగల పరపతి

సోవియటు ప్రభుత్వమునకుగల పరపతి

సోవియటు ప్రభుత్వమునకుగల పరపతి

సోవియటు ప్రభుత్వమునకుగల పరపతి

సోవియటు ప్రభుత్వమునకుగల పరపతి

సోవియటు ప్రభుత్వమునకుగల పరపతి

సోవియటు ప్రభుత్వమునకుగల పరపతి

సోవియటు ప్రభుత్వమునకుగల పరపతి

ఇటలీయొక్క సహకారముతో మొత్తముగా సేర్వరకు
కొన్న యొడంబడికలో నిడియొక భాగము. మరియు చీనాతో...

సోవియటు - ఆస్ట్రీయాలు

సోవియటు రుష్యావారు ఆస్ట్రీయా ప్రభుత్వమునకు కా
టిజ్యుసంబంధమైన పంథి నోసంగిరి దీనికివెనుక ఇటాలియన్...

సిరియన్ మాండేటు

వచ్చేపార్లమెంటుసభలో ప్రజలపట్లనలెవని ఫ్రెంచి
కాబినెట్టువారు సిరియన్ మాండేటుపట్లన లెవననలెవరట...

ఈ సంగతి ఇటాలియన్ ప్రభుత్వమువారికి తెలిసి పిరి
యూను తమకొనగినగాని ఫ్రెంచివారి మాటలను వినిపించుట...

సిరియన్ నాయకులను ఫ్రాంసుకుతప్ప ఏదేశమునైన
ను లొంగియుండెదమని చెప్పిరి.

గ్రీకు ఋణములు

గ్రీకు ఋణములకు ఆ పప్పు పడి యున్న గ్రీకు
యధ్యక్షులును సరిహద్దులను చేసుకొనుటకు బ్రిటిష్ ప్రభు...

అఫ్ గనిసానము-రుష్యాలు

శ్రీశ్రీపూర్ణపాదులు, చక్రవర్తి అనిపిరిపించుకొనుచు
న్న అమీరుతో స్నేహమేర్పరచు కొనుటయే ముందుకొత్తరా...

ఇంకను రాజభక్తి గలవారు

బర్మాన్ మహారాజుగారు
విన్నటి దినమున బ్రిటిష్ ఇండియా యూనియన్ కార్యముల...

సి.కన్న య్యాకం వెనివారివలన

చెన్నపురి ఎస్టేట్ డుథియేటర్ లో

దశావతారము

ప్రతిదినము ఒకనెల రోజులవరకు ప్రదర్శింపబడును.

రాత్రి నాలుకములు:- ప్రతి మంగళవారము, గురువారము, శనివారములోనున్న రాత్రి 9 గంటలకు
వగటి నాలుకములు:- ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములోనున్న సాయంకాలము 8 గంటలకు...

టిక్కెట్ల ధరలు వివరము:- రు. 3, 2, 1, అగాలు 8. C. CUNNIAH, Proprietor.

తెలుగు

(స్వీయలేఖరి)

ధనుర్విద్యా ప్రదర్శనము

నవంబరు 21:-అభినవప్రదర్శన, కళియార్జున బిరుదాంకితులకు ప్రాధాన్యం జి. వి. అప్పారావుగారు సీయూరి కరుదెంచి 14-11-26వ తారీఖురాత్రి ధోరవారిపేట యందలి శ్రీసుందర వివాయక నాటకశాలలో ధనుర్విద్యా ప్రదర్శనము గావించి ప్రేక్షకుల నానందమును గావించిరి. ధనుర్విద్యా వికారదులకు అప్పారావుగారు కోదండమును చేబూని రంగమున వ్యక్తమైనప్పు డాకిడే ధనంజయుడా యను నట్లందెను. ఋషులు ప్రసాదించిన మహాధనుర్విద్యలోని మహావిద్యల యొక్క శస్త్రముల విచిత్రభయానక ప్రయోగోపసంహారములు మున్నగు కోదండ కళానైపుణ్యములను ప్రాధాన్యముగా జూపి కళియార్జునుడు దేవబిరుదును సాగకము గావించిరి. సప్తతాళభంజనము, మిక్కిలియంతయును భేదించుట, ననోదండిచే తెరకడ్డముగానందునో శస్త్రపును గొట్టివేయుట, శబ్దమును సరించి మరుగున నందునో వస్త్రపును గొట్టివేయుట, మున్నగు పలువిధములగు విషయములపై అప్పారావుగారు చూపిన ధనుర్విద్యా కౌశలమునకు ప్రేక్షకస్థానములనుండి కరతాళధ్వనులును, జయజయ శబ్దములును మిన్నమట్టి భారతీయులశక్తి యొక్కను నిపురుగప్పిన నిష్కవచముగ యున్నదని గీర్తింపగలిగిరి.

నాటక ప్రదర్శనము

శ్రీ అప్పారావుగారు తమ ధనుర్విద్యా ప్రదర్శనముతో బాటు నాటకసమాజమును గూడ నొకదానిని తియ్యగజేసి యందులచే 19-11-26వ తారీఖురాత్రి సీయూరిలోని శ్రీసుందరవివాయక నాటకశాలయందు "రేణుకాసంహారము" యనునాటకమును ఆంధ్రభావను జయప్రదముగ ప్రదర్శించి మెప్పుబొందిరి. నాటకము నవీనకాలమున కుపయుక్తముగ రీతిన రచియింపబడి యున్నందునను, పాత్రధారణలందరు తమతమ పాత్రములను యుచితరీతిని పోషించినందునను ప్రదర్శనము చాలా మట్టునకు బాగుగానే యుండెను.

కార్తీక కృత్తిక మహోత్సవము

ఈ యూరియందలి శ్రీసుబ్రహ్మణ్యస్వామివారి కోవెల యందు కార్తీక కృత్తికాదీప మహోత్సవము 19-11-26 వ తారీఖు శుక్రవారమునా డతివైభవముగా జరిగినది. దేశమునందలి నానాభాగములనుండియు యాత్రికులు వేలకొలదిగ వచ్చియుండి నందున సీయూరి కొకవంత కాంతిని గల్పించి మాపరుల కానంద దాయకముగా నుండెను. రైల్వే కంపెనీవారి నుండి ప్రత్యేకముగా రైల్వేసరుకులు విరివిగా గల్పించి యాత్రికులకు బాగుగ ఉభయ మొనర్పిరి.

విజయోత్సవాము

మాచిత్తూరు జిల్లా పక్షమున చెన్నపురి కాననపర్వతం దన పర్వతముగా వెన్నుటి ఎన్నికలయందు విజయము గాంచిన శ్రీమన్ సి. ఆర్. సార్థావరధి అయ్యగారు బి.ఎ., బి.యల్. వారిజయమును పురస్కరించుకొని ఈయూరిలోని తిరుపతి మహాంతు దేవస్థానం తాలూకా కచ్చేరిలోని యుద్ధోగీ గులందరు తమకార్యాలయమున సమావేశమై దైవప్రార్థనము ఆరాధనలు గావించి మంగళతారాగ్రామములతో సదన్ములందరకు పంచదార చందన తంబూలులను విరివిగా బంచిపెట్టి తమ యుత్సవామును వేబుచ్చిరి.

అభినందన సభ

మాచిత్తూరు జిల్లా పక్షమున చెన్నపురి కాననపర్వత గతరెండుమాట్లు జరిగిన ఎన్నికలయందును, మొన్నటి ఎన్నికల యందును ప్రథములుగా విజయము గాంచిన చిత్తూరు జిల్లాభోగ్ద ఆధ్యక్షులగు శ్రీ రావుచౌదూర్ బి. మునుస్వామినాయుడు బి.ఎ., బి.యల్. వారి గౌరవార్థ మితాలూకా ప్రజలు అభినందనసభ నీ యూరియందు జరిపి విందుభోజనము లమర్చి గౌరవించుటకును ఆనాడు చీవలకు విరివిగా అన్నప్రదానము తానర్చుటకును ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

తాలూకాఫీసు-పంచమ ప్రవేశము

ఈయూరియందు తిరుత్తై తాలూకా కచ్చేరి యనుచేరి టి.ఎస్.టి. దేవస్థానము (మహాంతు) నకు చెందిన గొప్పనగు కార్యాలయభవన మొందుగలదు. తాలూకా గ్రామాదులలోని మజేగాడు, కరణముల వద్దనుండి ఇరసాల్ కిస్తీపైకపు మల్లెలును, తిపాలామున్నగు కాగితములను గ్రామములలోని పెట్టి లేక తోటి యనబడు పంచమ సోదరులు విశేషముగాచెచ్చి తాలూకా ప్రధాన కార్యస్థానమున అధికారులకు యిచ్చువాడుక. మొన్నను గ్రామపెట్టి (పంచమడు) యొకడు, మల్లెనెత్తుకవచ్చి తెలియని కారణమున తాలూకాఫీసు ప్రధమద్వారము దాటి తోన యడుగిడెను. అంతలో సమీపమునందుండి బ్రాహ్మణ సుమస్తాగా రొకరు కేకవేయగా తదితర గుమాస్తాలందరు పరుగునవచ్చి ఆపంచమసోదరుని వేరొకజవానుచే మెడబట్టి వెలపలకు గెంటించి త్రోసివైచి కుర్రముగానిట్టి లోపల బ్రవేశించిన ఘండాల పాదతాడన దోషపరిహారము. సంప్రాతముగాది ముత్రకలాపము లొనర్చిరి. వీధిలోని కొందరకు పంచదారను గూడ పంచిపెట్టి స్త్రీప్రేమిని దీసి ఖజానాయం దుంచుటకు మాత్రము అంటు దోష మెప్పుడును అడ్డురాదు గాబోయి? పంచమ సోదరుల విషయమున గడ్డకట్టిన పూర్వచారపరాయణు లింకను నిట్లు బ్రవర్తించుటలో సముభావ మెప్పుడు ప్రజలకు గలుగునని పలువు రిదివిషయమై విమర్శించుచున్నారు.

గునవచ్చి ఆపంచమసోదరుని వేరొకజవానుచే మెడబట్టి వెలపలకు గెంటించి త్రోసివైచి కుర్రముగానిట్టి లోపల బ్రవేశించిన ఘండాల పాదతాడన దోషపరిహారము. సంప్రాతముగాది ముత్రకలాపము లొనర్చిరి. వీధిలోని కొందరకు పంచదారను గూడ పంచిపెట్టి స్త్రీప్రేమిని దీసి ఖజానాయం దుంచుటకు మాత్రము అంటు దోష మెప్పుడును అడ్డురాదు గాబోయి? పంచమ సోదరుల విషయమున గడ్డకట్టిన పూర్వచారపరాయణు లింకను నిట్లు బ్రవర్తించుటలో సముభావ మెప్పుడు ప్రజలకు గలుగునని పలువు రిదివిషయమై విమర్శించుచున్నారు.

ఆరూఢము

ధర్మస్వాయంబగు ప్రశ్నయను, శేఖర వ్రాయకాలము తో సహా, పంపించిన, బహుంశబుతును. 1. మొదలు 5. ప్రశ్నలకు. రూ. 1-0-0 పై ప్రతి ప్రశ్నకును. రూ. 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

బాలజ్యోతిషాలయము

వంగపట్టు, చోళంగిపురం పోస్టు.

హిందూఇన్స్టిట్యూట్ (18-10-26)

బొంబాయి శివభీమాకంపెనీ లిమిటెడ్; స్థాపితము 1908. అన్నివిధములైనటువంటి శివభీమాపాలనీలను ఇచ్చు మొదటితరగతి ఇండియాకంపెనీ.

ప్రత్యేక లక్షణములు

(1) తిక్కవ ప్రీమియము, (2) ఎక్కవ లాభము, (3) ఆలోమేటిక్ నాకాఫర్ఫీనర్, (4) భారాశమైన వరులు, (5) దయగల నిర్వాహకము, (6) తనదని నిరూపించిన తిక్షణమే సామ్యము చెల్లించెదరు.

వివరమును నీవిశువవారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

K. PADMANABHAPAI, B. A., Secretary Madras Branch at Rox No. 337 Mount Road Madras.

పల్లెటూరు గంధమండలి

రాజమండ్రి

పంచత్వర చందా 1-0-0 మాత్రము. పంక్తి 6 పుస్తకములు ప్రతి రెండునెలలకు ఒక గ్రంథము వెలువడును. ప్రజా సామాన్యమున మత, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థికాభ్యాసకాది భావప్రచారవేదిని యాశయము.

ఇంతవరకు వెలువడినవి.

1. గాంధీమహాత్ముని నీతిసంజ్ఞరి.
2. రాజనీతిసారము.
3. ప్రాచీన భారత గ్రామపరిపాలన.
4. రామతీర్థస్వామి శివతత్వము-బ్రహ్మజ్ఞానోద్బోధనలు.

చిరునామా:-నంపాడకుడు, మునిగంటి జగ్గన్న కాస్త్రీ, బి. యే. రాజమండ్రి.

చెన్నపురి పంచదెములు

గింధి

మొదటి ఎక్స్ప్రెస్ మిటింగు

మొదటిదినము, బుధవారము

8-12-1926

ప్రధమ పంచదెము

మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు

వేలకు మందు వెల సినా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ నూనెను తలకురాచిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకునీ యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు లెక బొంబాయి

చెన్నపురి బజారుధరలు

12-23-వ నంబు నవంబరు 23-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు.

మొదలు బా 1-కి రు 66 8 0 మొదలు 84 0 0 వరకు

వియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలివి	,, 43 గలవి రు	12 8 0	18 0 0
నల్లారివి	,, డిటా	,, 14 0 0	15 0 0
డిల్లి	,, డిటా	,, 15 0 0	16 0 0
రాసలు	రు. 164 బస్తా 1-కి	,, 9 10 0	10 0 0
నవ్వులు	,,	,, 22 0 0	26 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా	1-కి రు 205	,, 15 0 0	15 8 0
తనగలు	,, డిటా	,, 14 0 0	15 0 0
పెరుగు	,, డిటా	,, 18 8 0	14 0 0
మినములు	,, డిటా	,, 16 8 0	18 0 0
ఉలనలు	,, రు 195	,, 9 0 0	9 12 0

3. నూనెపస్త్రులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి	,, 158 0 0	166 0 0
నయ్య నూ 1-కి	,, 14 0 0	25 0 0
కొండాపురం నూనెగవచ్చు బా 1-కి	,, 48 0 0	50 0 0
ఇతర ప్రదేశము	,, 46 0 0	48 0 0
తరు నూనెగవచ్చు బా 1-కి రు 109 మ.కామాన	102 0 0	
అముదము బా 1-కి	,, 100 0 0	101 0 0

4. చిల్లరపస్త్రులు.

చాయపనుపు బా 1-కి	,, 72 0 0	73 0 0
వారపనుపు ,,	,, 25 0 0	28 0 0
ఘనకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి	187 0 0	151 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలినయ ములుగు 1-కి	రు 40,45	
కాళవా నీపాయకట్టు	,,	,, 50,55
చిల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 81 8 0	53 0 0

5. బియ్యము.

పట్టారకం బా 1-కి	,, 88 0 0	84 0 0
చదరం	,, 81 0 0	83 0 0
రవ్వండు	,, 81 0 0	40 0 0

6. నూలు.

పుట్టారు యేనుగ నం 20 చిట్టె 1-కి	,, 5 0 0		
నూళ్లయేనుగ నం 20	,,	,, 6 9 0	
నం 20 తెన్ని సింహం యాటి	,,	,, 6 15 0	
నం 24	,, లాకి	,, 6 4 0	
నం 60	,, కారం	,, 9 6 0	
నం 80 జమ్మరు	,,	,, 7 8 0	
నం 40	,,	,, 9 14 0	
నం 44	,,	,, 5 1 0	
నం 14 1/2 పాండిచేరి	,,	,, 6 6 0	
నం 12 1/2 న్యూకాంబక్	,,	,, 5 0 0	
నం 14 1/2 న్యూకాంబక్	,,	,, 6 6 0	
నం 10 1/2 శోయంబుత్తూరు	,,	,, 5 8 0	
నం 2 1/2	,,	,, 5 3 0	
నం 14 1/2	,,	,, 6 8 0	
నం 12 1/2 చూళ్	,,	,, 5 4 0	
నం 1 1/2	,,	,, 5 3 0	

7. దూది.

బోండానూ బా 1-కి	రు 300 0 0		
వల్నూరు దూది	,, 145 0 0		

8. లోహములు.

వండి 100 కులంబు	,, 60 0 0	61 0 0
అంగారము, కులంబ 1-కి	,, 21 4 0	21 8 0
పవరము 1-కి	,,	,, 18 9 8
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 242 0 0	250 0 0
రాగి డిటా	,, 257 0 0	258 0 0

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0 ప్రతియింట నుండవలసినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక 249, ప్రేరి రోడ్, ఫోర్టు - బొంబాయి.

గూఢు! గ్యాంగ్స్టే!! మూలికావైద్యము!!!

నారాయణి

ఇది శుక్లవస్త్రము, స్త్రీల తలకును, బుతుకల, శిశువలకును వాడవలయును. వాడెంతో జాలకు సరిపడుచున్నట్లు 1-8-0 మానారసింహ లేవ్యాము ఆ లేవ్యాధు లన్నిటిని నిర్మూలము చేయును. ఈ 10 పేజీలు 1-4-0. 3115

శ్రీరామకృష్ణాయు ర్వేద బోధనామయము, రాజమండ్రి.

శ్రీ జీవయాత్ర

గంధకర్త శ్రీమతి కవితర కాంచనపల్లి కనకాంబ-విద్యాన్. (ఈ గ్రంథము తత్త్వమును బోధించు ఉత్తమ పుస్తకావ్యయము కథ కానంబరినిబోగి రసనంశుగనుండు. వెల. రూ. 2-8-0.

శీతాశాస్త్రము వెంకట

శీతాశామాంజనేయ చిరసంవాద 3150

భాగ్యశ్రీగ్రంథం విభుశి

భూతిలమున జీవనాశ్రమి బోలుక బొగడక.

జీవయాత్రాంశిత పద్మముక్తాశి. వెల రూ 0-8-0.

జలయవా రీకింది విలాసమునకు వ్రాయవలయును.

పి. టి. జగన్నాథరావు

2/11 ఆలంబా ఇతి శ్రేణి, తిరునాళ్ళేటి-య నాను.

హిందూ మహాయుగము

గ్రంథకర్త:

3151

శీతేశ్వర శామజ్ఞాన వేంకటాద్వైతరావు ఎం.ఎ. గారు

ఈ విఖ్యాత గ్రంథమును విషయము తిరిగి 6 వ కూర్పు అచ్చుతీయవలసినది. ముఖ్యతే చరిత్రాభిమానియైన ప్రతి యాంధ్రుడైన దీనిని చదివితీయవలయును. ఆంధ్రమున దీనిని మించిన చరిత్రగ్రంథ మిక్కడా లేదు. ఇది పతనీయగ్రంథముగ ముద్రాగింపవలయున్నది. ఇందు దేశపలుములు, సుఖపురుషుల తత్త్వపులు కలవు. ధర్మ కాగితపుటెందు రు 1-4-0, అచ్చుటెందు 1-8-0, క్యాంబ్రిడ్జి టెండు 1-8-0 ఎక్స్క్లూవ్ పుస్తకము లొక సారి కొనువారికి కమిషనున్నది.

కామారు, వీరభద్రేశ్వరరావు, బి. ఏ. యల్.టి., మేనేజరు, లక్ష్మీనారాయణంపాల, గవర్నరు కేటె-కెజవాడ.

లలితా శ్రమ గ్రంథావళి

ఋగ్వేద సంధ్యానందన భాష్యము. ఇందు సంధ్యా విచార తత్త్వం శబ్దవిచారములు ఆచార ఫలములును, శేషవాది నానార్థ పాదామారు, వ్యాఖ్యాన గాయత్రిర్థములును మొదలగునవి సకారణ విధానములతో 25 విషయములున్నవి మాత్రము. ప్రతివారియింటను చావ్యాఖ్య సంపాదనము గాన నుండి దక్షిణ E00. శ్రీ యన్. త్రివిధమైనది. మంచి సమయము. త్వర చేయుదు. ఆ పుస్తకము మేల్త్ర గ్రంథము రు 1-8-0

బాలామహా సనానుష్టానము ఇందు బాలమహా

ప్రవరాజివచనము నామామహామహాదేవ గలవు. 0-4-0

ఋగ్వేదాపరప్రకాశ 1-8-0

పాత్రోపదేశములు. పీఠికానుగు జేదాంతార్థము విని

రింపబడియున్నది 0-4-0

ఒకరకముగాని భిన్నరకములగాని మాదు పుస్తకములు తీసిన వివరాలన్నవి కలెంపము. శ్రీనివా కొనువారిచే.

2946 మెంపటి- కుటుంబయ్య శాస్త్రి,

6-9, సోలయప్ప మఠంపేట, మైలాపూరు, మద్రాసు.

ఆంధ్ర బాహనుశాసనము

ఇది రాజమండ్రి కాలేజీ పండితులగు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది నూర్వనారాయణశాస్త్రిగారు రచించినది. దీనికి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులైన మ-రా-శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి యమ్. ఏ. గారు ప్రశస్తమైన పీఠిక వ్రాసి యున్నారు.

ఇందు ప్రాచీనాచార్యా వీన సాంప్రదాయములు రెండును చక్కగా వివరింపబడినవి. సుమారు 160 మంది పూర్వ కవుల ప్రయోగము లుదాహరింపబడినవి. శైలి విశిష్టమైనది. విద్యార్థులు, పండితులు భాషాభిమానులుగూడ జనునవలసినది. ఇట్టి నాకకవిని మించుకున్న తెలుగులో లేదు. రెండుభాగములు 14 ప్రకరణములు. 880 పుటలు

రెండు సంపుటములు బాప్టీకాక రు 1-4-0

రెండు కలసి వైండు 1-8-0

ఆంధ్రదేశరూపకము, నాలుకాంబ లక్షణము 0-8-0

కావలసినవారిట్లు వ్రాయవలెను.

తాడూరి నత్యనారాయణమూర్తిగారు,

3170 ఇన్ని సుపేట, రాజమండ్రి.

లలిత

3149

విజయనగరమున యువజన సంఘపక్షమున వెలువడి యిందు నూపపత్రిక. విద్యార్థుల శాస్త్రవాదములకు కవులకవి తాళిమునకు పండితుల వివిధవిషయవిమర్శలకు విద్యార్థులవ్యాసరచనకు ఇది నూతనరంగస్థలము. చారిత్రక సాంఘిక సాహితీ ప్రమాణ విశేషంశాసనము వెలువడుచుండును వింతింతకథలు చిత్రించితిమియైన పత్రికములు! విద్యార్థులకు బోధిపత్రికలు! జనామానములు! ఇట్లు సర్వలక్షణాత్మకం బగు 'లలిత' పండిత, పామర శ్రీ పురుషాది స్వజనసమాదరణీయమై రాగలవిజయ దక్షిణవాదు వెలువడనున్నది వ్యాసములను పంపగోరువారు ఆర్జునుగ శివ తేజోభూత కార్యస్థానమునకు చేరునటులంపవలెను. చూడెద! పతి ఉచితముగ పంపబడును. జలయవారు, ఆరజాలు దిగ్దళులపంపిన బడయగలగు పిమ్మట చందాదారులగు వారి చందానుండి, ఈ ఆరజాలు వివరములయొందును.

చందా సంవత్సరమునకు రూ 8-0-0

ఆరు నెలలకు 1-12-0

విడిపతి 0-6-0

కార్యదర్శి

శాంతాగంగానమ, విజయనగరము.

శతావధాని సంపన్నమంబ

3138

సింగరాచార్యులగారి గ్రంథములు

అమృతము:- ఇందరి పక్షములు నిజముగా నమృతమే ఆ 4

శ్రీహరిశతకము:- శ్రీకృష్ణాగీతము వెల ఆ 1

నక్షత్రమాల:- శేషాంబ, పట్టపర్ణి, గూడగిరి, లక్ష్మీ నృసింహస్వామి స్తోత్రము. వెల ఆ 1

ప్రత్యేక గ్రంథములు

గీతావళి:- ముద్రాంతము (పీఠిక) ఇందు శ్రీ భాగ్యవతాంతరములగు రుద్రగీత, శుభగీత, గోపికాగీత, భ్రమరగీత, అపభ్రాంగీత, భిక్షుగీత యుగ నాలుగీతలు గలవు. ముముక్షువుల కవశ్యపాఠశా గ్రంథము వెల ఆ 12

శ్రీ భాగవత ప్రథమపద్యము:- ఇందు ద్వైతా ద్వైత విశిష్టాద్వైతాంతరూపము లన్నియుం జక్కగా వివరించు గీత. వ్యాఖ్యానముగలను. వెల ఆ 6

సరస్వతీకార్యాయము, జగయ్యపేట, కృష్ణాజిల్లా.

గంధర్వమహల్

విజయనగరం

3105

1. వృత్తాభినయ రత్నము కొలుకు ఇదవలకు ఒక పాక కాల నడుపబడుచున్నది.

2. పంగీత-వాద్యాభినయ నృతనాటకాది విధానమును శ్రేణిక పలుకుటకు-వీరిశ్రీ శ్రీ ప్రదర్శనమున జీవించు భోగి నీ నాగవాస యతు కాలింగ దేవదాసీజాతుల నివృత్త్యము లొల గించుటకును, ప్రాధపదకులతో నారంభింపబడినది. సంస్కార పరులు, విద్యాపరాయణులు, జాతీయవాదులు, కళా ప్రదర్శకులు కూడ ఆచరింపదగినది-గంధర్వపత్రిక.

3. దేశభ్యుదయమునకు పట్టుగొమ్మ యవలగిన పక్షమందిర మొకటి నెలకొల్పబడినది. ఇందు దిన పుటకలు, వారి పక్ష పత్రికలు పాఠకుల యాపయోగార్థము ప్రచురింపబడునను

4. పరిశోధకుల కొలుకు ఉద్భవించుచున్న జనసామాన్యము కొలుకు ఆధునిక గ్రంథములును, సంపాదించబడి ఉపయోగములొనికి దేబుచును. జనసామాన్యము కొలుకైన గ్రంథావళి సంగార గ్రంథాలయ పద్ధతిలో నడుపబడును. దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు కూడ ఉపయోగించుకొనవలసినట్లు ఏర్పాటు గలవు.

పై కార్యము కొనసాగించుట ఎల్లరు తోడ్పడి పాఠకులు.

1. సరిచే నూర్వకాంతము. 2. సరిచే లక్ష్మీనరపయ్య

3. మద్దిల అప్పలరాజులు. 4. మద్దిల పన్నామము. 5. మద్దిల మైదెరాజులు. 6. కోటకాలెపు అప్పల నరసామి 7. సాలూర నూరమ్మ. 8. జర్జాపు సవ్యాసమ్మ. 9. గంగులపేటి నాణికయ్యం.

10. మద్దిల చంద్రనాణికయ్యం. 11. కూర్మాపు నూరమ్మ. 12. ముక్కుగారి అప్పారావు.

ఆయుర్వేదకలావిభాగము

విద్యాన్ కె. శేషశాస్త్రిగారి

జగత్ప్రసిద్ధ ఆయుర్వేదాచార్యులు 3124

సంగ్రహదేశికము:- భర్తము, పాండు, సున్న, చివాటిలవ కలిగిన ఆశక్తిని బోగొట్టి మంచుటయును ఇట్లు ధాతుసంబంధమైన వ్యాధులకును శ్రీవ్యాధులకును వైద్యుని శక్తివర్ధక దోషగుణలతో బాక ప్రసిద్ధి జేచినది 2. శేష శాస్త్రిగారి వ్రాసే.

అన్ని విధముల వ్యాధులకు బోషకముల కొనుగడున్నవి.

అక్షర:- మ్యానేజర్, ఆయుర్వేద శాస్త్ర

శృంగేరి బాగు. మైలాపూరు.

లాయరు.

3135

ఇది ఒక మూలపత్రిక. ఇందులో వృత్తాభినయ విగయ రా 7 వాయిద్యాల లొలకు ముఖ్యముయినవి గలవు. వివిధ రివియూ తీర్పుల యొక్క సంగ్రహము వివిధ ముఖ్యతలైన దేశ వివాద మాలలతో తీసుభావము ప్రచురించబడినది మద్రాసు ఎస్టేటు ల్యాండు ఆఫ్ఫీ, గామఉత్పాదక శాఖల పరిశోధన బారికాబడి అప్పలయ్యల యొక్క సాంఘిక ముఖ్యము ప్రచురింపబడును. లాలో సంబంధముగల పత్రిక ఆంధ్రదేశములో యిది తప్ప మరెవరియైన లేదు. చందాధనము సంపన్నమును బోషే జితో సహా గు రు 0-0-0 లు మాత్రము అయింబున్నది. చందాధనము గణానులో సంపదలెను. రెండు సంపుటము 1926 సం॥ అక్టోబరు కలలో ప్రారంభింపదగినది.

లాయరు ఆఫీసు మేనేజరుగారికి

సాగ్యతీపురము, (విశాలపేట) మైలాపూరు.